

Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji w Gminie Dzwola

Wielokryterialna analiza przestrzenna

2022

Opracowanie pn. „Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji w Gminie Dzwola” zostało przygotowane przez firmę EuroCompass Sp. z o.o. na podstawie umowy z dnia 23.02.2022 r¹.

KOORDYNACJA PRAC NAD DOKUMENTEM

Wiesław Dyjach	Wójt Gminy
Jadwiga Flis	Sekretarz Gminy

OPRACOWANIE I REDAKCJA DOKUMENTU

Andrzej Bielak	Urząd Gminy Dzwola Kierownik Referatu Inwestycji, Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej Tel. 15 687 24 80
Agnieszka Jaskorzyńska	Ekspert zewnętrzny EuroCompass Sp. z o.o.
Beata Filipowicz	Ekspert zewnętrzny EuroCompass Sp. z o.o.
Ryszard Boguszewski	Ekspert zewnętrzny EuroCompass Sp. z o.o.

¹ Zdjęcie oraz herb Gminy Dzwola pochodzi ze strony Urzędu Gminy Dzwola : www.dzwola.eu

Spis treści

1. WSTĘP.....	3
2. Informacje dotyczące Gminy Dzwola	4
3. METODYKA WYZNACZANIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI	6
4.1. Sfera społeczna.....	9
4.2. Sfera gospodarcza	22
4.3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	26
4.4. Sfera techniczna	30
4.5. Sfera środowiskowa	34
5. ANALIZA JAKOŚCIOWA	37
5.1. ANKIETYZACJA	38
6. PODSUMOWANIE ANALIZ – KONCENTRACJA NEGATYWNYCH ZJAWISK.....	59
7. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI	63
SPIS MAP	67
SPIS TABEL	68
SPIS WYKRESÓW.....	69
SPIS RYCIN	69

1. WSTĘP

Dokument stanowi szczegółową analizę czynników społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych będącą niezbędną podstawą do dalszych prac nad wyznaczeniem obszaru zdegradowanego oraz obszarów, które powinny zostać zrewitalizowane dla poprawy jakości życia mieszkańców Gminy Dzwola.

Delimitacja stanowi niezbędny etap prac diagnostycznych na drodze do opracowania gminnego programu rewitalizacji, stanowiącego podstawę działań naprawczych w obszarach dotkniętych deficytami społecznymi. Dokument jest zgodny z wymogami zawartymi w Ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz. U. z 2021 r. poz. 485.), zwanej dalej Ustawą.

Ustawa wyjaśnia następujące definicje:

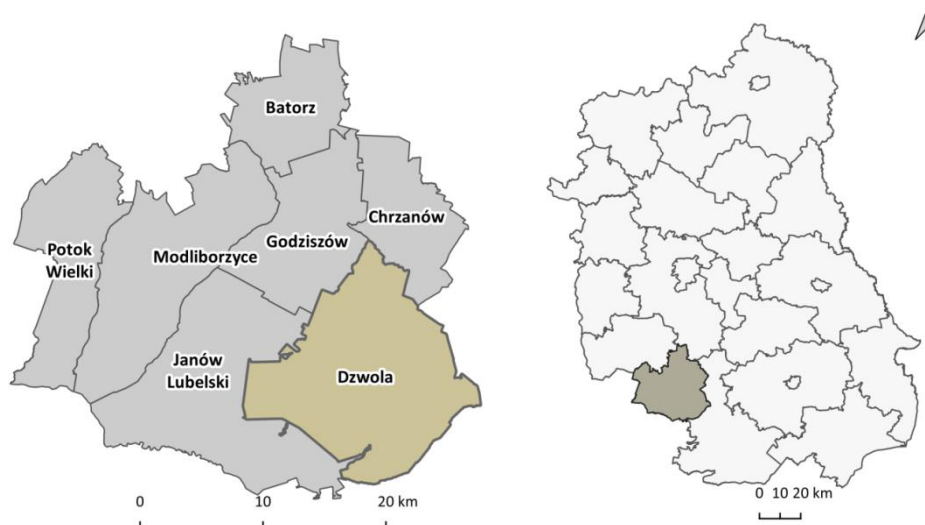
- ♦ **OBSZAR ZDEGRADOWANY** to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.
- ♦ Ponadto w obszarze tym występuje deficyt w przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.
- ♦ **OBSZAR REWITALIZACJI** wyznaczony jest jako całość lub część obszaru zdegradowanego, przy czym nie może on obejmować obszaru większego niż 20% powierzchni gminy, na którym zamieszkuje więcej niż 30% mieszkańców gminy. Niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i powydobywcze, tereny powojkowe albo pokolejowe mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji jedynie w przypadku, gdy zaplanowane działania będą przeciwdziały deficytom społecznym.

Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji mogą być podzielone na podobszary, w tym nieposiadające ze sobą wspólnych granic. W tym przypadku każdy z podobszarów musi spełniać warunki określone w Ustawie – zdiagnozowaną kumulację problemów społecznych oraz deficyty w jednym z obszarów: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym.

2. Informacje dotyczące Gminy Dzwola

Gmina Dzwola to gmina wiejska, położona w południowo-zachodniej części województwa lubelskiego. Gmina tworzy powiat janowski wraz z czterema gminami wiejskimi oraz dwoma gminami miejsko-wiejskimi. Siedzibą gminy jest miejscowość Dzwola, która znajduje się w odległości ok. 80 km od stolicy województwa – Lublina oraz 12 km od Janowa Lubelskiego. Od północy graniczy z gminami wiejskimi: Godziszów i Chrzanów, od wschodu z gminami Goraj oraz Frampol (powiat biłgorajski). Natomiast od południowego wschodu Gmina graniczy z gminą Biłgoraj (powiat biłgorajski), od południa i południowego zachodu graniczy z gminą Janów Lubelski.

Ryc. 1. Położenie powiatu janowskiego i Gminy Dzwola

Źródło: opracowanie własne

Powierzchnia Gminy Dzwola wynosi 200,35 km² (20 035 ha), co stanowi 22,88% powierzchni powiatu janowskiego. Pod względem wielkości powierzchni Gmina Dzwola stanowi największą gminę powiatu janowskiego.

Krajobraz Gminy Dzwola jest urozmaicony ze względu na wpływ mezoregionów: Wzniesienia Urzędowskie, Rostocze Zachodnie i Równina Biłgorajska oraz ponad 50% zalesienie powierzchni Gminy. Dzięki różnorodności krajobrazu występują tu obszary zarówno o walorach przyrodniczych jak i krajobrazowych. Udział terenów chronionych wynosi ponad 66% powierzchni Gminy. Do form prawnej ochrony terenów na terenie Gminy Dzwola należą: Park Krajobrazowy Lasów Janowskich, 3 rezerваты przyrody (Lasów Janowskich, Kacze Błota i Szklarnia), Rostoczański Obszar Chronionego Krajobrazu oraz dziesięć pomników przyrody. Ponadto przez teren Gminy Dzwola przebiegają Obszary Natura 2000 – Uroczyska Lasów Janowskich (dyrektywa siedliskowa) oraz Lasów Janowskich (dyrektywa ptasia)². Na unikatowość flory Lasów Janowskich wpływa liczne występowanie roślin objętych ochroną (czosnek niedźwiedzi, pióropusznik, sitowie nadmorskie). Rozległe obszary leśne są miejscem rozwoju fauny. Żyją tu m.in.: jelenie, sarny, dziki, krótkoszpón, bielik, kania, orlik, myszołów i jastrząb. Lasów Janowskich ponadto są jednym z ostatnich siedlisk głuszca w Polsce.

² Źródło informacji: <https://crfop.gdos.gov.pl/>

Południowa część Gminy Dzwola charakteryzuje się również bogatą siecią hydrograficzną. Przez teren Gminy przepływają: Branew z Branewką Górną oraz Rakowa (dopływy Bukowej). Sieć wodna na terenie Gminy uzupełniona jest rozległymi mokradłami (Bagno Rakowieckie, Kacze Błoto, Olszówki) oraz fragmentem Zalewu we Frampolu.

Na szczególną uwagę w Gminie zasługują również miejsca kulturowe w Gminie Dzwola, do których należą:

- Kościół parafialny p.w. św. Anny w Branwi (nr rej.: A/359 z 18.09.1998);
- Cmentarz partyzancki „Porytowe Wzgórze” w Flisach (nr rej.: A/351 z 24.05.1993.);
- Kościół p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Dzwoli;
- Rzeźba św. Jana Nepomucena w Dzwoli;
- 279 kapliczek przydrożnych;
- Cmentarz z mogiłami żołnierzy poległych w 1939 roku w Dzwoli;
- Pomnik na „Porytowym Wzgórzu”;

Dobrą dostępność komunikacyjną, która umożliwi rozwój gospodarki Gminy, zapewnia droga krajowa nr 74 (Annapol – Kraśnik – Janów Lubelski – Zamość – Hrubieszów) oraz drogi powiatowe i gminne. Łączna długość wszystkich dróg na terenie Gminy wynosi 213 km:

- 13 km – drogi krajowe;
- 70 km – drogi powiatowe;
- 123 km – drogi gminne (w tym zaledwie ok. 25% posiada utwardzona nawierzchnię).

Rolnictwo jest podstawowym sektorem gospodarki w gminach wiejskich, także w Gminie Dzwola. Na taki stan rzeczy wskazują m.in.: struktura użytkowania gruntów, także liczba gospodarstw. W Gminie Dzwola blisko 41,6% powierzchni ogólnej stanowią użytki rolne. Występują tu głównie gleby lessowe, pyłowe, piaszkowe, piaszczysto – gliniaste oraz mułowe, o średniej żyzności. Jednakże występuje duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych, wśród powierzchni gospodarstw w 80% są to gospodarstwa rolne o powierzchni do 10 ha. Wśród rodzajów upraw przeważają: zboża, gryka i ziemniaki.

Oprócz rolnictwa gospodarkę Gminy napędza również 341 podmiotów gospodarczych (dane z BLD GUS 2020r.). Na terenie Gminy Dzwola nie prowadzą działalności duże podmioty gospodarcze i firmy z zagranicznym kapitałem .

Miejsca pracy oraz dostęp do edukacji na terenie Gminy zapewniają również placówki opiekuńczo-edukacyjne:

- Zespół Szkół w Dzwoli;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Branwi;
- Zespół Szkół w Kocudzy;
- Zespół Szkół w Krzemieniu³.

³ Źródłem danych do rozdziału 2 stanowił dokument „Strategia Rozwoju Gminy Dzwola w latach 2016-2023”

3. METODYKA WYZNACZANIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

Wyznaczenie obszarów zdegradowanych w Gminie Dzwola zostało przeprowadzone przy pomocy analizy wskaźnikowej wzmocnionej następnie analizą jakościową.

Kluczową metodą diagnozy sytuacji w Gminie prowadzącą do wyznaczenia obszaru zdegradowanego była analiza wskaźnikowa (wielokryterialna), obejmująca obszar Gminy Dzwola w podziale na jednostki pomocnicze wyznaczone w jej ramach – sołectwa. Jedynie w obszarze sołectwa Branew zostało wydzielone 2 podobszary zgodnie z podziałem miejscowości (Branew Ordynacka i Branew Szlachecka) w celu przeprowadzenia dokładniejszej analizy wskaźnikowej i jakościowej Gminy Dzwola. W dalszej kolejności tak zebrane dane poddano porównaniu do średniej wartości danego wskaźnika dla całej Gminy. Na potrzeby analizy wykorzystano zestaw wskaźników dla 5 analizowanych sfer, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Analiza jakościowa przeprowadzona została z wykorzystaniem dwóch podejść: w formie interpretacji wyników otrzymanych w poszczególnych obszarach analizy wielokryterialnej i formułowania na tej bazie wniosków w analizowanych sferach społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej, a także w formie wniosków z badania ankietowego przeprowadzonego w marcu 2022 roku wśród mieszkańców Gminy Dzwola.

Prace analityczne rozpoczęto od wyboru odpowiednich wskaźników, jak najpełniej obrazujących istniejące problemy i degradację we wskazanych pięciu sferach w Gminie Dzwola. Dobór wskaźników dokonany został w oparciu o Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Dzwola na lata 2021 – 2030, w której wyznaczono główne cele polityki społecznej Gminy zorientowane na rozwiązanie zdiagnozowanych w dokumencie problemów społecznych, głównie w obszarze bezrobocia, problemów rodzin z dysfunkcjami, osób starszych, z niepełnosprawnościami, czy aktywizacji lokalnej społeczności. Poniżej przedstawiono listę wskaźników poddanych analizie:

1. **Sfera społeczna** – do wyznaczenia obszarów zdegradowanych w sferze społecznej posłużono się zestawem wskaźników obrazujących koncentrację negatywnych zjawisk. Należą do nich:
 - ♦ Udział osób w wieku 60+ w ogólnej liczbie ludności sołectwa w 2021 roku (%),
 - ♦ Udział dzieci w wieku 0 - 3 lat w ogólnej liczbie ludności sołectwa w 2021 roku (%),
 - ♦ Wskaźnik feminizacji w 2020 roku,
 - ♦ Liczba osób z niepełnosprawnością na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku,
 - ♦ Liczba osób w rodzinach pobierających zasiłki z pomocy społecznej w 2020 roku na 1000 mieszkańców sołectwa,
 - ♦ Liczba korzystających ze świadczenia z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku,
 - ♦ Liczba korzystających ze świadczenia z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku,
 - ♦ Liczba korzystających ze świadczenia z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku,

- ◆ Udział osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w sołectwie w 2020 roku (%),
 - ◆ Udział osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych w sołectwie w 2020 roku (%)
 - ◆ Liczba odnotowanych przestępstw na terenie sołectwa na 1000 mieszkańców sołectwa w 2021 roku,
 - ◆ Udział liczby czytelników w bibliotece w ogólnej liczbie mieszkańców sołectwa w 2020 (%),
 - ◆ Średnie wyniki z egzaminu z j. polskiego VIII-klasisty w podziale na sołectwa w roku szkolnym 2019/2020
2. **Sfera gospodarcza** – w sferze gospodarczej punktem wyjściowym do wyznaczenia obszarów zdegradowanych była analiza kwestii koncentracji przedsiębiorczości na terenie gminy Dzwola na podstawie wskaźników:
- ◆ Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych w sołectwie na 1000 mieszkańców w 2020 roku,
 - ◆ Zmiana liczby działających podmiotów gospodarczych w sołectwach w latach 2015-2020
 - ◆ Udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w liczbie zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych w 2020 roku (%),
 - ◆ Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w liczbie zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych w 2020 roku (%).
3. **Sfera środowiskowa** – podstawą wyznaczenia obszarów zdegradowanych w sferze środowiskowej była analiza ilości wyrobów zawierających azbest na obszarze sołectwa oraz powierzchni obszarów prawnie chronionych pod względem walorów środowiskowych:
- ◆ Powierzchnia wyrobów zawierających azbest w powierzchni sołectwa w 2020 roku (m²),
 - ◆ Udział powierzchni obszarów chronionych na terenie sołectwa (ha %),
 - ◆ Udział powierzchni obszarów zagrożonych powodzią w powierzchni sołectwa w 2020 roku (%),
4. **Sfera techniczna** - do wyznaczenia obszarów zdegradowanych w sferze technicznej posłużono się zestawem wskaźników obrazujących koncentrację negatywnych zjawisk. Należą do nich:
- ◆ Udział liczby budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej (liczba przyłączy) w latach 2016-2020 w budynkach w sołectwie (%)
 - ◆ Udział gospodarstw z instalacją OZE w gospodarstwach ogółem na obszarze sołectwa w 2020 roku (%),
 - ◆ Udział nowo oddanych do użytkowania budynków mieszkalnych w budynkach mieszkalnych ogółem na terenie sołectwa w 2020 roku (%)
 - ◆ Liczba budynków użyteczności publicznej niedostosowanych do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku.
5. **Sfera przestrzenno-funkcjonalna** – do wyznaczenia obszarów zdegradowanych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wykorzystano zestaw wskaźników obrazujących koncentrację negatywnych zjawisk, a należą do nich:
- ◆ Udział nieutwardzonych dróg w drogach ogółem na obszarze sołectwa w 2020 roku (%),

- ♦ Długość czynnej sieci wodociągowej (km) na km² powierzchni sołectwa w 2020 roku,
- ♦ Liczba osób przypadająca na jeden budynek mieszkalny w 2020 roku,
- ♦ Liczba miejsc z infrastrukturą społeczną w tym: place zabaw, siłownie na powietrzu, zagospodarowana zielen publiczna na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku.

Po wyborze wskaźników zebrano dane liczbowe dotyczące poszczególnych sołectw Gminy Dzwola. Dane zostały pozyskane z Urzędu Gminy Dzwola i jednostek organizacyjnych gminy oraz Komendy Policji w Janowie Lubelskim i Powiatowego Urzędu Pracy w Janowie Lubelskim. Na podstawie otrzymanych danych wyliczone zostały wskaźniki obrazujące problemy społeczne, gospodarcze, środowiskowe, techniczne i przestrzenno-funkcjonalne. W następnej kolejności wyniki zostały porównane ze średnią wartością wskaźnika dla obszaru gminy, przyjmując wartości powyżej lub poniżej średniej (w zależności od wskaźnika) jako te charakteryzujące się koncentracją negatywnych zjawisk w poszczególnych sferach. Pełniło to bazę do wyznaczenia obszarów Gminy Dzwola, w których przedstawia się wyraźnie gorsza sytuacja społeczna niż średnia w Gminie oraz w których współwystępują gorsze wskaźniki związane z występowaniem problemów gospodarczych, środowiskowych, technicznych i przestrzenno-funkcjonalnych – obszary te zakwalifikowano jako obszary zdegradowane Gminy Dzwola.

Jednostki pomocnicze wchodzące w skład obszaru zdegradowanego, w których analiza wykazała występowanie stanu kryzysowego (tzn. charakteryzujące się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk), zostały uznane za obszar rewitalizacji.

Do graficznego przedstawienia poszczególnych elementów analizy wskaźnikowej wykorzystano narzędzie GIS (Geographic Information System). Dzięki, któremu możliwe było przestrzenne zobrazowanie wartości każdego ze wskaźników na obszarze Gminy. Następnie dzięki nałożeniu różnych wielu warstw, uwidocznienie wyraźnie gorszej sytuacji społecznej, współwystępującej z problemami gospodarczymi, przestrzenno-funkcjonalnymi, środowiskowymi i technicznymi.

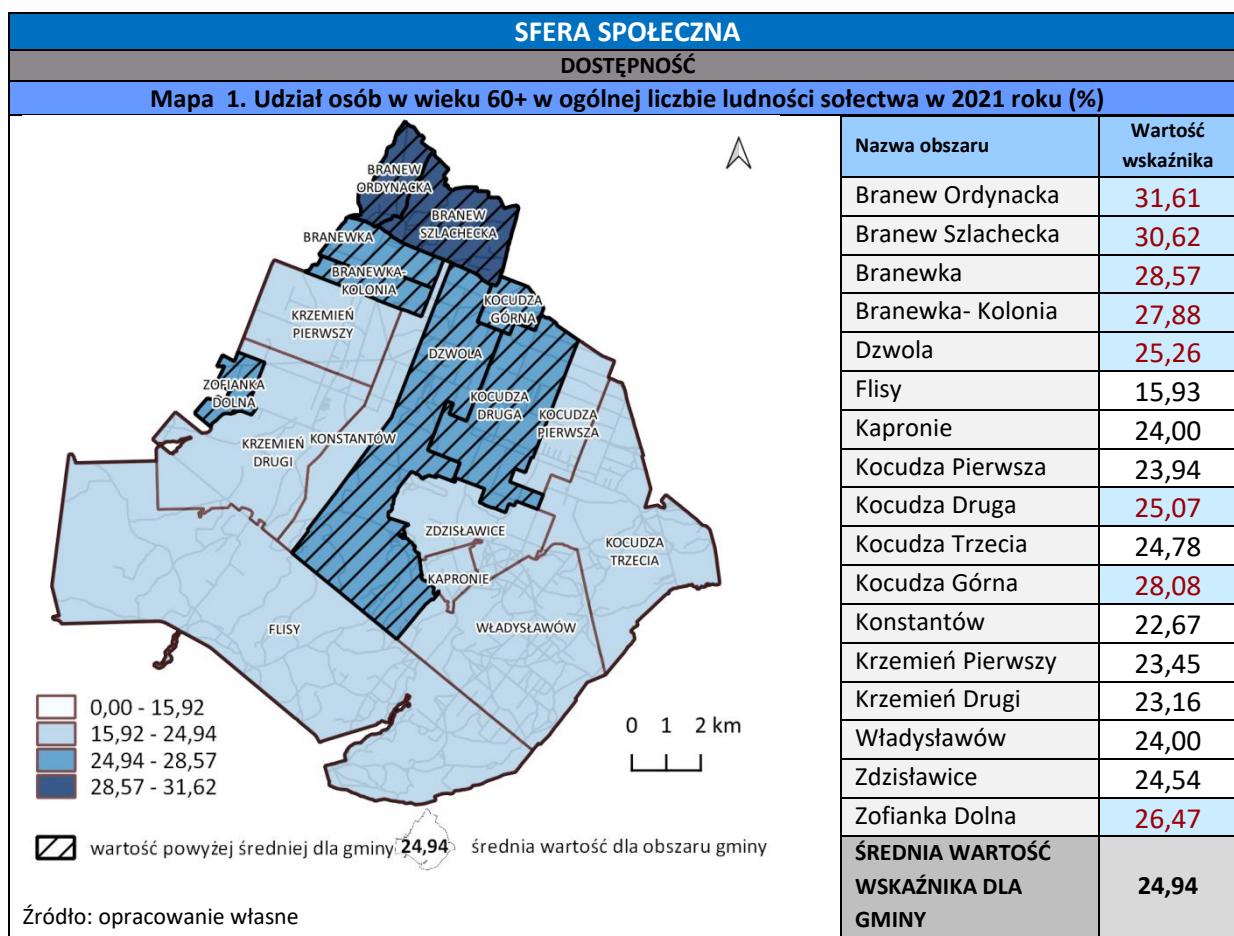
Każdy wskaźnik został przedstawiony w postaci kartogramu. Ta metoda prezentacji kartograficznej pozwala przedstawić obszary o najmniej korzystnej wartości wskaźnika najintensywniejszą barwą. Dodatkowo chcąc zobrazować porównanie do średniej dla Gminy, za pomocą szrafowania oznaczono sołectwa charakteryzujące się wartością wskaźnika gorszą od średniej dla Gminy.

Istotnym elementem delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji były konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy. Konsultacje prowadzone były wieloetapowo. W pierwszej kolejności poproszono mieszkańców Gminy o wypełnienie ankiety w ramach partycypacji w procesie delimitacji (potrzebnej do dokonania analizy jakościowej), w której wskazywali zauważane problemy w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Ostatnim etapem było spotkanie konsultacyjne oraz zaproszenie mieszkańców do konsultacji całości dokumentu diagnozy i delimitacji obszaru rewitalizacji – zgodnie z rozdziałem 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

4. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH – ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Analiza wskaźnikowa, prowadzona w podziale administracyjnym na sołectwa, stanowiła główne narzędzie umożliwiające delimitację obszarów charakteryzujących się koncentracją negatywnych zjawisk na obszarze Gminy Dzwola. W tym podrozdziale przedstawiono zestawienie wskaźników obrazujących problemy Gminy w sferze społecznej i pozostałych, tj. gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej w podziale na jednostki pomocnicze (sołectwa) gminy Dzwola.

4.1. Sfera społeczna

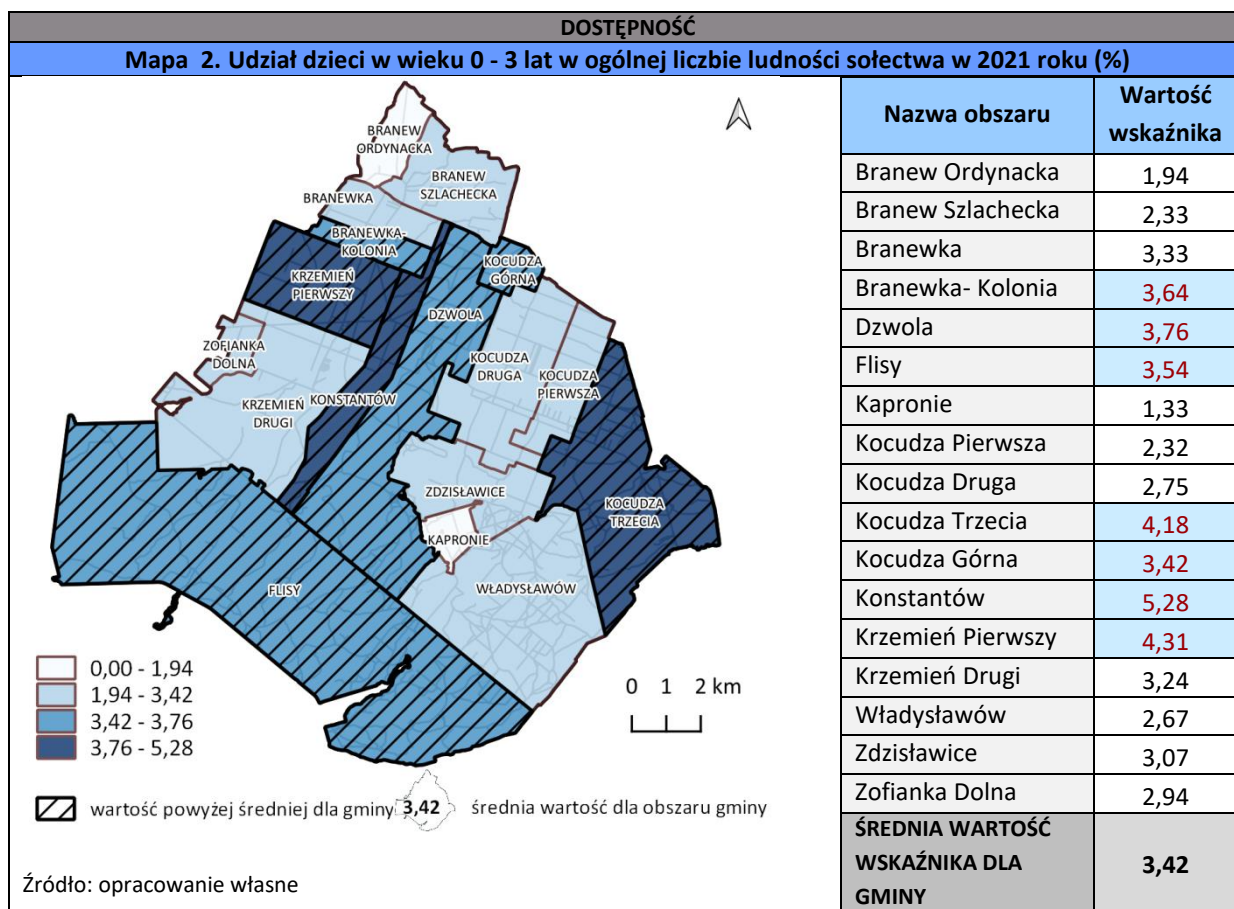
Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Negatywnym zjawiskiem społecznym nie tylko w Gminie Dzwola ale stanowiącym problem globalny, jest starzenie się społeczeństwa. Z tego powodu należy podczas procesu planowania uwzględnić specjalne potrzeby seniorów. Odsetek osób w wieku senioralnym (60+) w ogólnej liczbie mieszkańców w podziale na miejscowości obrazuje miejsca, w których występuje konieczność modernizacji i dostosowania infrastruktury publicznej i technicznej umożliwiającej dostęp tej grupy mieszkańców do korzystania z obiektów publicznych. Uwzględnić należy zwłaszcza potrzeby osób, które mają trudności z poruszaniem, niedowidzące oraz niedosłyszące. Dlatego istotne jest również wprowadzenie rozwiązań technologicznych, które umożliwią codzienne funkcjonowanie osobom starszym. Sołectwami, w których udział seniorów w ogólnej liczbie mieszkańców jest wyższy od średniej dla Gminy Dzwola są: Branew Ordynacka, Branew Szlachecka, Branewka, Branewka – Kolonia, Dzwola, Kocudza Druga, Kocudza Górna oraz Zofianka Dolna. W sołectwach, w których odnotowano najwyższe wartości wskaźnika należy zwrócić szczególną uwagę na srebrną gospodarkę, czyli szczególny system zwrócony ku potrzebom osób starszych zaspokajający ich potrzeby bytowe,

zdrowotne

i konsumpcyjne:

- infrastruktura komunikacyjna przystosowana do poruszania się przez osoby starsze,
- dobrze rozwinięty transport publiczny, aby osoby mobilne jak najdłużej mogły być samodzielne,
- dobrze rozwinięty sektor usług zdrowia (w tym ośrodki rehabilitacyjne),
- dzienny dom opieki seniora, aby umożliwić członkom rodziny seniora pełniący rolę opiekunów na podjęcie pracy zarobkowej.

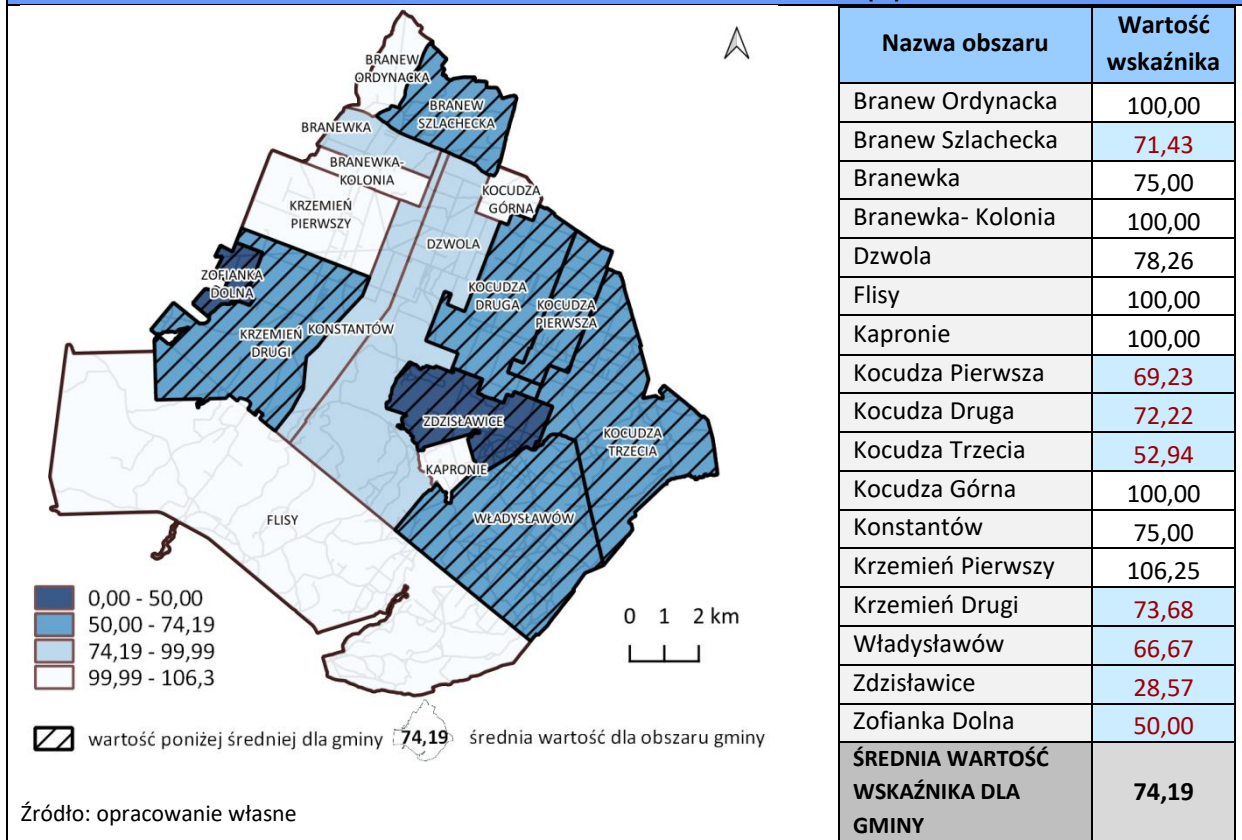

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Odsetek dzieci w wieku żłobkowym (0-3 lat) w ogólnej liczbie mieszkańców na danym obszarze bezpośrednio oddziałuje na rozwój infrastruktury publicznej oraz rynek pracy. Wpływ na jakość życia opiekunów ma na pewno liczba miejsc dostępnych zapewnionych w placówkach opiekuńczych w Gminie oraz na terenach gmin sąsiednich. Niedostateczna liczba miejsc w żłobkach utrudnia opiekunom zapewnienie opieki nad dziećmi i co za tym idzie powrót na rynek pracy oraz aktywne uczestniczenie w życiu społecznym i kulturowym Gminy. Ponadto może to prowadzić do obniżenia się jakości życia, poprzez zmniejszenie się dochodów rodziny a zwiększenie wydatków z powodu pojawienia się nowego członka rodziny. Dodatkowo brak miejsc w placówkach opiekuńczych zmusza opiekunów do dłuższej przerwy w pracy, co wpływ może mieć na ciężki powrót do wykonywanych uprzednio obowiązków (postępujące zmiany prawne i technologiczne) wymagających licznych szkoleń w bardzo krótkim czasie. Grupa opiekunów z małymi dziećmi należy również do grupy osób ze szczególnymi potrzebami, która potrzebuje odpowiednio dostosowanej infrastruktury technicznej (podjazdy, obniżenia krawężników chodników) w przypadku korzystania z wózków oraz właściwie zagospodarowanej przestrzeni (miejsca rekreacyjne – place zabaw) do aktywnego spędzania wolnego

czasu od najmłodszych lat. Sołectwami, które charakteryzują się wyższym od średniej dla Gminy to: Branewka – Kolonia, Dzwola, Flisy, Kocudza Trzecia, Kocudza Górna, Konstantów i Krzemień Pierwszy.

Mapa 3. Udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólnej liczbie dzieci w wieku 3-5 lat na terenie sołectwa w 2021 roku (%)

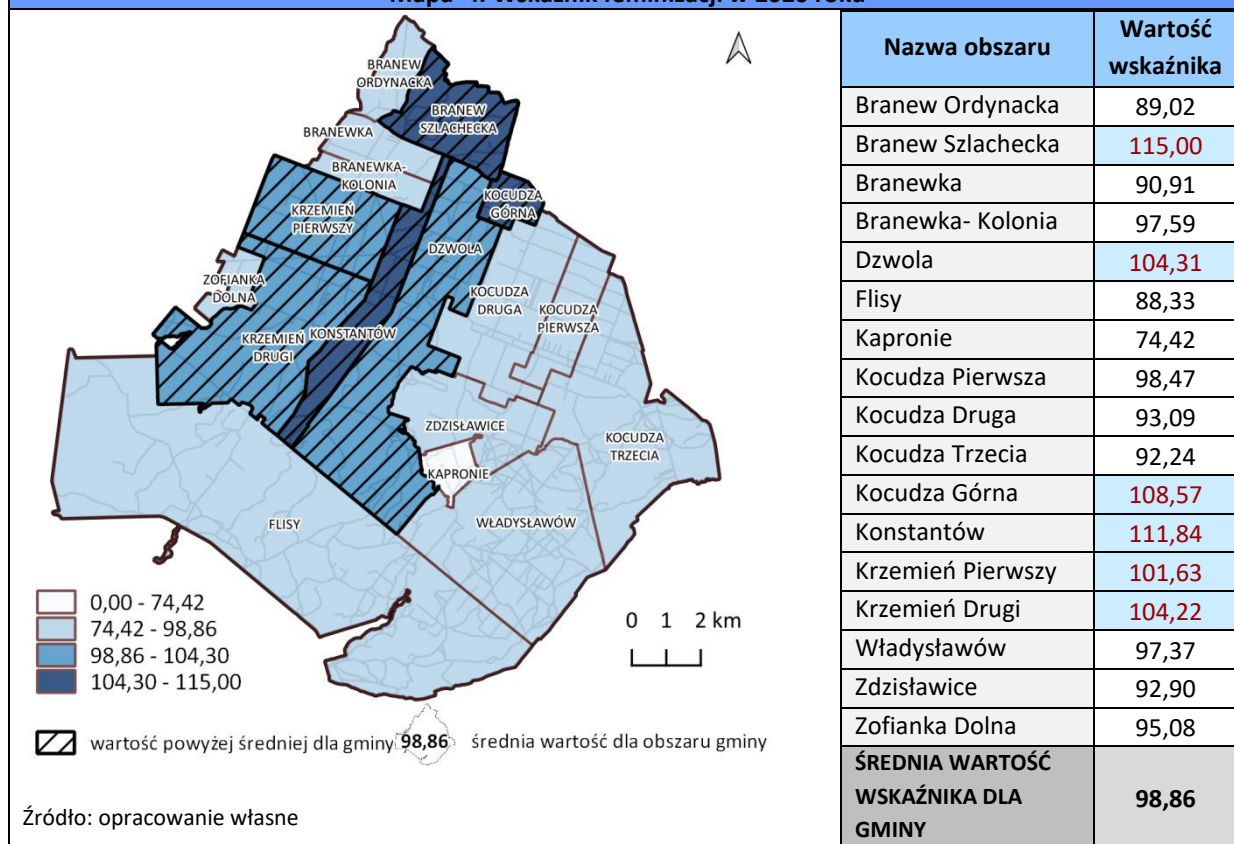

Źródło: opracowanie własne

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Odsetek dzieci w wieku 3 – 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w liczbie dzieci w wieku przedszkolnym na danym obszarze również znacząco oddziałuje na jakość życia mieszkańców. Wpływ na ten wskaźnik ma na pewno liczba miejsc dostępnych zapewnionych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w gminie oraz na terenach gmin sąsiednich. Przeprowadzona analiza wskazała głównie duży problem we wschodniej części Gminy, która oddalona jest od placówek zlokalizowanych na terenie sołectwa Dzwola. W ponad połowie sołectw stwierdzono niższy udział dzieci w wieku 3 – 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym niż wartość wskaźnika dla gminy. Sytuacją kryzysową wykazały się sołectwa: Branew Szlachecka, Kocudza Pierwsza, Druga i Trzecia, Krzemień Drugi, Władysławów, Zdzisławice oraz Zofianka Dolna.

Mapa 4. Wskaźnik feminizacji w 2020 roku

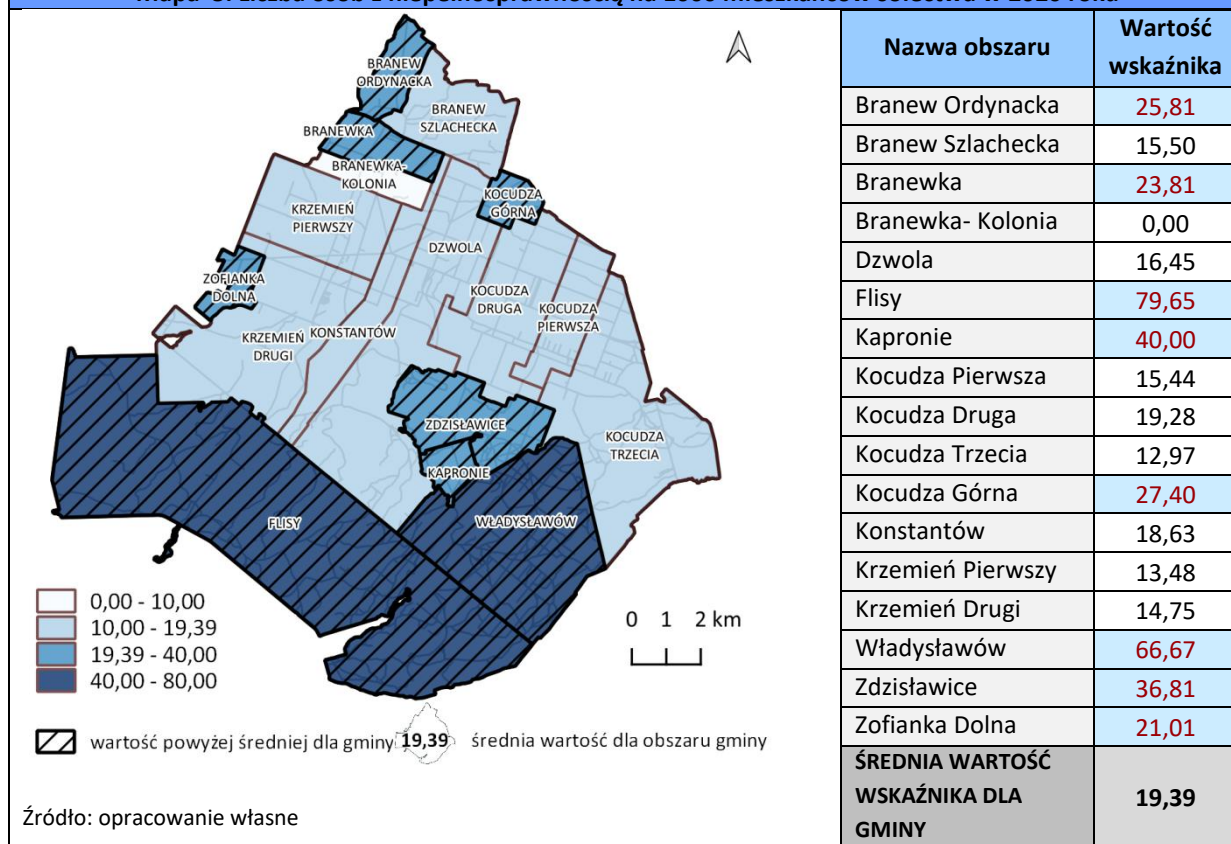
Źródło: opracowanie własne

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Powszechnym zjawiskiem zarówno w Polsce, Europie jak i na świecie jest nierównowaga w relacji liczby mężczyzn do kobiet. Choć w Polsce rodzi się więcej chłopców to w grupie ludzi powyżej 50 roku życia znacznie dominują kobiety. Wśród osób młodych zamieszkujących obszary wiejskie dominuje znacznie liczba mężczyzn. To natomiast rodzi wiele problemów społecznych, ponieważ uniemożliwia części mieszkańcom założenie rodziny, co przez lata może doprowadzić do występowania zjawisk patologicznych. Tereny ze znaczną przewagą mężczyzn znajdują się również w Gminie Dzwola (m.in.: Kapronie, Flisy, Branew Ordynacka). Jednakże większym problemem jest w Gminie dominacja kobiet. Ma to związek z różnicą średniej długości życia kobiet i mężczyzn. Dodatkowo w Gminie Dzwola występuje wysoki udział osób w wieku senioralnym w społeczności lokalnej (w 2021 r. ok. 24,2% społeczności Gminy to osoby w wieku poprodukcyjnym, a kobiet powyżej 50 roku życia jest znacznie więcej niż mężczyzn. Co niestety rodzi również problemy, ponieważ kobiety w podeszłym wieku pozostają same i o ile dzieci mieszkają w tej samej gminie mogą opiekować się rodzicem, o tyle jeśli mieszkają daleko opieką nad rodzicem muszą zajmować się inni. To wymaga w gminie zwrócenia uwagi na dostępność komunikacji publicznej (aby osobom samodzielnym ułatwić dostęp do usług), dostępność rozwiniętej opieki medycznej i wszelakich aktywności i rozrywek dla seniorów oraz opieki senioralnej. Na takie rozwiązania należy zwrócić uwagę w szczególności w sołectwach: Branew Szlachecka, Dzwola, Kocudza Górna, Konstantów, Krzemień Pierwszy oraz Krzemień Drugi. Biorąc pod uwagę powyższe aspekty istotne będzie podjęcie na terenach tych jednostek pomocniczych działań zapobiegawczych nadmiernym emigracjom, w tym podnoszących atrakcyjność Gminy pod względem miejsca do życia i pracy.

DOSTĘPNOŚĆ

Mapa 5. Liczba osób z niepełnosprawnością na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku

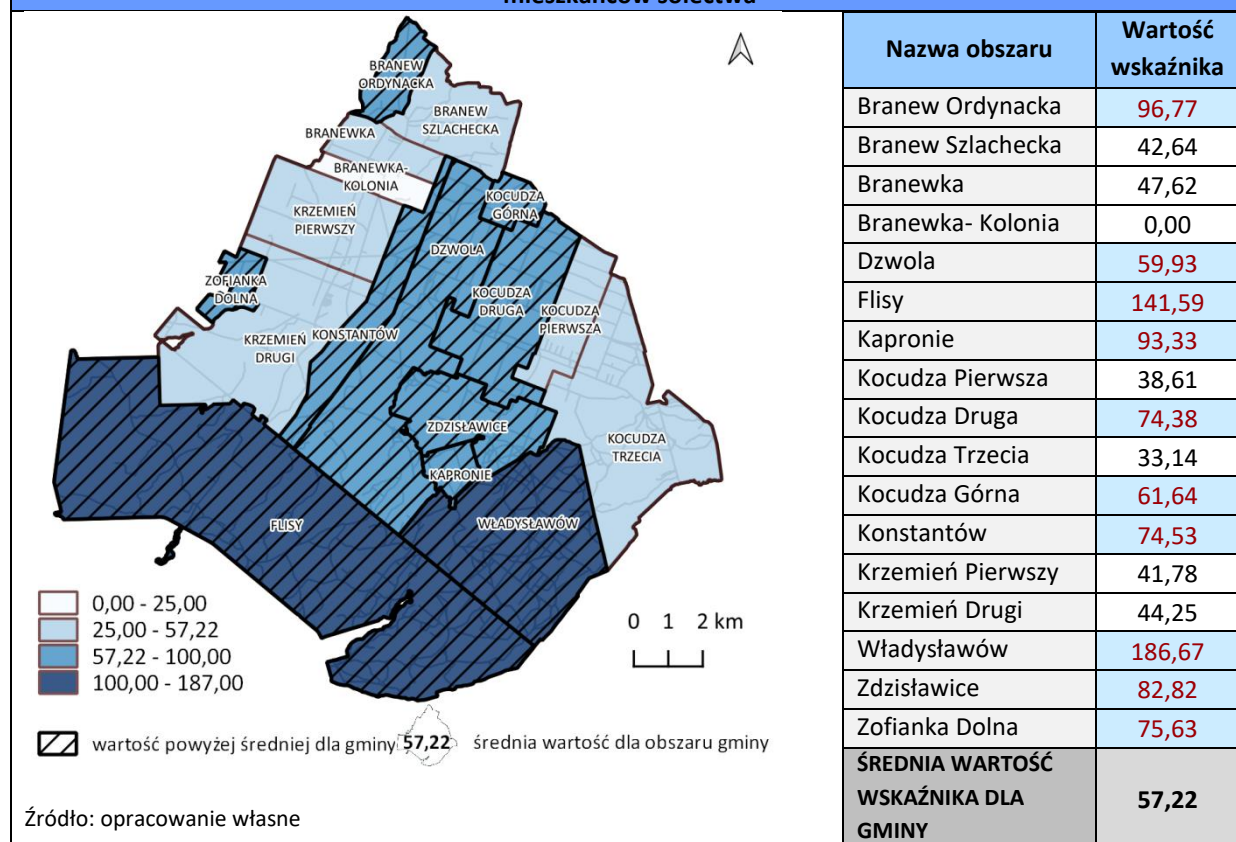
Źródło: opracowanie własne

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Liczba mieszkańców z niepełnosprawnościami na danym obszarze ma istotne znaczenie z perspektywy rozwoju przestrzeni i infrastruktury publicznej oraz opieki społecznej. Wiąże się to z potrzebą wprowadzenia m.in.: działań integracyjno-aktywizacyjnych, zajęć rehabilitacyjnych i rozwiązań ułatwiających dostęp do infrastruktury. Dlatego na obszarach w Gminie cechujących się wysokim udziałem osób z niepełnosprawnościami ważne jest zwrócenie szczególnej uwagi podczas procesu planowania i związanych z tym nakładów finansowych ze strony Władz Gminy na tą właśnie grupę mieszkańców. Podczas przeprowadzonej analizy uwzględniono udział osób z niepełnosprawnościami na 1000 mieszkańców w podziale na sołectwa. Pozwala to określić tereny, które zamieszkiwane są przez większą liczbę osób ze szczególnymi potrzebami. Istotne jest to z perspektywy rozwoju przestrzeni i infrastruktury publicznej oraz opieki społecznej. Z tego względu obszary w Gminie cechujące się wyższym udziałem osób z niepełnosprawnościami wśród lokalnej społeczności gminy potrzebują szczególnego planowania przestrzeni i modernizacji budynków i ciągów komunikacyjnych, aby zapewnić dostępność do obiektów użyteczności publicznej oraz usług publicznych. W wyniku przeprowadzonej analizy w 8 z 17 obszarów odnotowano wyższy udział osób z niepełnosprawnościami niż wartość wskaźnika dla gminy, a należą do nich sołectwa: Branew Ordynacka, Branewka, Flisy, Kapronie, Kocudza Górna, Władysławów, Zdzisławice i Zofianka Dolna. Zwłaszcza tych sołectwach, podczas planowania nowych przedsięwzięć, należy brać pod uwagę potrzeby tej grupy ludzi zarówno przy budowie nowych i modernizacji istniejących budynków i infrastruktury technicznej (chodniki, podjazdy, pochylnie), w których świadczone są usługi publiczne oraz zapewnienie dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej. Istotne jest również budowanie dedykowanej dla tej grupy osób oferty wydarzeń kulturowych i integracyjnych oraz szkoleń i zajęć aktywizujących osoby z niepełnosprawnościami społecznie i zawodowo.

UBÓSTWO

Mapa 6. Liczba osób w rodzinach pobierających zasiłki z pomocy społecznej w 2020 roku na 1000 mieszkańców sołectwa

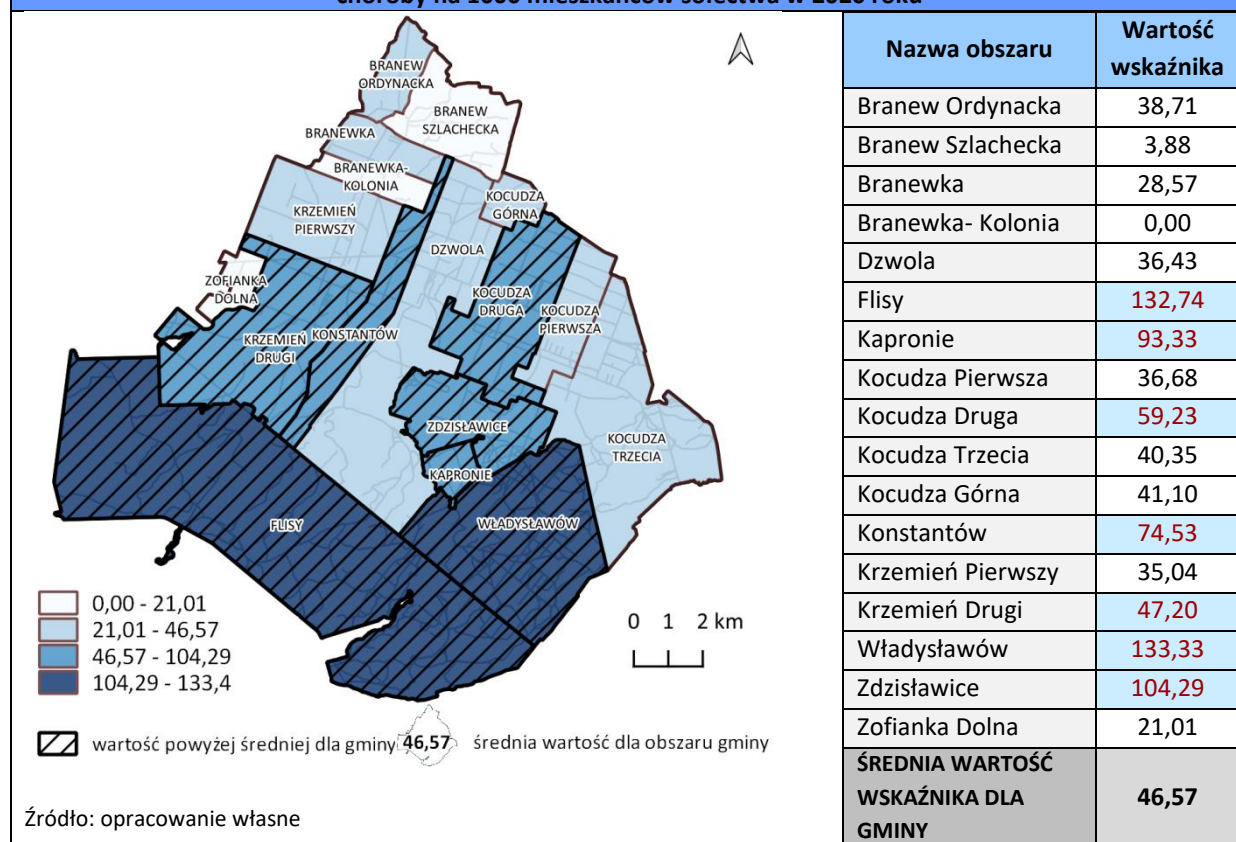

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Pomoc społeczna jako instytucja ma za zadanie pomóc w samodzielnym rozwiązaniu trudnych sytuacji życiowych osobom aktualnie niezdolnym do ich przewyciężenia. Działania w tym zakresie realizowane są przez OPS w Dzwoli. Liczba osób objętych pomocą społeczną w ramach danej jednostki pomocniczej gminy pozwala przypuszczać o stanie jej kondycji społecznej i poziomie życia mieszkańców. Średnia wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach pobierających zasiłki z pomocy społecznej na 1000 ludności sołectwa w 2020 roku dla Gminy Dzwola wynosi 57,22. Sytuację kryzysową w tym zakresie odnotowano w sołectwach: Dzwola, Flisy, Kapronie, Kocudza Druga, Kocudza Górna, Konstantów, Władysławów, Zdzisławice oraz Zofianka Dolna.

DOSTĘPNOŚĆ

Mapa 7. Liczba korzystających ze świadczenia z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku

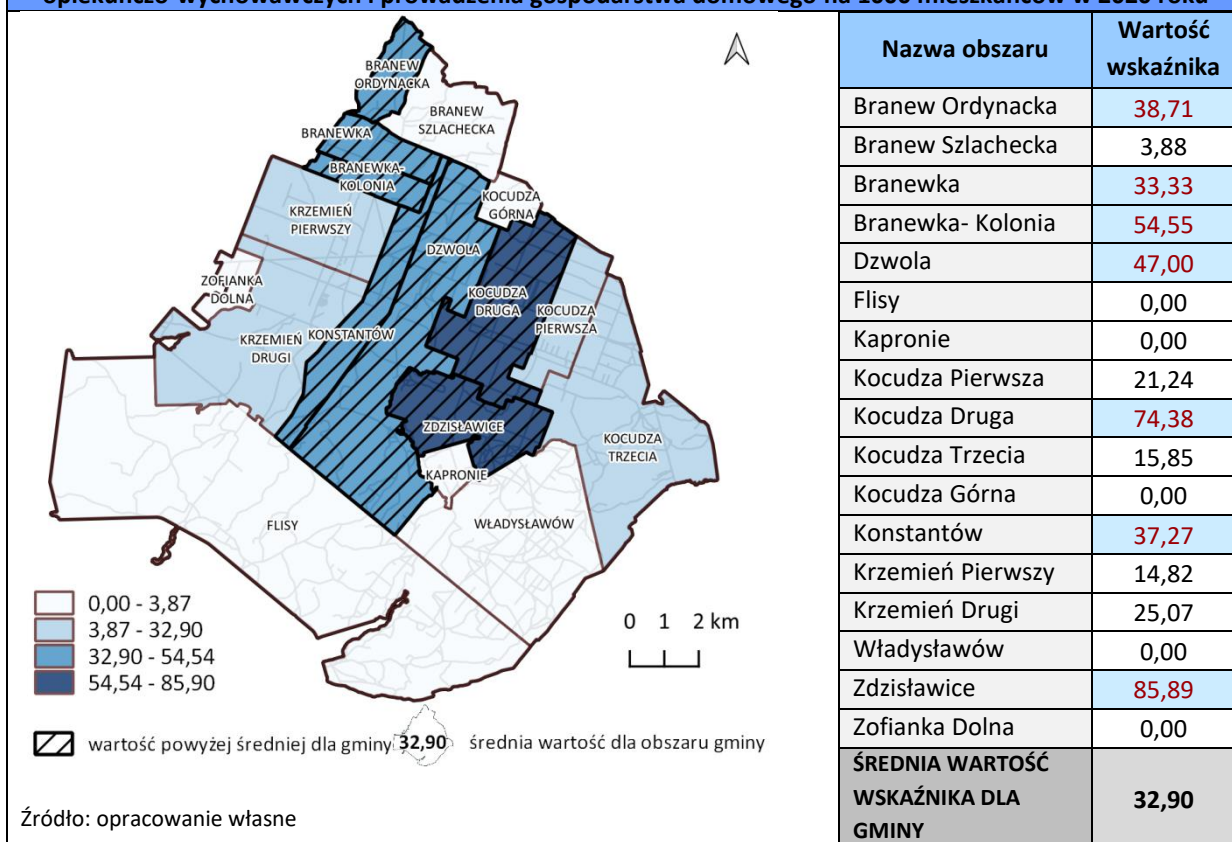

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Uszczegółowieniem wskaźnika nr 2 jest liczba korzystających ze świadczenia z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku. Pomoc społeczna jako instytucja ma za zadanie pomóc w samodzielnym rozwiązaniu trudnych sytuacji życiowych osobom aktualnie niezdolnym do ich przezwyciężenia. Działania w tym zakresie realizowane są przez OPS w Dzwoli. Liczba osób objętych pomocą społeczną w ramach danej jednostki pomocniczej gminy pozwala przypuszczać o stanie jej kondycji społecznej i poziomie życia mieszkańców. Średnia wartość wskaźnika (liczba korzystających ze świadczenia z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku dla Gminy Dzwola wynosi 46,57. Jednostki, w których odnotowano wartość wyższą niż średnia dla Gminy to sołectwa: Flisy, Kapronie, Kocudza Druga, Konstantów, Krzemień Drugi, Władysławów i Zdzisławice.

UBÓSTWO

Mapa 8. Liczba korzystających ze świadczenia z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 mieszkańców w 2020 roku

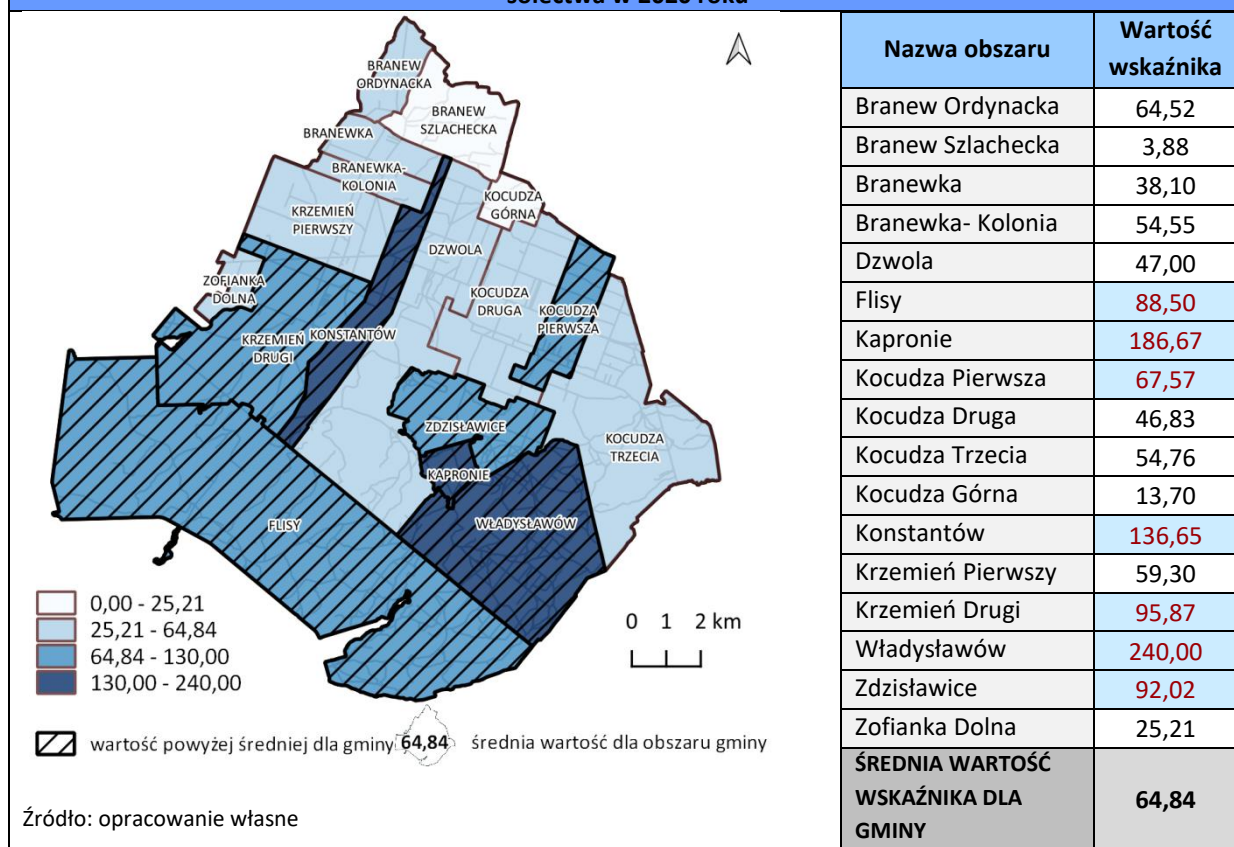

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Podstawową rolą rodziny jest zagwarantowanie dziecku opieki i wychowania, ponieważ nie jest ono w stanie samodzielnie ich sobie zapewnić z racji wieku. Jednak rodzina nie zawsze wypełnia to zadanie, może mieć na to wpływ również bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Bezradność ta polega na trudnościach w zaspokojeniu podstawowych potrzeb (braki żywności, odzieży, mieszkania z podłączonymi mediami). Taka sytuacja nie wynika jednak z braku wystarczających środków do życia a ze złej gospodarności finansami rodzinnymi. Takie problemy w 2020 dotyczą średnio w Gminie Dzwola 32 osoby na 1000 mieszkańców. Powyżej średniej dla Gminy we wskaźniku „Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w 2020 roku na 1000 mieszkańców sołectwa” odnotowano sołectwa: Branew Ordynacka, Branewka, Branewka-Kolonia, Dzwola, Konstantów, Kocudza Druga i Zdzisławice.

UBÓSTWO

Mapa 9. Liczba korzystających ze świadczenia z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku

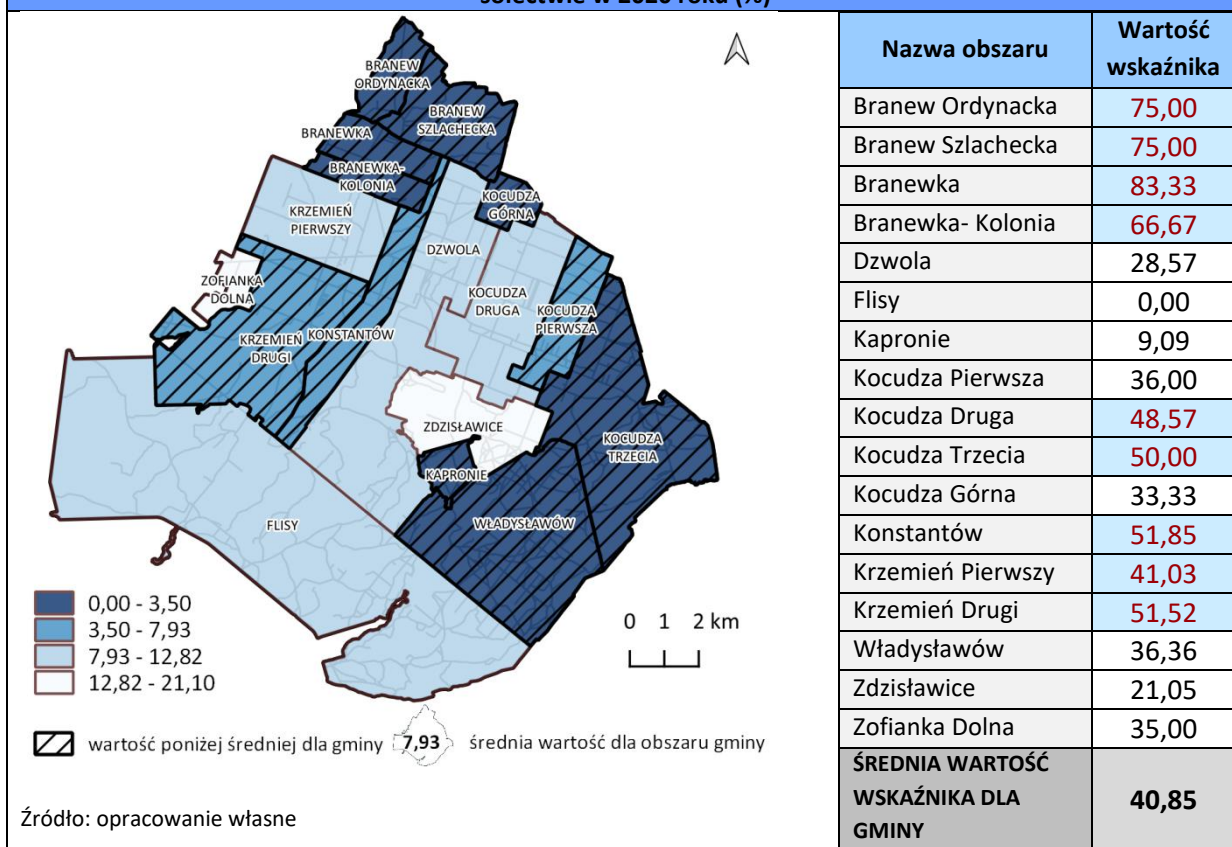
Źródło: opracowanie własne

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Problem ubóstwa jest powszechny ale niezwykle złożony, który dotyka również kraje rozwinięte. Na ubóstwo mieszkańców mają wpływ nie tylko problemy na lokalnym rynku pracy ale również brak poczucia własnej wartości wynikający często z niskiego wykształcenia oraz wykluczenia społecznego. Prowadzi to natomiast do braku możliwości zapewnienia sobie i rodzinie podstawowych warunków do życia (pożywienia, dostępu do mediów, miejsca do życia). Niebezpiecznym zjawiskiem, który dotyka takie rodziny jest „dziedziczenie ubóstwa”, czyli powielanie utrwalonych wzorców z powodu niedostatecznego dostępu do edukacji i odrzucenia społecznego. Zjawisko to jest bardzo trudne do przezwyciężenia dlatego instytucje starają się podnieść poziom życia tej grupy społecznej, stale ich aktywizując. W Gminie Dzwola taka pomoc również jest udzielana i korzysta z niej średnio 64,84 osób na 1000 mieszkańców. Jednostki, w których odnotowano wartość wyższą niż średnia dla Gminy to miejscowości: Flisy, Kapronie, Kocudza Pierwsza, Konstantów, Krzemień Drugi, Władysławów i Zdzisławice.

BEZROBOCIE

Mapa 10. Udział osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w sołectwie w 2020 roku (%)

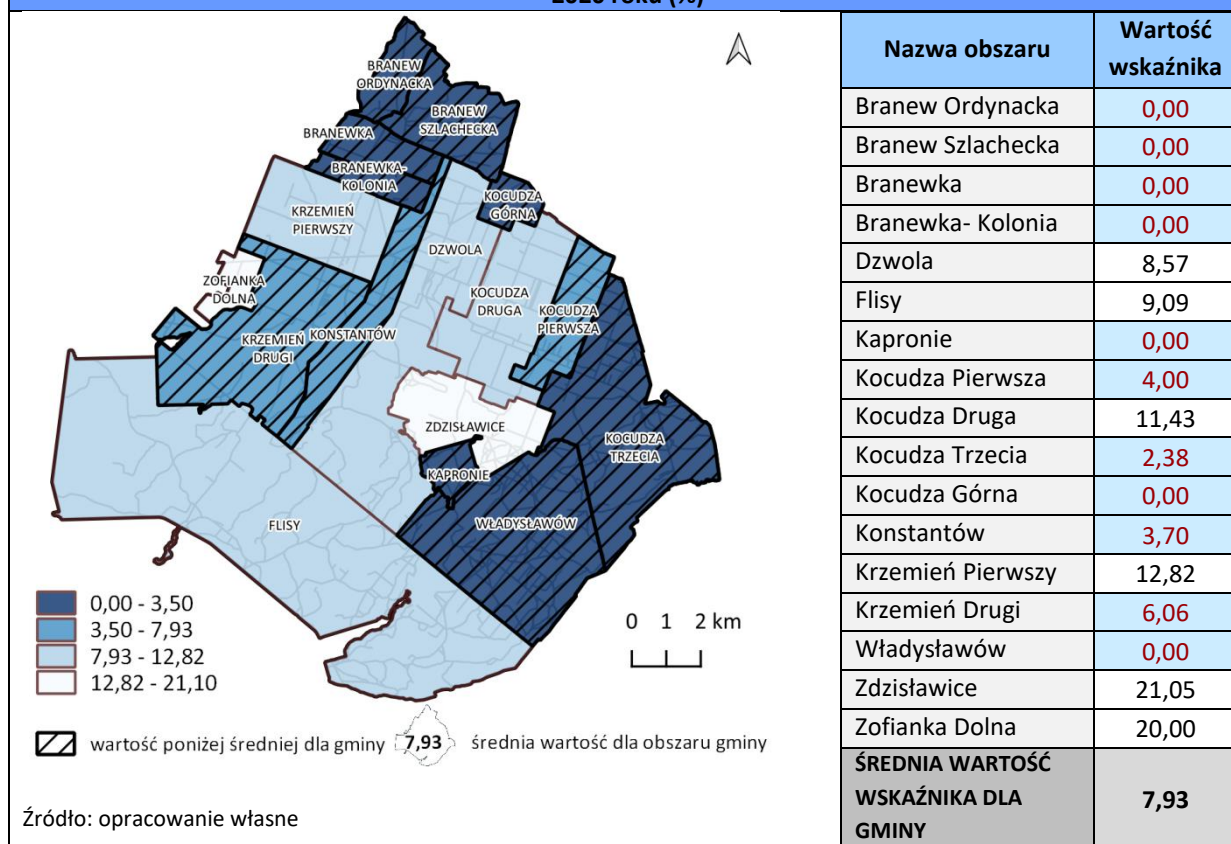
Źródło: opracowanie własne

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Bezrobocie jest poważną przeszkodą w rozwoju społecznym gminy, z którą mierzy się społeczeństwo. Dlatego też w analizie skupiono się na dwóch wskaźnikach obrazujących ten problem. Prowadząc analizy sytuacji Gminy w obszarze społecznym, zwrócono uwagę na problem bezrobocia wśród osób młodych – do 30 roku życia. Jest to poważny problem dotyczący w szczególności gminy wiejskie, wymuszający niekiedy zmianę miejsca zamieszkania wśród ludzi młodych, wyjeżdżających w poszukiwaniu zatrudnienia do większych ośrodków i aglomeracji miejskich. W konsekwencji obszary o wysokim poziomie tego wskaźnika, mierzą się z problemami społecznymi i gospodarczymi towarzyszącymi temu zjawisku, takimi jak wyludnianie się obszaru, pogłębienie problemu starzenia społeczeństwa, czy brak wykwalifikowanych pracowników na lokalnym rynku pracy. Średnia wartość wskaźnika dla Gminy wynosi 40,85% osób zarejestrowanych bezrobotnych. Do miejscowości w Gminie wyróżniających się najwyższą wartością wskaźnika zaliczyć należy sołectwa: Branew Ordynacka, Branew Szlachecka, Branewka, Branewka-Kolonia, Kocudza Druga i Kocudza Trzecia, Krzemień Pierwszy, Krzemień Drugi, Konstantów.

BEZROBOCIE

Mapa 11. Udział osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych w sołectwie w 2020 roku (%)

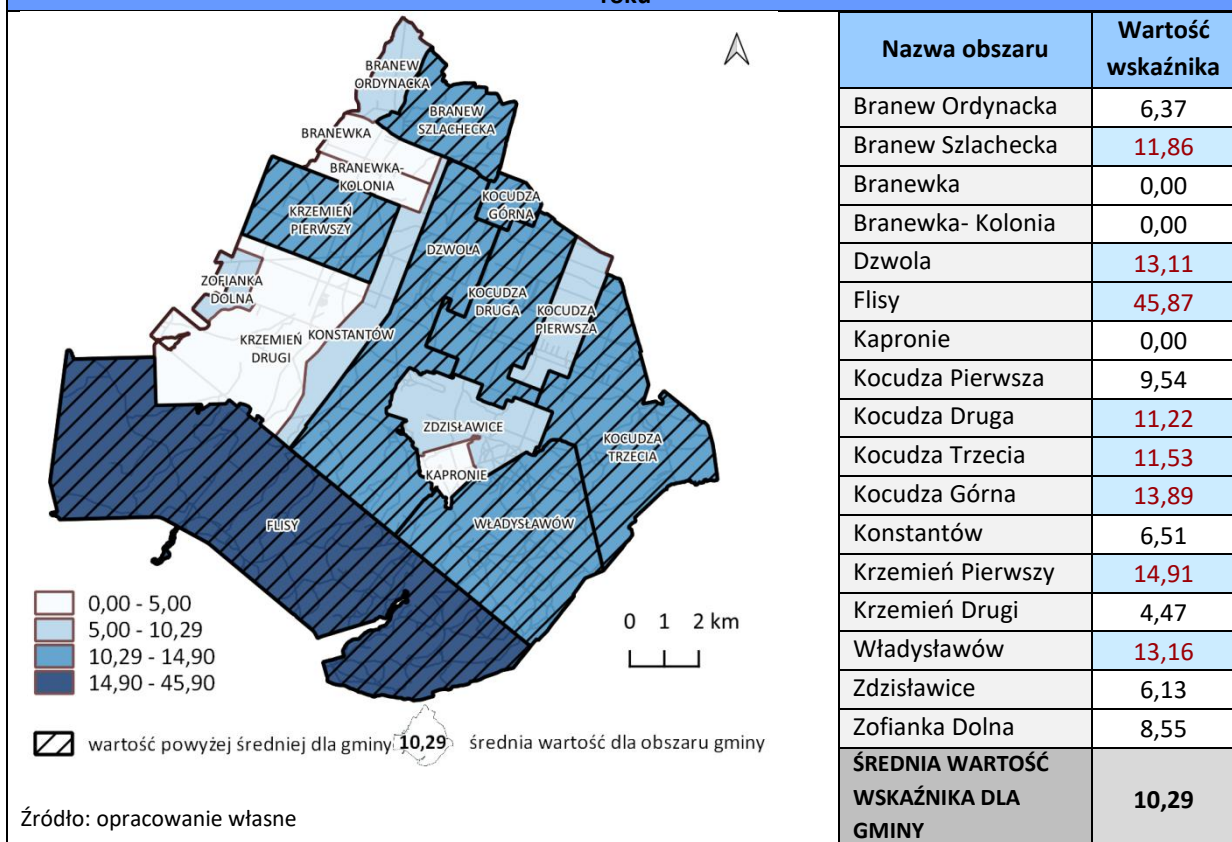
Źródło: opracowanie własne

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Osoby bezrobotne, którym przysługuje zasiłek prawdopodobnie utraciły pracę ze względu na redukcje etatów lub na zamknięcie zakładu pracy. Ma to wpływ nie tylko na sytuację społeczną czy ekonomiczną mieszkańców ale również może przedstawiać kryzysową sytuację gospodarczą na terenie Gminy. Jest to bowiem negatywne zjawisko, które można zwalczyć stosując liczne instrumenty i formy wspierania przedsiębiorców. Zmniejszająca się liczba osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku niewątpliwie świadczy o utrwaleniu się zjawiska bezrobocia strukturalnego, które nie jest związane z chwilową utratą zatrudnienia wynikająca z naturalnych ruchów kadrowych. W całym kraju mamy do czynienia z długotrwałym zjawiskiem bezrobocia, który przyczynia się do szeregu negatywnych skutków ekonomicznych, polityczno-społecznych i gospodarczych. Zjawisko to jest czynnikiem wielu problemów społecznych m.in.: ubóstwa, pogorszających się warunków życia, patologii społecznych, przestępczości oraz izolacji społecznej. W celu zmniejszenia problemu bezrobocia konieczne jest podjęcie różnorodnych działań dążących do włączenia społecznego, poprawy warunków i rozwoju przedsiębiorczości, które przyczynią się do utworzenia nowych miejsc pracy oraz utrzymani już istniejących. Średnia wartość wskaźnika dla Gminy Dzwola osiągnęła poziom 7,93%. Sołectwami, w których wartość wskaźnika jest niższa niż średnia dla gminy są: Branew (Ordynacka, Szlachecka), Branewka, Branewka – Kolonia, Kapronie, Kocudza Pierwsza, Kocudza Trzecia, Kocudza Górna, Konstantów, Krzemień Drugi i Władysławów.

PRZESTĘPCZOŚĆ

Mapa 12. Liczba odnotowanych przestępstw na terenie sołectwa na 1000 mieszkańców sołectwa w 2021 roku

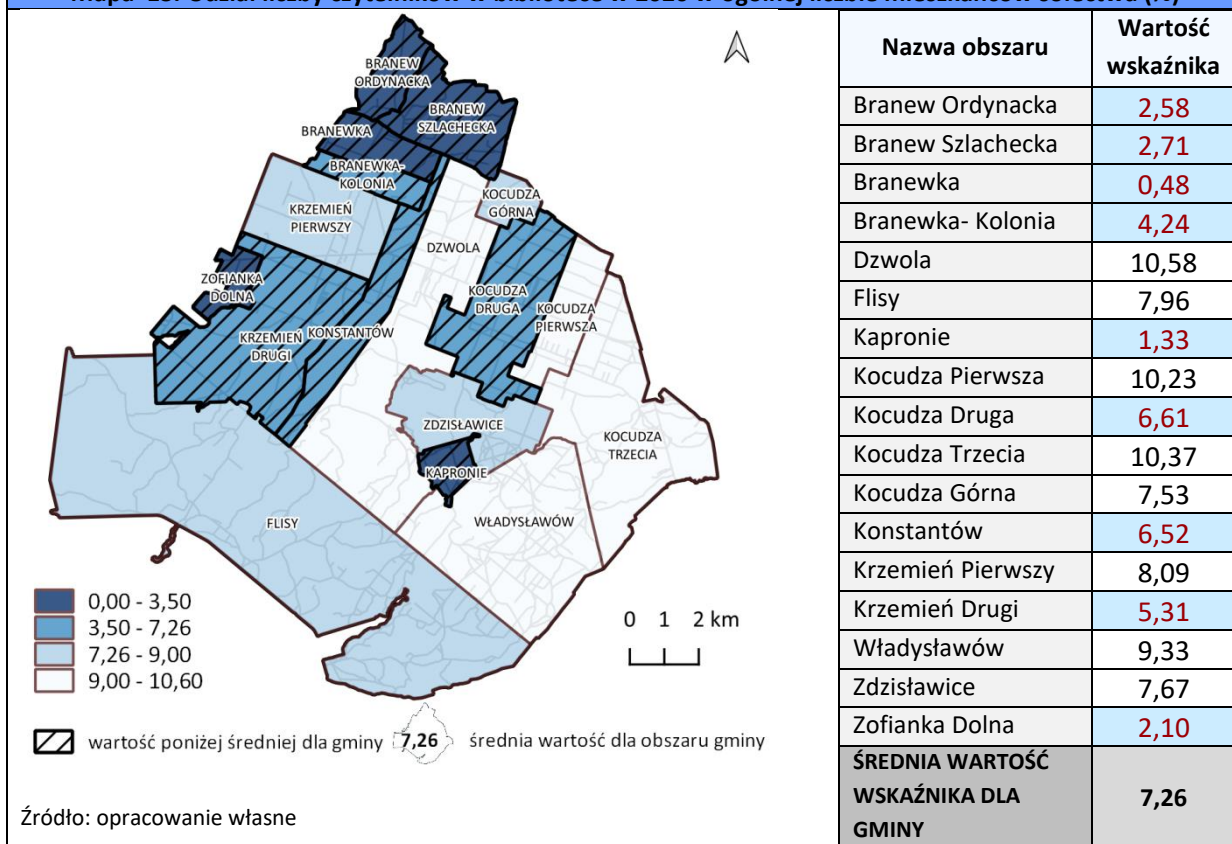
Źródło: opracowanie własne

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Zgodnie z Kodeksem Karnym przestępstwo dzieli się na zbrodnie oraz występki. Zbrodnią określany jest czyn zabroniony, za którego popełnienie grozi kara pozbawienia wolności na okres nie krótszy niż 3 lata lub kara surowsza. Pojęcie występki określa natomiast czyn zabroniony, za którego popełnienie grozi kara łagodniejsza – grzywna powyżej 30 stawek dziennych lub powyżej 5000 zł albo pozbawienie wolności na okres powyżej miesiąca. Wskaźnik liczby odnotowanych przestępstw popełnionych na terenie danego sołectwa przypadających na 1000 mieszkańców w 2020 roku pozwala wskazać obszary, na terenie których występują patologie oraz obszary uznawane za niebezpieczne. Podjęcie działań w takich miejscach oraz ich odpowiednie zagospodarowanie przyczyni się nie tylko do minimalizacji czynników problemowych, ale będzie miało także pozytywny wpływ na społeczne i ekonomiczne ożywienie Gminy. Analiza wskaźnika pozwoliła wskazać jednostki pomocnicze borykające się z problemem bezpieczeństwa w Gminie Dzwola. Najwięcej przestępstw popełniono na terenie sołectwa Flisy (45,87 przestępstw na 1000 mieszkańców). Do pozostałych sołectw, których wartość wskaźnika była wyższa od średniej dla Gminy należą: Branew Szlachecka, Dzwola, Kocudza Druga, Kocudza Trzecia, Kocudza Górna, Krzemień Pierwszy i Władysławów. Obszary te wymagają pilnego wprowadzenia działań zapewniających bezpieczeństwo publiczne, np. montażu oświetlenia i monitoringu.

UCZESTNICTWO W ŻYCIU PUBLICZNYM I KULTUROWYM

Mapa 13. Udział liczby czytelników w bibliotece w 2020 w ogólnej liczbie mieszkańców sołectwa (%)

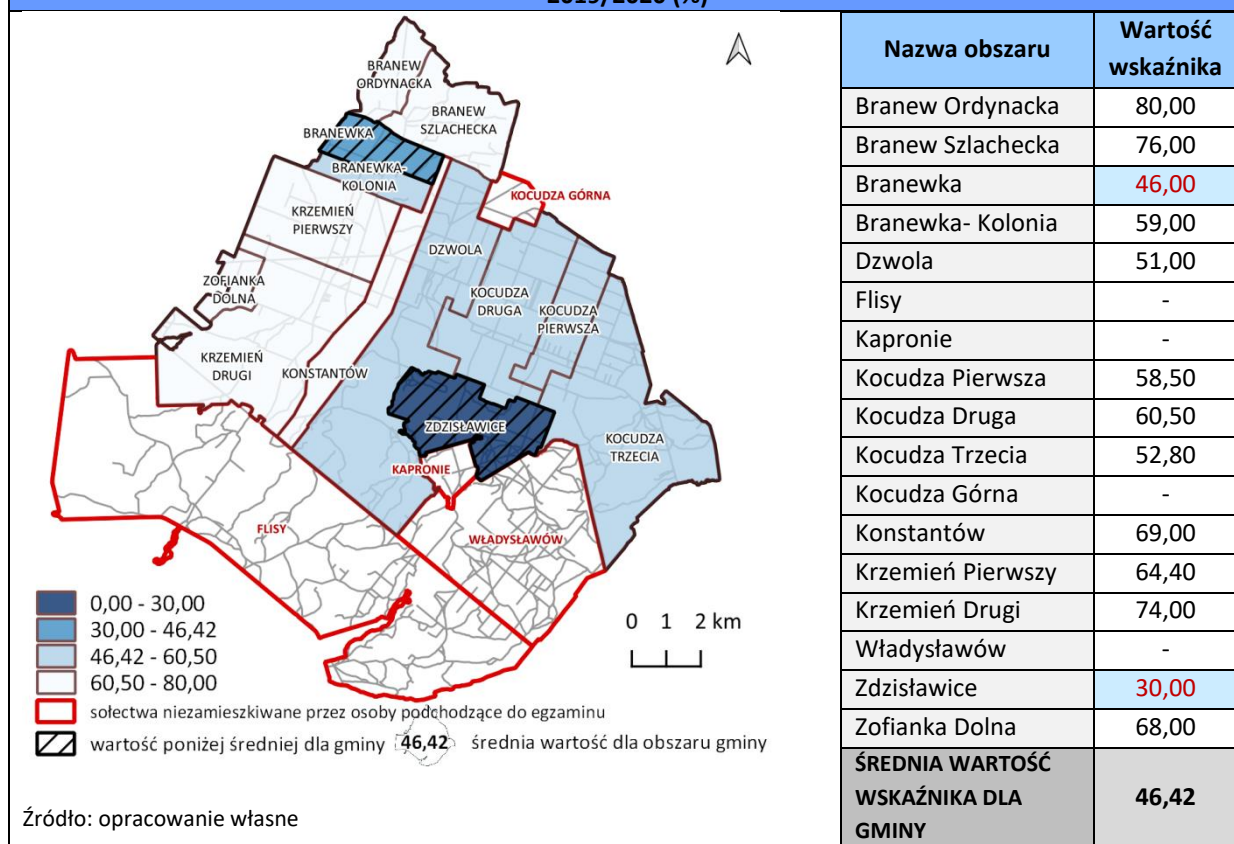

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Czytelnictwo, choć obecnie wypierane przez inne rodzaje spędzania wolnego czasu, w rzeczywistości jest istotne w kontekście rozwoju społecznego. Czytanie książek ma bezpośredni wpływ na rozwój człowieka (poprawne posługiwanie się językiem ojczystym lub ubogacanie słownictwa w języku obcym, kształtowanie poglądów i postaw, a także rozwija emocjonalnie). Obecnie na świecie postępuje załamanie czytelnictwa, na rzecz szeroko pojętych mediów społecznościowych i gier wideo. Szybkie tempo życia, pogoń za karierą zawodową oraz liczne obowiązki również domowe ograniczają czas wolny do minimum co skutkuje częstszym wybieraniem łatwych w konsumpcji rozrywek. W szerszej perspektywie znaczny spadek czytelnictwa może skutkować zmniejszeniem zdolności abstrakcyjnego myślenia (co wpływa negatywnie na rozwiązywanie problemów ekonomicznych, cywilizacyjnych i osobistych), spadkiem wydajności pracy i degradacją relacji społecznych. W Gminie Dzwola średni udział liczby czytelników w bibliotece w 2020 w ogólnej liczbie mieszkańców sołectwa wynosił 7,26%. Wartości gorsze od średniej dla Gminy wykazały sołectwa: Branew Ordynacka, Branew Szlachecka, Branewka – Kolonia, Kapronie, Kocudza Druga, Konstantów, Krzemień Drugi i Zofianka Dolna oraz Branewka, w której zaledwie 0,48% mieszkańców jest czytelnikami biblioteki.

EDUKACJA

Mapa 14. Średnie wyniki z egzaminu VIII-klasisty z języka polskiego w podziale na sołectwa w roku szkolnym 2019/2020 (%)

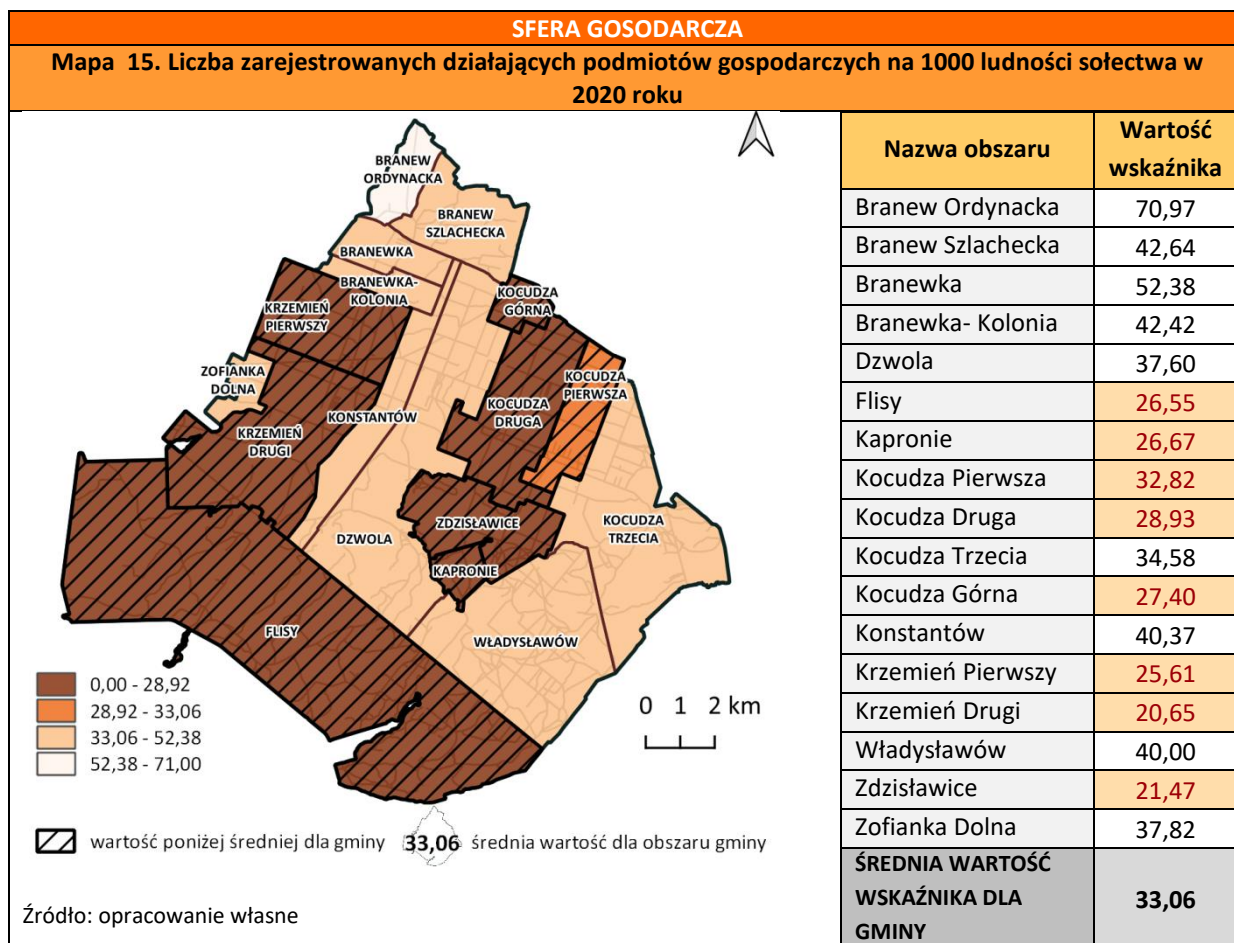
Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Wskaźnik przedstawiający średnie wyniki z egzaminu z j. polskiego ósmoklasistów w podziale na miejscowości pozwala przeanalizować społeczne problemy dotyczące dzieci i młodzieży. Wyniki z egzaminu ósmoklasistów stanowią często odzwierciedlenie poziomu nauczania w danej placówce, sytuacji rodzinnych uczniów oraz wpływu najbliższego otoczenia na uczniów. Negatywne sytuacje w życiu dziecka oddziałują na wyniki w nauce, poprzez nadmierną pobudliwość i nerwowość i brak możliwości skupienia uwagi na nauce. Średnie wyniki uzyskane przez uczniów Gminy Dzwola są zadowalające (przewyższają lub równe są średnich wyników ogłoszonych przez Centralną Komisję Edukacyjną z egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2019/2020 – 59%). Zaledwie w 2 sołectwach zamieszkiwali uczniowie z wynikami niższymi niż średnia dla Gminy – Branewka i Zdzisławice. Warto jednak zwrócić uwagę, iż w 4 sołectwach (Flisy, Kapronie, Kocudza Górna i Władysławów) w roku szkolnym 2019/2020 nie zamieszkiwali uczniowie przystępujący do egzaminu.

NISKI POZIOM KAPITAŁU SPOŁECZNEGO

Ustawa o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777) rozdział 3 Art. 9.1. określa konkretne negatywne zjawiska, które muszą być zauważalne na wyznaczonym obszarze zdegradowanym. Do tych zjawisk należy m.in. niewystarczający poziom kapitału społecznego. Niestety z powodów braku danych umożliwiających podział danego zjawiska społecznego na wyznaczone jednostki pomocnicze Gminy Dzwola nie udało się zaprezentować obszarów znajdujących się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk w zakresie niskiego poziomu kapitału społecznego.

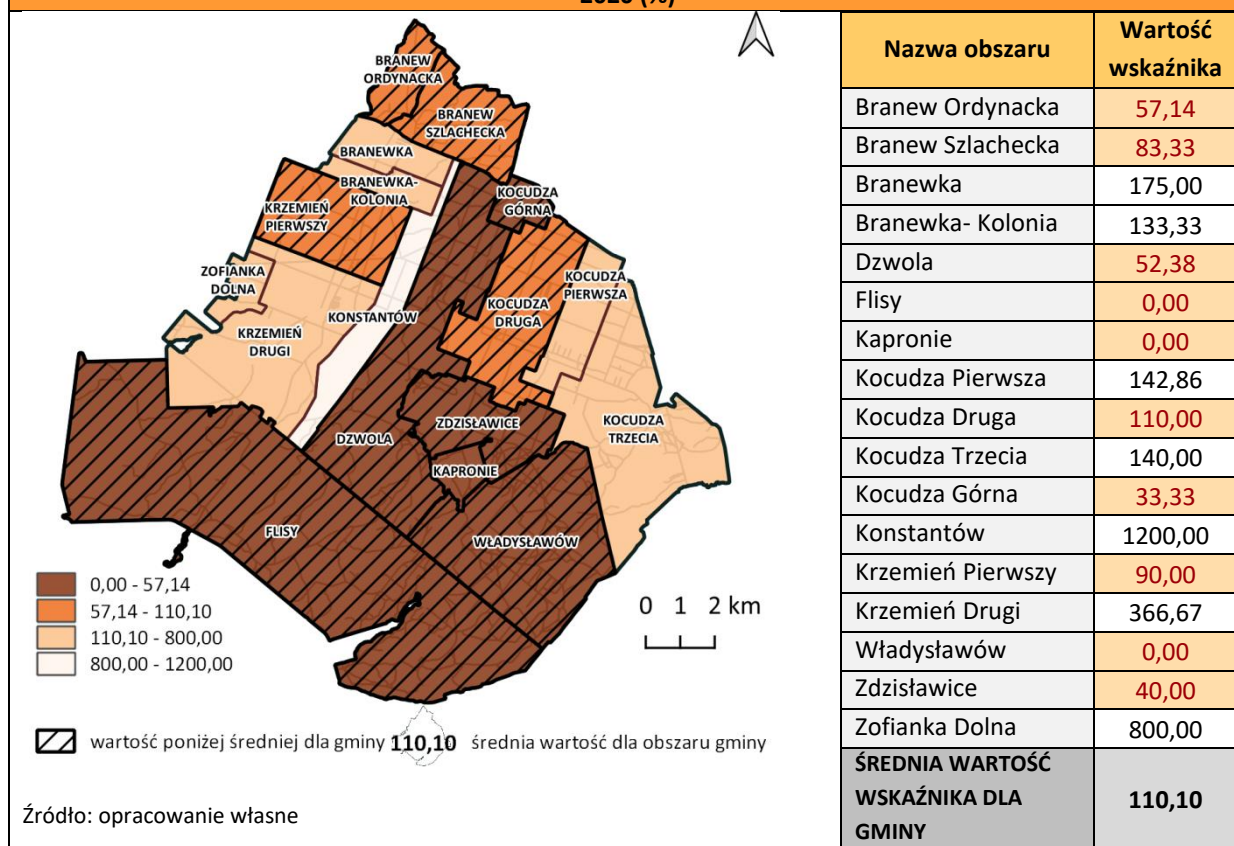
4.2. Sfera gospodarcza

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Jednym ze wskaźników przedstawiających sytuację gospodarczą w Gminie Dzwola jest poziom przedsiębiorczości mieszkańców danego obszaru. Przedsiębiorcy jako osoby chętne do podejmowania ryzyka, dążące do osiągnięcia założonego celu oraz potrafiące dostosować się do zmiennych okoliczności są bardzo pożądane w lokalnej społeczności. Mogą oni stanowić lokalnych liderów grup społecznych jako osoby otwarte, zauważające potencjalne szanse i zagrożenia w każdej sytuacji oraz stale rozwijające się mogą stanowić liderów lokalnej społeczności. Przedsiębiorcy przede wszystkim mają wpływ na konkurencyjność gospodarki, a przez to na poziom zamożności gminy oraz zapewniają mieszkańcom łatwy dostęp do usług i wytworzonych dóbr. Analiza poziomu przedsiębiorczości danej gminy umożliwia poznanie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców. Niska liczba działających przedsiębiorstw na terenie gminy ogranicza konkurencję a to natomiast wpływa negatywnie na jakość wytwarzanych dóbr i usług oraz ceny. Do miejscowości wyróżniających się małym zainteresowaniem przedsiębiorców, o czym świadczy liczba zarejestrowanych i działających przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, należą: Flisy, Kapronie, Kocudza Pierwsza, Kocudza Druga, Kocudza Górna, Krzemień Pierwszy, Krzemień Drugi i Zdzisławice.

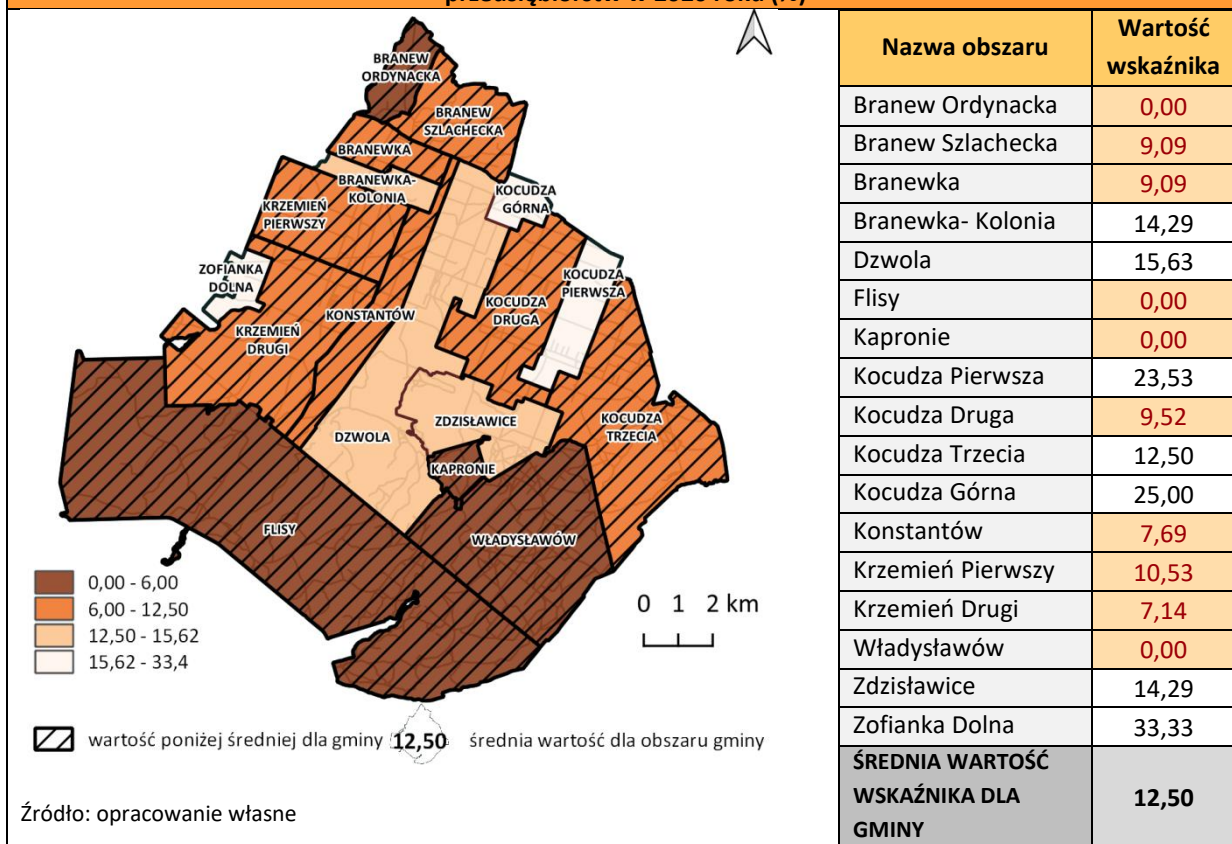
Mapa 16. Zmiana liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie sołectwa w latach 2015-2020 (%)

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Stabilność gospodarczą w Gminie Dzwola przeanalizować można za pomocą wskaźnika - zmiana liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie sołectwa na przestrzeni ostatnich sześciu lat. Poziom tak pojmowanej stabilności ma duże znaczenie dla rozwoju gospodarczego całej gminy i jej mieszkańców. Określa stałość zapewnienia miejsc pracy oraz konkurencyjność przedsiębiorstw. W Gminie Dzwola gospodarkę można określić jako stabilną, ponieważ w żadnej miejscowości nie ubyło przedsiębiorstw a wręcz w ponad 80% jednostek pomocniczych liczba firm prowadzących działalność stale rośnie. Za sytuację negatywną na terenie Gminy uznano jednak mniejszą zmianę niż wskazuje na to średnia dla Gminy (110,10%). Najmniej stabilne gospodarczo zatem są miejscowości: Branew Ordynacka, Branew Szlachecka, Dzwola, Flisy, Kapronie, Kocudza Druga, Kocudza Górna, Krzemień Pierwszy, Władysławów oraz Zdzisławice. Na terenach tych miejscowości powinny zostać wprowadzone działania rewitalizacyjne (wsparcia przedsiębiorczości, tworzenie terenów inwestycyjnych) poprawiające stabilność gospodarczą Gminy.

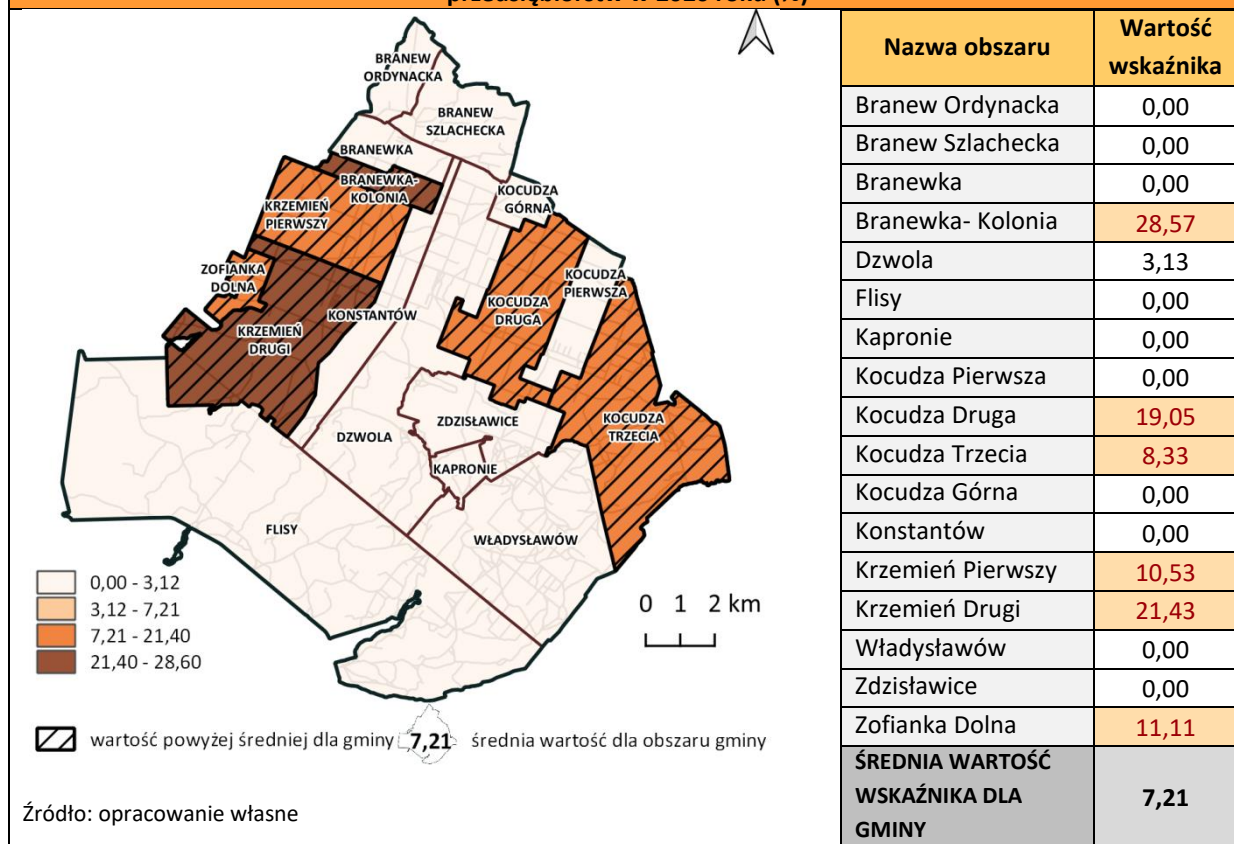
Mapa 17. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie sołectwa w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2020 roku (%)

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Stały napływ nowych przedsiębiorców i inwestorów oraz przedsiębiorczy mieszkańcy mają ogromny wpływ na kształtowanie gospodarki jednostki samorządu. Jednak nie wystarczy przyciągnąć nowych przedsiębiorców na teren Gminy, należy również zapewnić im warunki do prosperowania. Przyniesie to nie tylko efekty finansowe w postaci odprowadzanych podatków ale również zostaną utworzone nowe miejsca pracy dla mieszkańców gminy i okolic. Wskaźnik udziału nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie sołectwa w liczbie przedsiębiorstw w 2020 roku, obrazuje zainteresowanie przedsiębiorców do lokalizowania firm na terenie Gminy Dzwola. Średnia wartość dla gminy wynosi 12,50%. Miejscowościami cieszącymi się małą popularnością wśród przedsiębiorców to: Branew Szlachecka, Branewka, Kocudza Druga, Konstantów, Krzemień Pierwszy, Krzemień Drugi. W 2020 roku nie zarejestrowano firm natomiast w sołectwach: Branew Ordynacka, Flisy, Kapronie oraz Władysławów. Na ich obszarze jak i na terenie całej Gminy należy stworzyć korzystne warunki rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, tak aby nie tylko przyciągnąć nowych przedsiębiorców ale również zapewnić warunki do funkcjonowania przedsiębiorstw (utworzenie punktu informacyjnego dla przedsiębiorców, ułatwienie procedur urzędowych, wprowadzenie ulg podatkowych).

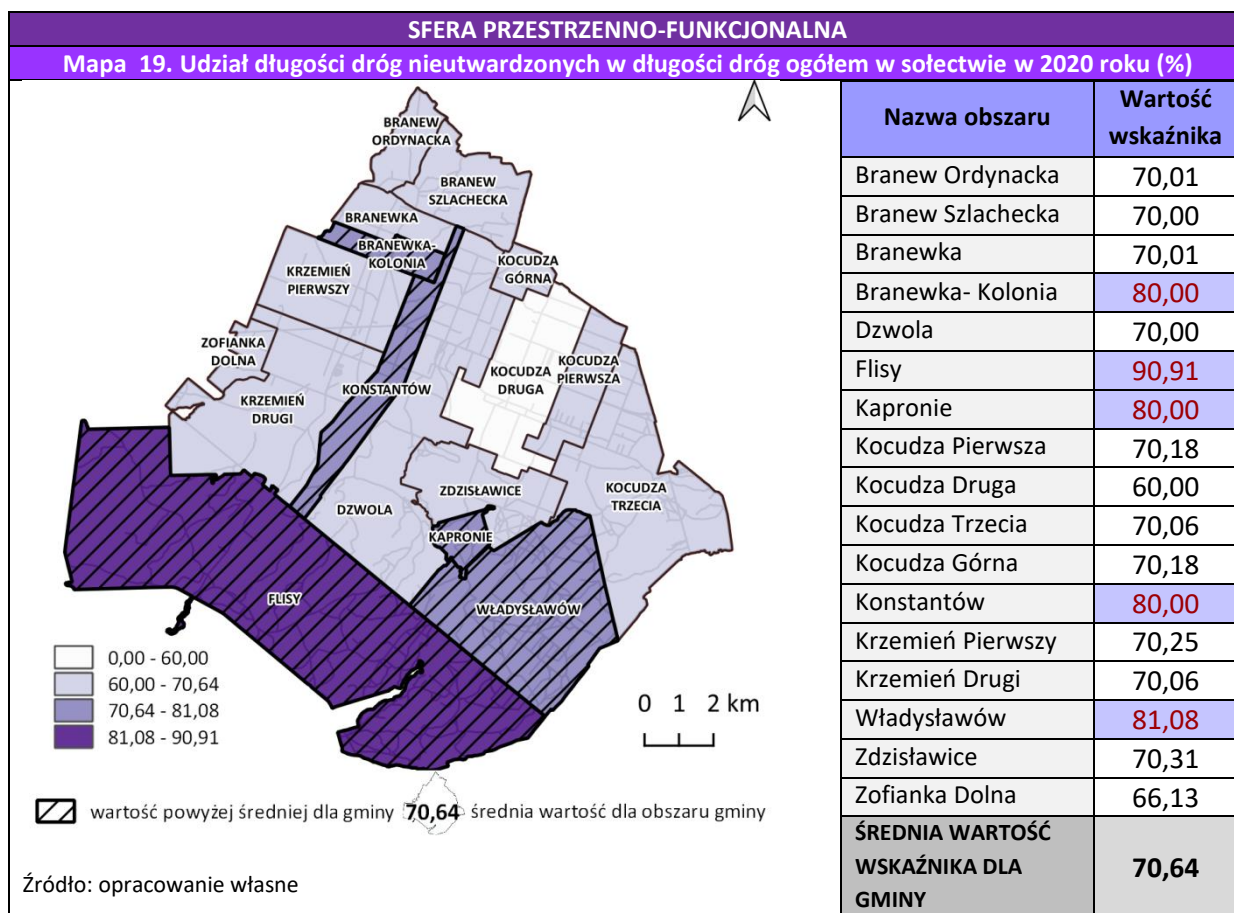
Mapa 18. Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie sołectwa w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2020 roku (%)

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Aby jeszcze dokładniej przedstawić sytuację gospodarczą i jej możliwości rozwoju przedstawiony został kolejny wskaźnik dotyczący podmiotów gospodarczych - „Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie sołectwa w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2020 roku”. Średnia wartość dla gminy tego wskaźnika wynosi 7,21%. Jednostki pomocnicze w których wartość jest wyższa od średniej gminy jest ponad 35% i należą do nich: Branewka – Kolonia, Kocudza Druga, Kocudza Trzecia, Krzemień Pierwszy, Krzemień Drugi oraz Zofianka Dolna. Warto zwrócić uwagę, iż w sołectwach takich jak: Branewka – Kolonia, Kocudza Druga i Krzemień Drugi udział nowo zarejestrowanych podmiotów jest mniejszy niż udział wyrejestrowanych podmiotów w 2020 roku w ogólnej liczbie przedsiębiorstw, co wskazuje na bardzo negatywny trend. W tych sołectwach kryzysowych jak i na terenie całej Gminy należy stworzyć korzystne warunków rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (inwestowanie w infrastrukturę techniczną, posiadane aktualnego miejscowego planu, zwolnienia czasowe z podatku na terenach inwestycyjnych w Gminie, szkolenia organizowane dla mieszkańców aby zachęcić mieszkańców do przedsiębiorczości).

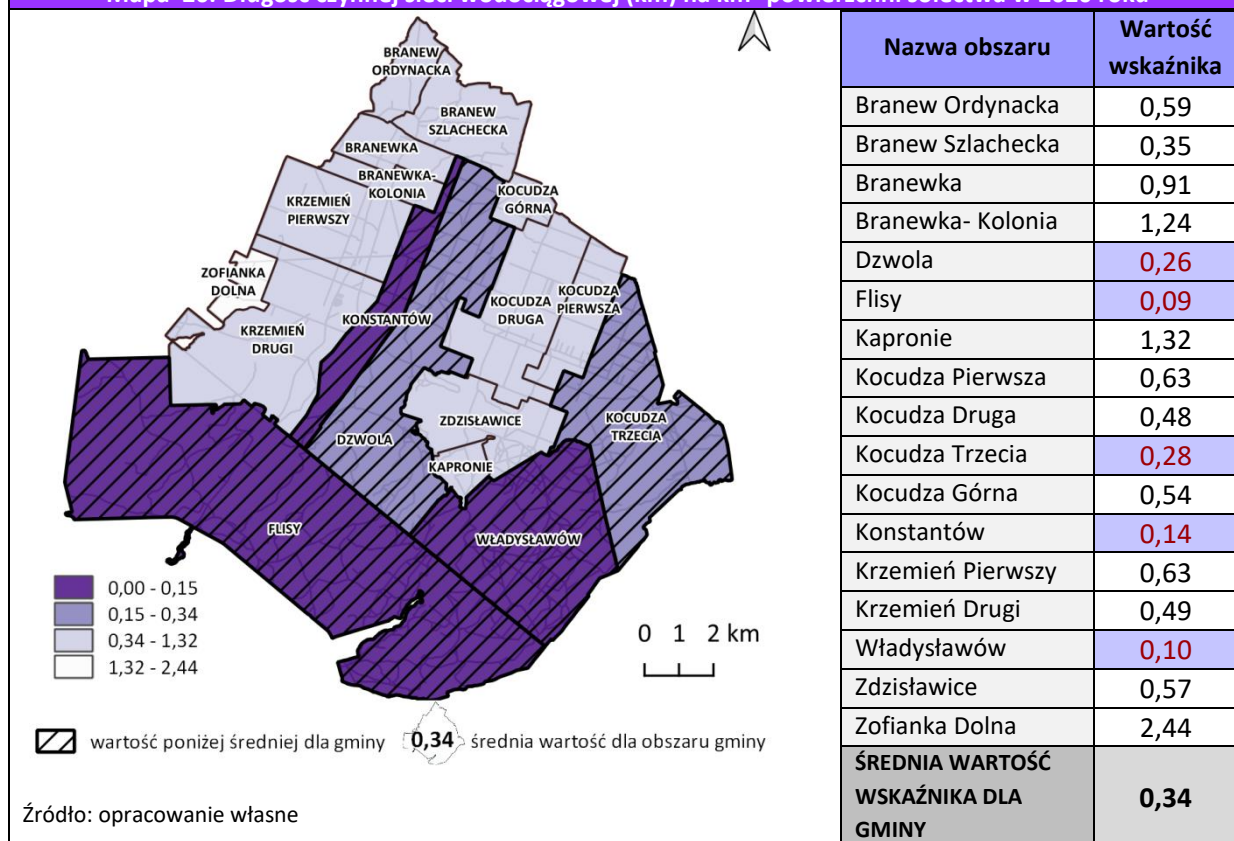
4.3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Dobra dostępność drogowa podnosi atrakcyjność inwestycyjną Gminy oraz poprawia komfort życia mieszkańców. Na terenie Gminy Dzwola infrastruktura drogowa jest w niezadawalającym stanie, średnio ponad 70% dróg to drogi o nawierzchni nieutwardzonej. Taki stan infrastruktury negatywnie oddziałuje na życie codzienne mieszkańców oraz przedsiębiorców. Najgorsza sytuacja występuje w jednostkach: Branewka – Kolonia, Flisy, Kapronie, Konstantów i Władysławów. Na terenie tych jednostek oraz na obszarze całej Gminy Dzwola należy jak najszybciej wprowadzić zadania rewitalizacyjne poprawiające infrastrukturę komunikacyjną.

Mapa 20. Długość czynnej sieci wodociągowej (km) na km² powierzchni sołectwa w 2020 roku

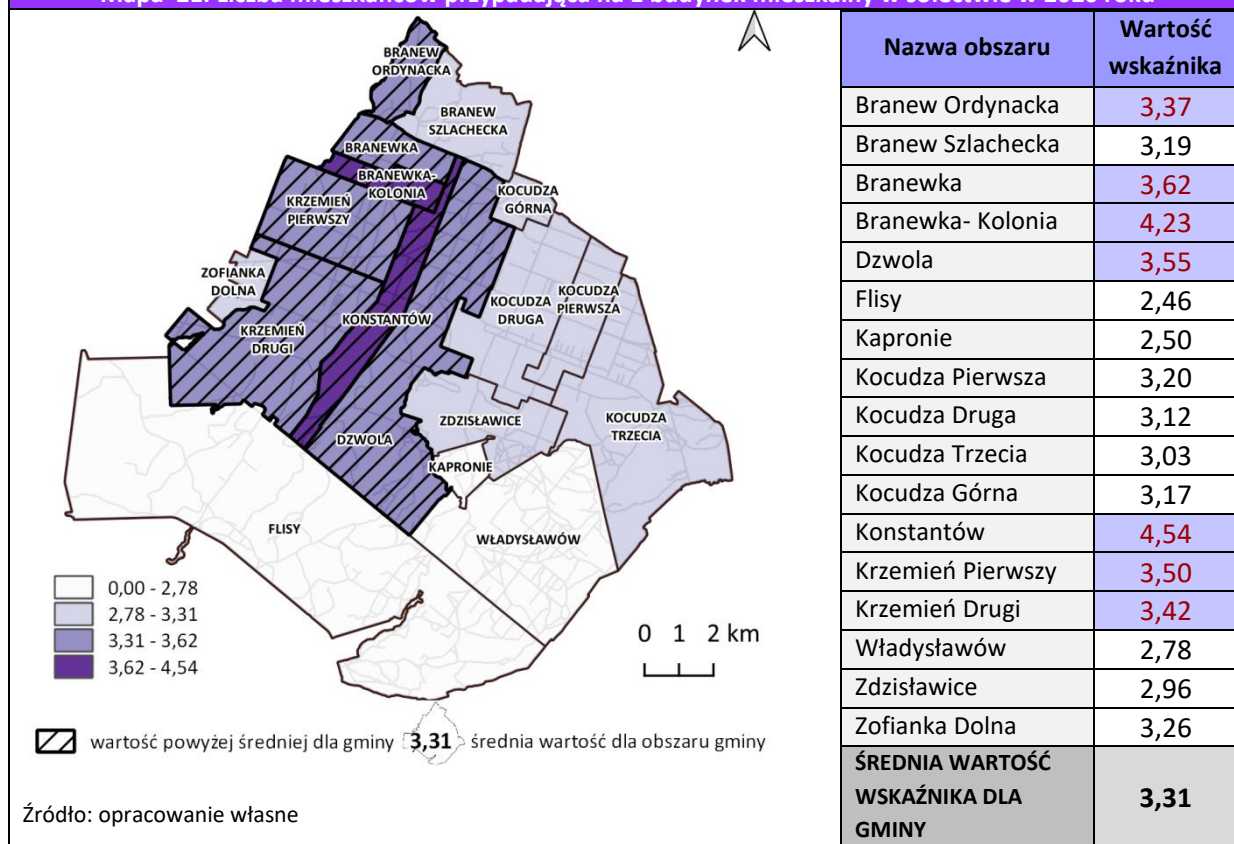

Źródło: opracowanie własne

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Dostęp do wszelkiego rodzaju infrastruktury na terenie gminy podnosi atrakcyjność osiedleńczą obszaru, dając mieszkańcom wyższy komfort życia. Obecnie bardzo istotnym problemem infrastrukturalnym jest również brak dostępu do instalacji sieciowych. W kwestii dostępności sieci wodociągowej na terenie Gminy Dzwola w dalszym ciągu odnotowuje się potrzeby w tym zakresie. Średnio 0,34 km sieci wodociągowej przypada na 1 km² powierzchni gminy. Najbardziej niekorzystnie pod względem gęstości sieci wodociągowej wypadają jednostki pomocnicze: Dzwola, Flisy, Kocudza Trzecia, Konstantów oraz Władysławów. Jednakże przy tak niskich wynikach wskaźnika należy jak najszybciej wprowadzić działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie infrastruktury sieciowej.

Mapa 21. Liczba mieszkańców przypadająca na 1 budynek mieszkalny w sołectwie w 2020 roku

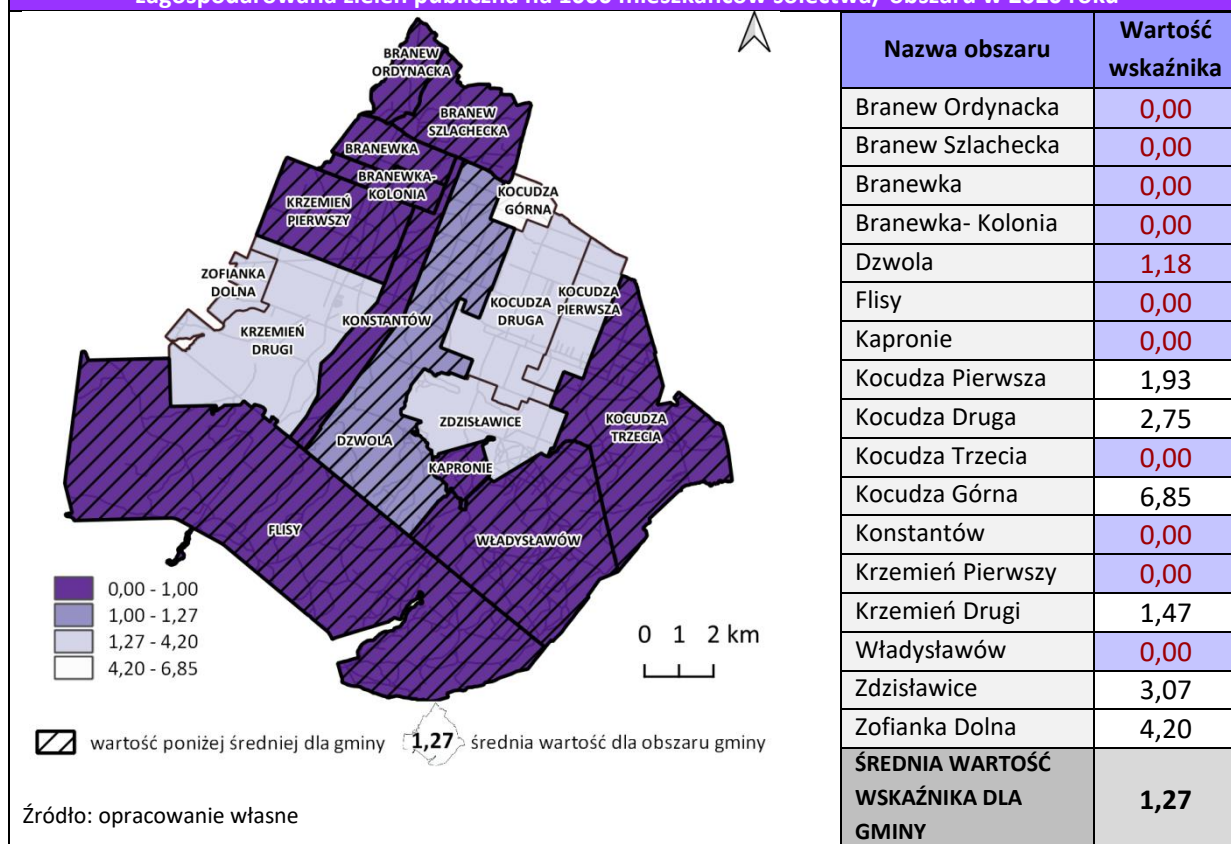

Źródło: opracowanie własne

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Analiza warunków mieszkaniowych, przez które w niniejszym opracowaniu rozumie się liczbę osób przypadających na jeden budynek mieszkalny w 2020 roku, pozwala ocenić zarówno jakość życia społeczności lokalnej, jak również poziom rozwoju i dostępność budownictwa mieszkalnego. Tak szerokie możliwości interpretacyjne wskaźnika dają z kolei ogólny pogląd na stan lokalnej gospodarki w tym zakresie. Przyjmuje się, że niższe wartości świadczą o łatwiejszym dostępie lokali, większej konkurencji na rynku nieruchomości oraz swobodzie zamieszkiwania. Im większa jest natomiast liczba osób w przeliczeniu na 1 domostwo, tym trudniej o nowe lokum i niższy jest komfort życia. Korzystny jest aktualny trend prezentowany przez dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego, średnia liczba osób na budynek mieszkalny co roku spada. Jednakże w Gminie Dzwola wartość wskaźnika powyżej średniej (3,31 osób na 1 budynek mieszkalny) odnotowano w miejscowościach: Branewka Ordynacka, Branewka, Branewka – Kolonia, Dzwola, Konstantów, Krzemień Pierwszy i Krzemień Drugi. Zasadnym jest by w ramach procesu rewitalizacji wdrażać na terenie tych jednostek działania zwiększające zasób mieszkaniowy oraz poprawiające ogólne standardy techniczne istniejącej zabudowy.

Mapa 22. Liczba miejsc z infrastrukturą społeczną w tym: place zabaw, siłownie na powietrzu, zagospodarowana zielen publiczna na 1000 mieszkańców sołectwa/ obszaru w 2020 roku

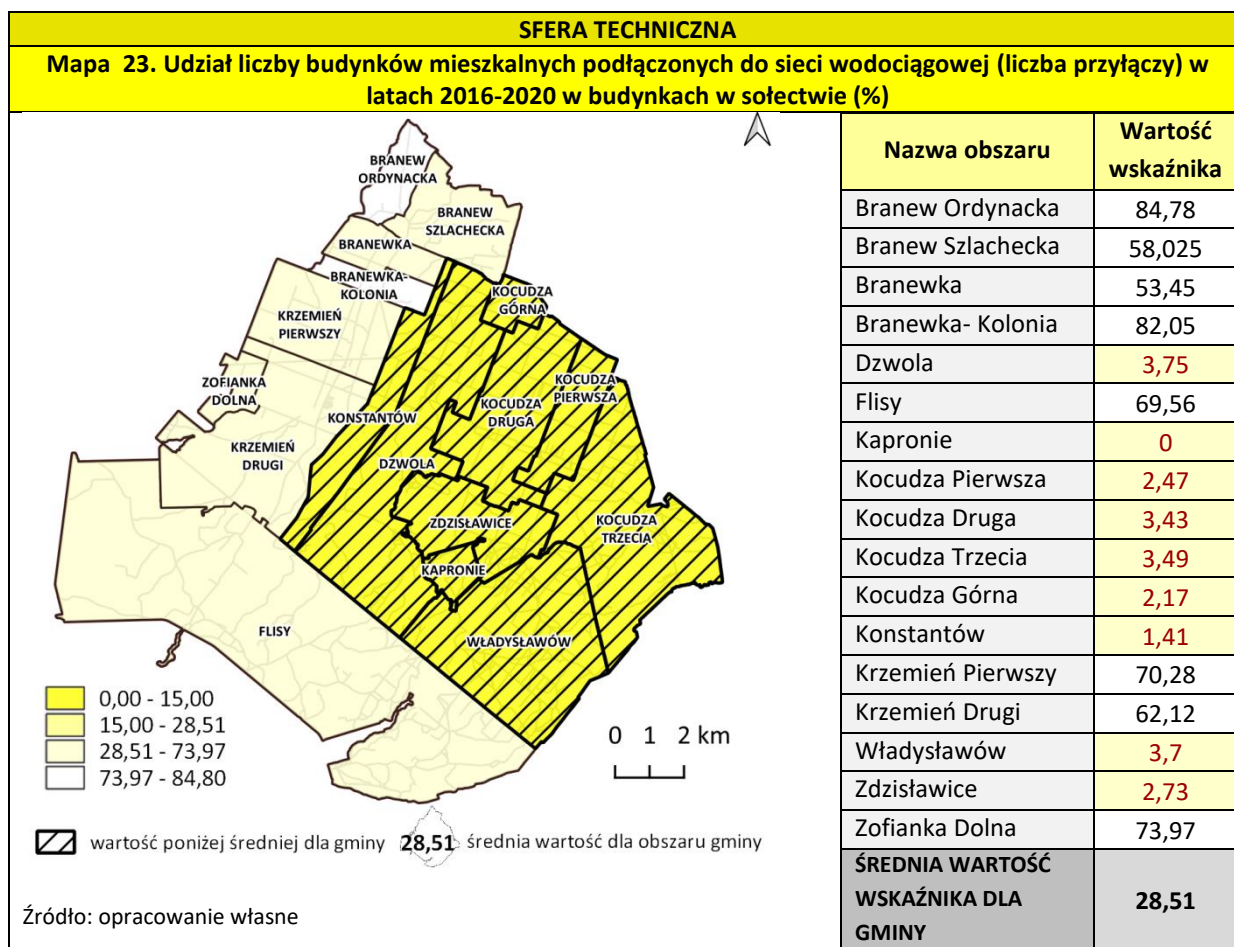

Źródło: opracowanie własne

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Infrastruktura społeczna i miejsca rekreacji zlokalizowane na terenie gminy podnoszą jakość życia mieszkańców oraz uatrakcyjniają wizerunek gminy jako potencjalnego miejsca do życia. Podczas trwania pandemii, społeczeństwo znacznie bardziej zaczęło doceniać spędzanie wolnego czasu aktywnie na świeżym powietrzu. Szeroka oferta rekreacyjna (place zabaw, siłownie zewnętrzne, uporządkowana zielen publiczna) zapewnia mieszkańcom w każdej grupie wiekowej miejsce do spędzania aktywnie czasu i spotykania się z lokalną społecznością. Istotnym elementem planowania i wykonywania takich miejsc jest zwrócenie uwagi na osoby ze szczególnymi potrzebami – osoby z niepełnosprawnościami, opiekunowie małych dzieci oraz seniorzy. Infrastruktura społeczna powinna być dostosowana tak aby zapewnić dostępność wszystkim mieszkańcom. Na terenach wiejskich często występuje deficyt miejsc do spędzania wolnego czasu i integracji mieszkańców. W Gminie Dzwola niestety aż w 60% jednostek pomocniczych brakuje takich miejsc. Do takich miejscowości należą: Branew Ordynacka, Branew Szlachecka, Branewka, Branewka – Kolonia, Flisy, Kapronie, Kocudza Trzecia Konstantów, Krzemień Pierwszy i Władysławów. W sołectwie Dzwola istnieją takie miejsca ale wynik wskaźnika jest poniżej średniej dla Gminy. Na tych terenach należy niezwłocznie rozważyć poszerzenie oferty miejsc rekreacyjnych uwzględniając potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami.

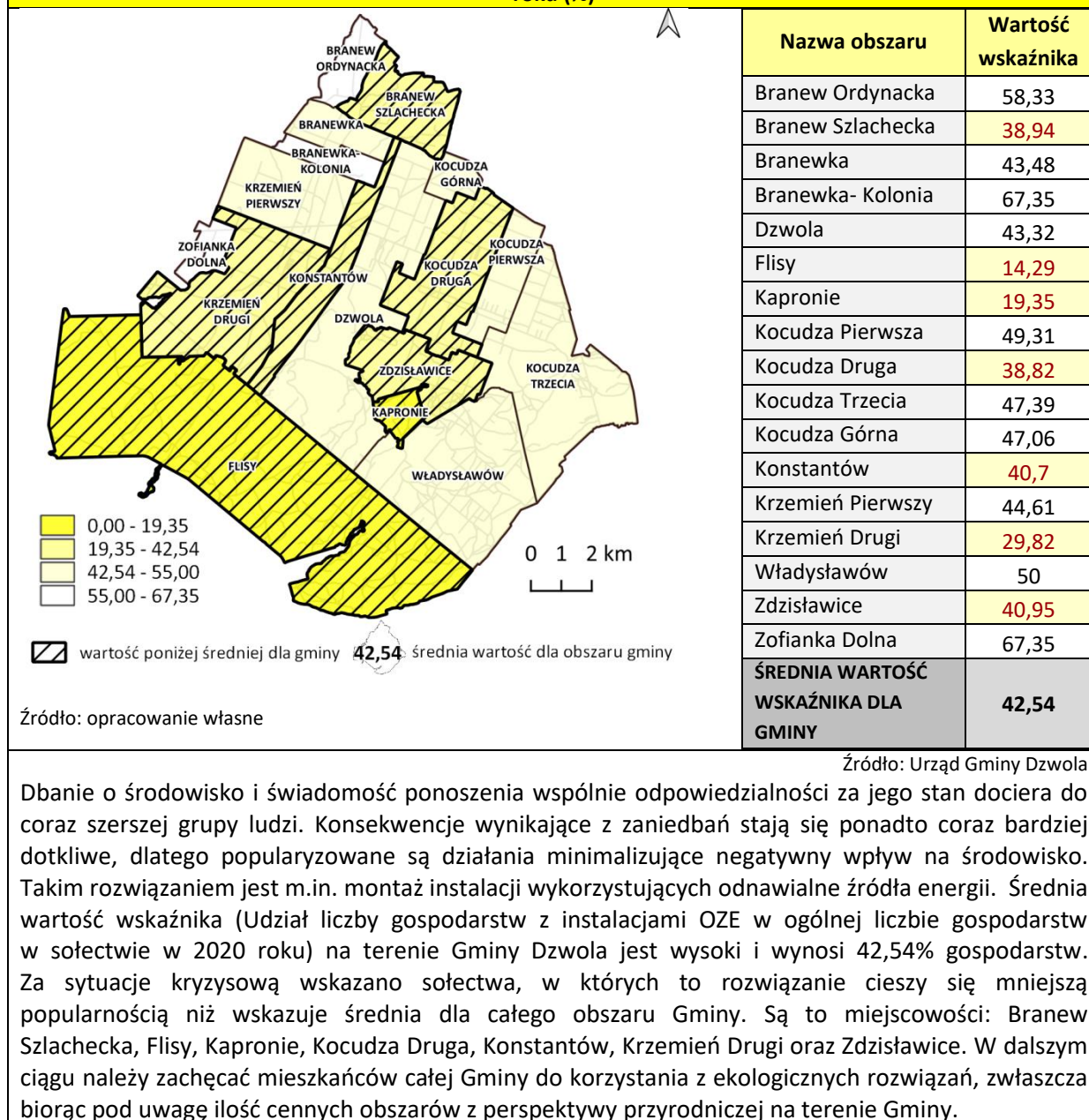
4.4. Sfera techniczna

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Podobnie jak w przypadku gęstości sieci wodociągowej na terenie Gminy Dzwola, problemem jest też mała liczba przyłączonych budynków mieszkalnych do tej sieci. Jest to spowodowane zarówno niewielką długością sieci wodociągowej jak również wysokimi kosztami ponoszonymi przez mieszkańców za przyłączenie budynku do sieci oraz systematycznymi opłatami. Średnio 28,51% budynków mieszkalnych w ogólnej liczbie budynków w Gminie posiada dostęp do sieci wodociągowej. Niekorzystnie w tym obszarze wypadają jednostki pomocnicze we wschodniej i centralnej części Gminy: Dzwola, Kocudza Pierwsza, Kocudza Druga, Kocudza Trzecia, Kocudza Górna, Konstantów, Władysławów oraz Zdzisławice. W sołectwie Kapronie żaden budynek mieszkalny nie został przyłączony do sieci wodociągowej w okresie ostatnich 5 lat.

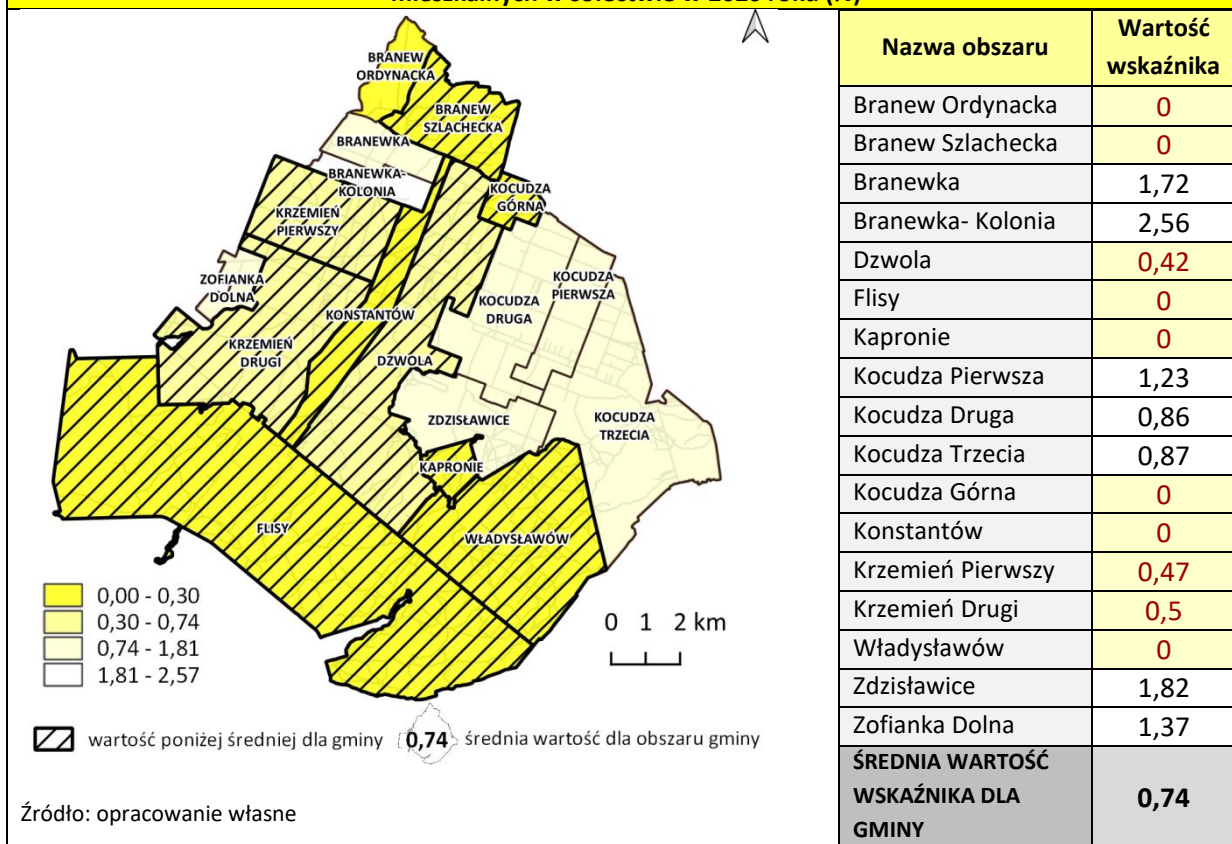
Mapa 24. Udział liczby gospodarstw z instalacjami OZE w ogólnej liczbie gospodarstw w sołectwie w 2020 roku (%)

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Dbanie o środowisko i świadomość ponoszenia wspólnie odpowiedzialności za jego stan dociera do coraz szerszej grupy ludzi. Konsekwencje wynikające z zaniedbań stają się ponadto coraz bardziej dotkliwe, dlatego popularyzowane są działania minimalizujące negatywny wpływ na środowisko. Takim rozwiązaniem jest m.in. montaż instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii. Średnia wartość wskaźnika (Udział liczby gospodarstw z instalacjami OZE w ogólnej liczbie gospodarstw w sołectwie w 2020 roku) na terenie Gminy Dzwola jest wysoki i wynosi 42,54% gospodarstw. Za sytuację kryzysową wskazano sołectwa, w których to rozwiązanie cieszy się mniejszą popularnością niż wskazuje średnia dla całego obszaru Gminy. Są to miejscowości: Branew Szlachecka, Flisy, Kapronie, Kocudza Druga, Konstantów, Krzemień Drugi oraz Zdzisławice. W dalszym ciągu należy zachęcać mieszkańców całej Gminy do korzystania z ekologicznych rozwiązań, zwłaszcza biorąc pod uwagę ilość cennych obszarów z perspektywy przyrodniczej na terenie Gminy.

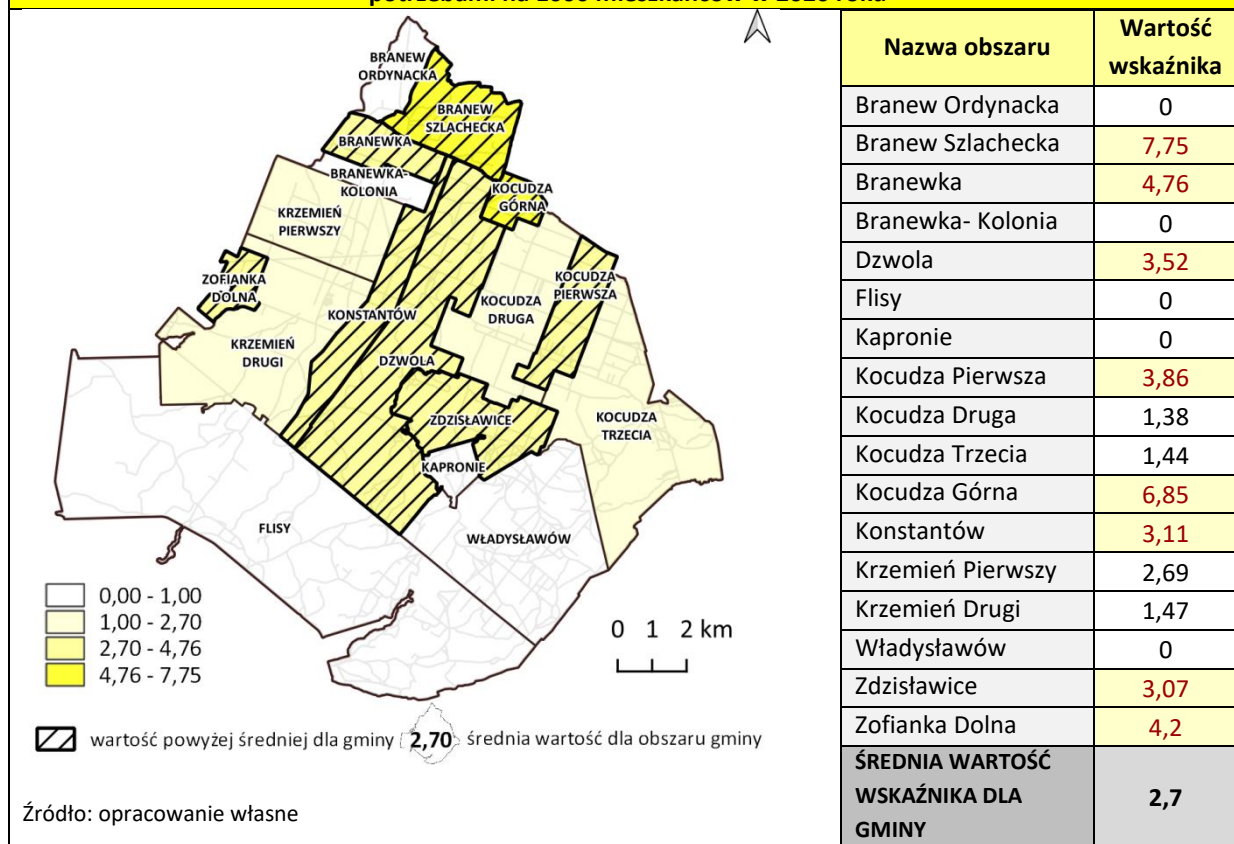
Mapa 25. Udział nowo oddanych do użytkowania budynków mieszkalnych w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w sołectwie w 2020 roku (%)

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Atrakcyjność osiedleńcza ma istotny wpływ na stały rozwój gminy pod względem ekonomicznym oraz społecznym. Napływ nowych mieszkańców zapewnia również wzrost wpływów z podatków do budżetu gminy ale jednocześnie niesie za sobą liczne wyzwania inwestycyjne dla samorządu. Sytuacją kryzysową jest niewielki lub brak napływu nowych mieszkańców. Przy jednoczesnym starzeniu się społeczeństwa, obszarom takim grozi wyludnienie. Aby przedstawić sytuację Gminy Dzwola posłużono się wskaźnikiem - udział nowo oddanych do użytkowania budynków mieszkalnych w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w sołectwie w 2020 roku. Średnia wartość wskaźnika dla Gminy jest niska i wynosi 0,74%. W aż prawie 60% miejscowości odnotowaną sytuację gorszą. W 3 sołectwach: Dzwola, Krzemień Pierwszy i Krzemień Drugi wykazano niewielki przyrost nowej zabudowy. W 7 miejscowościach jednakże w 2020 roku nie pojawiła się nowa zabudowa mieszkaniowa (Branew Ordynacka, Branew Szlachecka, Flisy, Kapronie, Kocudza Górna, Konstantów oraz Władysławów). Należy na terenie Gminy Dzwola wprowadzić działania podnoszące atrakcyjność osiedleńczą np.: rozwój infrastruktury sieciowej i drogowej, zapewnienie miejsc rekreacyjnych dla mieszkańców.

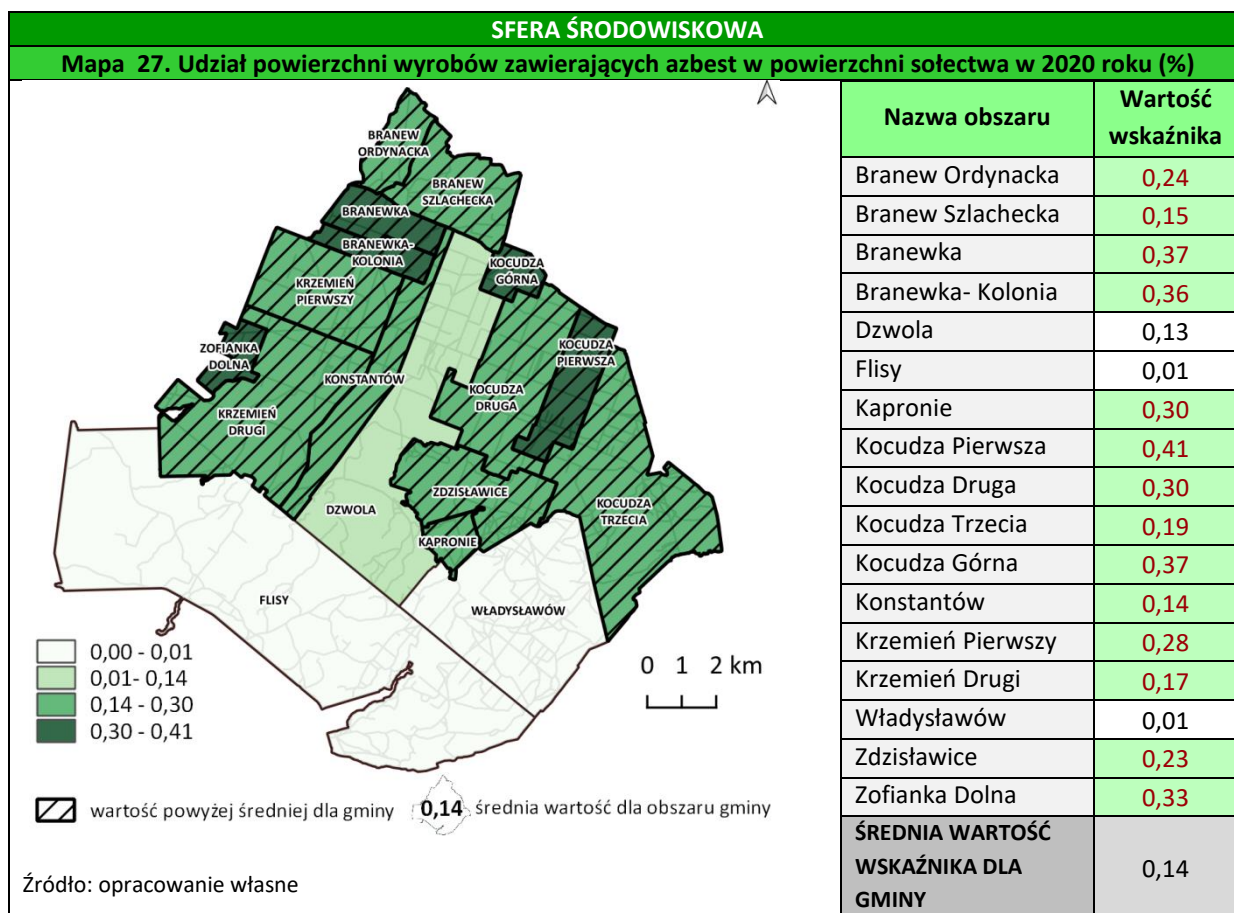
Mapa 26. Liczba budynków użyteczności publicznej niedostosowanych do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami na 1000 mieszkańców w 2020 roku

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przy realizacji nowych projektów oraz modernizacji istniejących budynków użyteczności publicznej należy zwrócić uwagę w najwyższym stopniu na dostępność tych miejsc dla tej grupy osób. Charakteryzują się oni posiadaniem pewnych cech, które zmuszają tą grupę ludzi do podjęcia specjalnych działań lub wykorzystania dodatkowych elementów aby pokonać barierę. Brak tych środków uniemożliwia uczestniczenie tych osób we wszelakich sferach życia na równych zasadach względem reszty społeczeństwa. Do takich osób należą m.in.: osoby z niepełnosprawnościami, opiekunowie małych dzieci oraz seniorzy. Aby umożliwić im samodzielne korzystanie z obiektów publicznych należy wykorzystać istniejące rozwiązania (ciągi pieszce z obniżonymi krawężnikami, podjazdy/ pochylnie przy schodach, windy, plany tyflograficzne, tablice multisensoryczne i wykorzystujące dźwięk, kioski multimedialne, uchwyty). Na obszarach wiejskich, gdzie budynki publiczne w większości wybudowane zostały wiele lat temu i nie przechodziły w ostatnich latach modernizacji nie spełniają obowiązujących obecnie wymagań dostępności takich obiektów. Negatywnym zjawiskiem społecznym w Gminie Dzwola w tym zakresie cechują się w sołectwa: Branew Szlachecka, Branewka, Dzwola, Kocudza Pierwsza, Kocudza Górna, Konstantów, Zdzisławice i Władysławów. Realizując inwestycje użytku publicznego na terenach tych sołectw należy uwzględnić wszelakie wymogi uniwersalnego projektowania oraz szeroko pojętej dostępności.

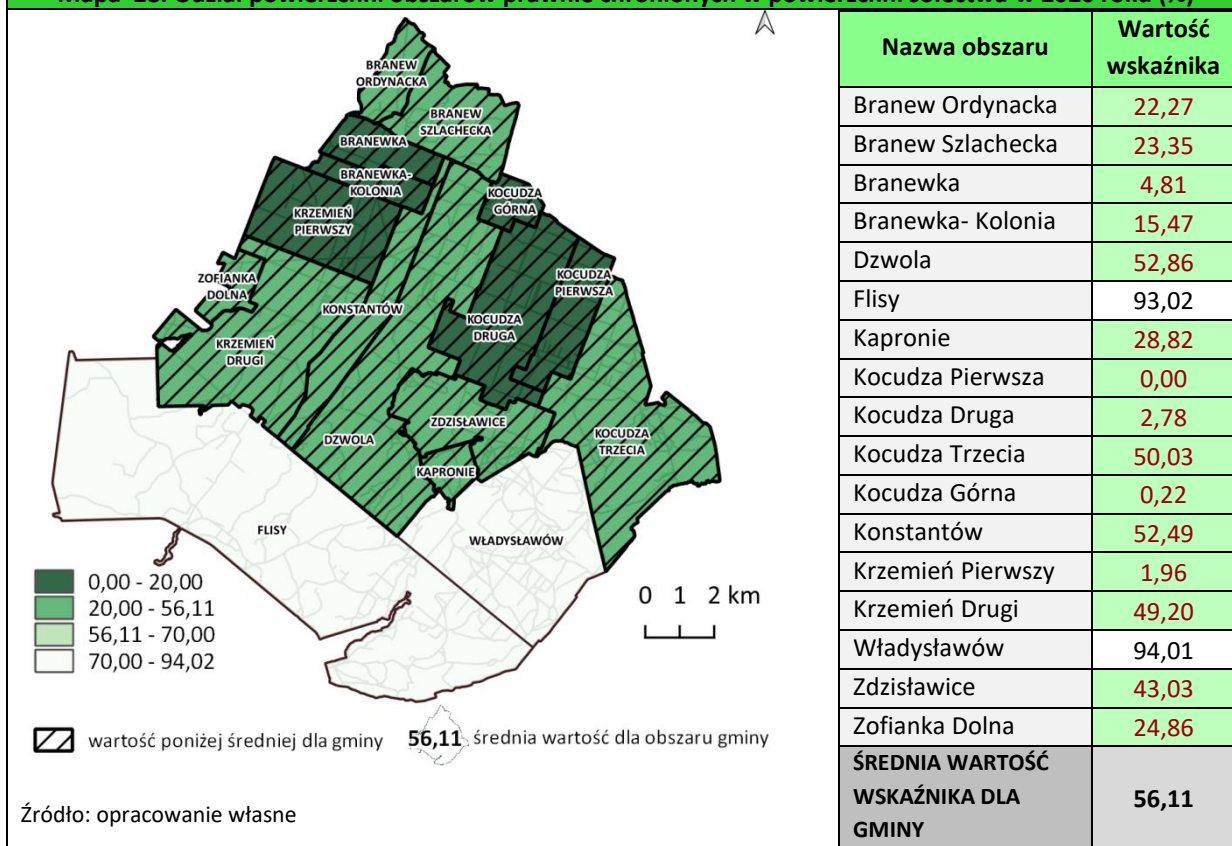
4.5. Sfera środowiskowa

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Ilość wyrobów z azbestu na danym obszarze jest istotnym czynnikiem wpływającym na jakość środowiska naturalnego oraz życie i zdrowie człowieka. Surowiec ten wykorzystywany był najczęściej w produkcji pokryć dachowych i rur. Szczególnie niebezpieczny jest w przypadku pokryć dachowych, które ze względu na oddziaływanie skrajnych warunków atmosferycznych przez kilkadziesiąt lat narażone są na pękanie i uwalnianie pyłu azbestowego do powietrza. Jest on szczególnie niebezpieczny dla mieszkańców danego budynku ale i dla osób usuwających pokrycie dachowe podczas remontu. Dlatego też szczególnie ważne jest bezpieczne usuwanie starych płyt włóknowo-cementowych i innych wyrobów zawierających azbest oraz ich odpowiednia utylizacja. Gmina Dzwola w marcu 2012 roku przyjęła program usuwania azbestu z terenu Gminy Dzwola, w ramach którego założono oczyszczenie obszaru gminy z azbestu przez usunięcie wyrobów zawierających ten surowiec. Gmina stale prowadzi bieżący monitoring wyrobów zawierających azbest na obszarze Gminy Dzwola. Dlatego też dla tego wskaźnika przedstawiono dane z inwentaryzacji, które są najbardziej aktualnymi i najpełniejszymi posiadanymi przez Urząd Gminy danymi w tym zakresie. Średnia wartość tego wskaźnika dla Gminy Dzwola to 0,14%. Sołectwami, w których wartość wskaźnika jest wyższa niż średnia dla Gminy, co sugeruje sytuację kryzysową są: Branew Ordynacka i Szlachecka, Branewka, Branewka – Kolonia, Kapronie, Kocudza (Pierwsza, Druga, Trzecia i Górna), Konstantów, Krzemień Pierwszy i Drugi, Zdzisławice i Zofianka Dolna.

Mapa 28. Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni sołectwa w 2020 roku (%)

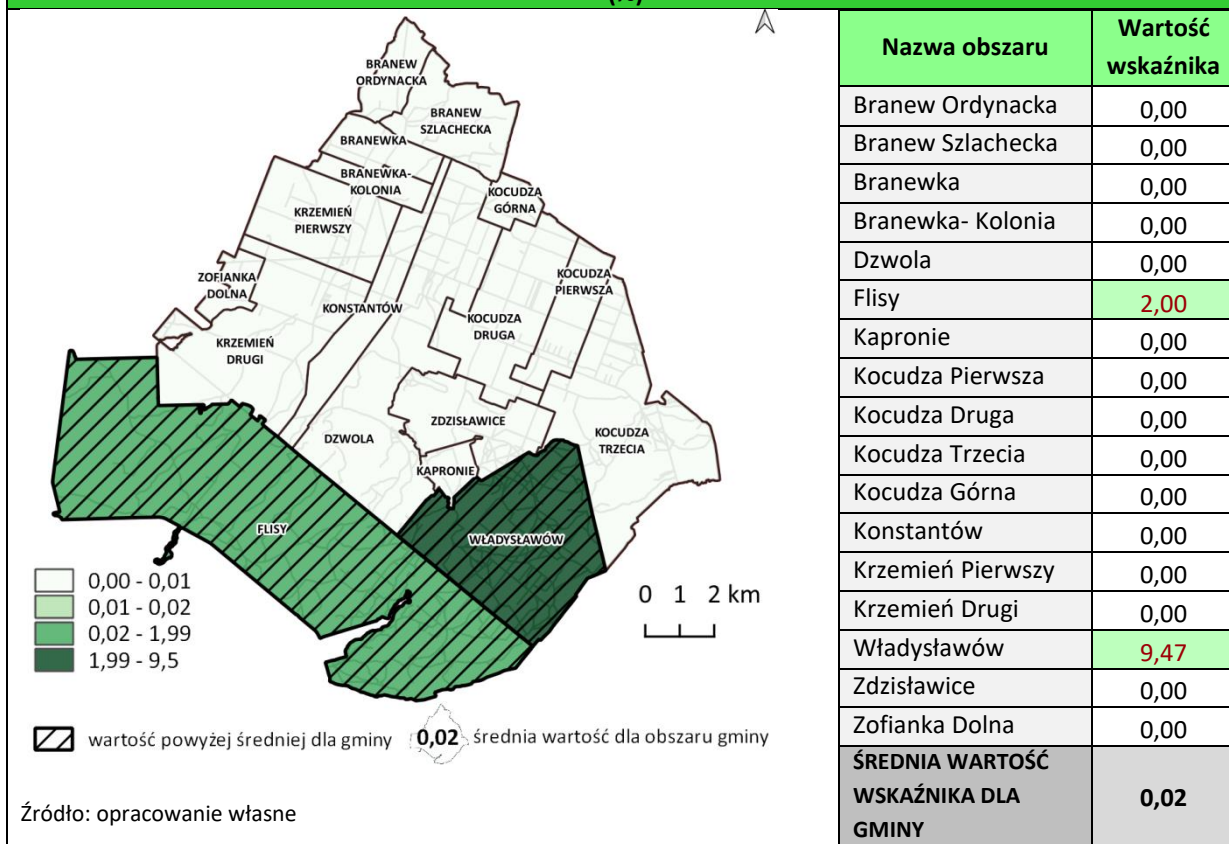

Źródło: opracowanie własne

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

W Gminie Dzwola udział powierzchni obszarów objętych ochroną prawną jest duży, co za tym idzie istnieją szczególne walory środowiskowe i jest to pozytywne nie tylko dla sfery środowiskowej ale również gospodarczej. Świadczy o stosunkowo wysokiej jakości środowiska naturalnego, w którym często występują unikatowe gatunki roślin i zwierząt. W sferze gospodarczej natomiast, tereny o większym natężeniu obszarów ciekawych przyrodniczo, mogą stanowić całą gałąź gospodarki lokalnej w oparciu o turystykę przyrodniczą, czy nawet łącząc kilka obszarów turystyki (np. przyrodniczą i historyczną) w skumulowany produkt turystyczny. W przypadku tego wskaźnika obszar Gminy osiągnął średnią wartość 56,11% (Lasy Janowskie). Tylko w dwóch sołectwach odnotowano wynik powyżej średniej (Flisy i Władysławów). Pozostałe miejscowości osiągnęły wyniki poniżej średniej dla całego obszaru Gminy Dzwola – Branew Ordynacka i Szlachecka, Branewka, Branewka – Kolonia, Dzwola, Kapronie, Kocudza (Pierwsza, Druga, Trzecia i Górna), Konstantów, Krzemień Pierwszy i Drugi, Zdzisławice oraz Zofianka Dolna.

Mapa 29. Udział powierzchni terenów zagrożonych powodzią w powierzchni sołectwa ogółem w 2020 roku (%)

Źródło: Urząd Gminy Dzwola

Obecność na terenie gminy obszarów zagrożonych powodzią stanowią wyzwania dla samorządu podczas procesu planowania. Przy procesie zagospodarowania zwłaszcza tych terenów należy zachować szczególną ostrożność, ponieważ istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi albo powodzi w wyniku zdarzenia ekstremalnego. Południowy obszar Gminy Dzwola charakteryzuje się bogatą siecią wód powierzchniowych. To właśnie tereny sąsiadujące z rzekami: Branew, Rakowa i Branewka Górna są znacznie narażone na wystąpienie powodzi. Powoduje to wyższy udział powierzchni terenów zagrożonych powodzią w powierzchni sołectwa ogółem w 2020 roku w miejscowościach Władysławów oraz Flisy. Na terenach wskazanych sołectw należy zachować szczególną uwagę przy planowaniu i realizacji nowych inwestycji.

5. ANALIZA JAKOŚCIOWA

5.1. ANKIETYZACJA

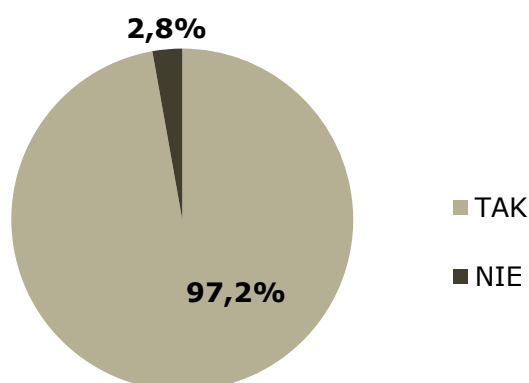
Zważając na fakt, iż dane statystyczne nie zawsze w pełni oddają sytuację badanego obszaru – jako że obarczone są marginesem błędu, w trakcie prac nad wyznaczeniem obszarów zdegradowanych i obszaru do rewitalizacji analizę wielokryterialną pogłębiono posługując się analizą jakościową.

Chcąc zapoznać się z informacjami odnośnie sytuacji w Gminie z bezpośredniego i najlepszego źródła – mieszkańców Gminy Dzwola, posłużono się ankietą, jako jedną ze skuteczniejszych form badania większej grupy respondentów. Przeprowadzona w taki sposób analiza jakościowa jest ponadto narzędziem angażowania społeczności lokalnej w budowanie przyszłości Gminy, dając możliwość bezpośredniego wypowiedzenia się, co daje możliwość współdecydowania o rozwoju Gminy, którą zamieszkują.

Badanie przeprowadzono za pomocą ankiety on-line (dostępnej na stronie internetowej Gminy Dzwola) w terminie od 16.04. do 16.05. Takie podejście pozwoliło dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców. Badanie rozpoczęto od krótkiego wstępu uzasadniającego cel badania, a także kwestie merytoryczne i terminologię związaną z procesem delimitacji obszarów zdegradowanych i do rewitalizacji oraz nowotworzonego dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji. W wypełnieniu ankiety zgodziło się wziąć udział 36 osób.

W pierwszym pytaniu poproszono respondentów o ocenę, czy Gmina potrzebuje programu ożywienia społeczno-gospodarczego, realizowanego w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. Prawie wszyscy badani udzielili odpowiedzi TAK (35 osób – 97,2% ankietowanych), odmiennego zdania natomiast była tylko 1 osoba.

Wykres 1. Odpowiedź ankietowanych na pytanie 1. Czy Pani/Pana zdaniem Gmina potrzebuje programu ożywienia społeczno-gospodarczego, realizowanego w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji?

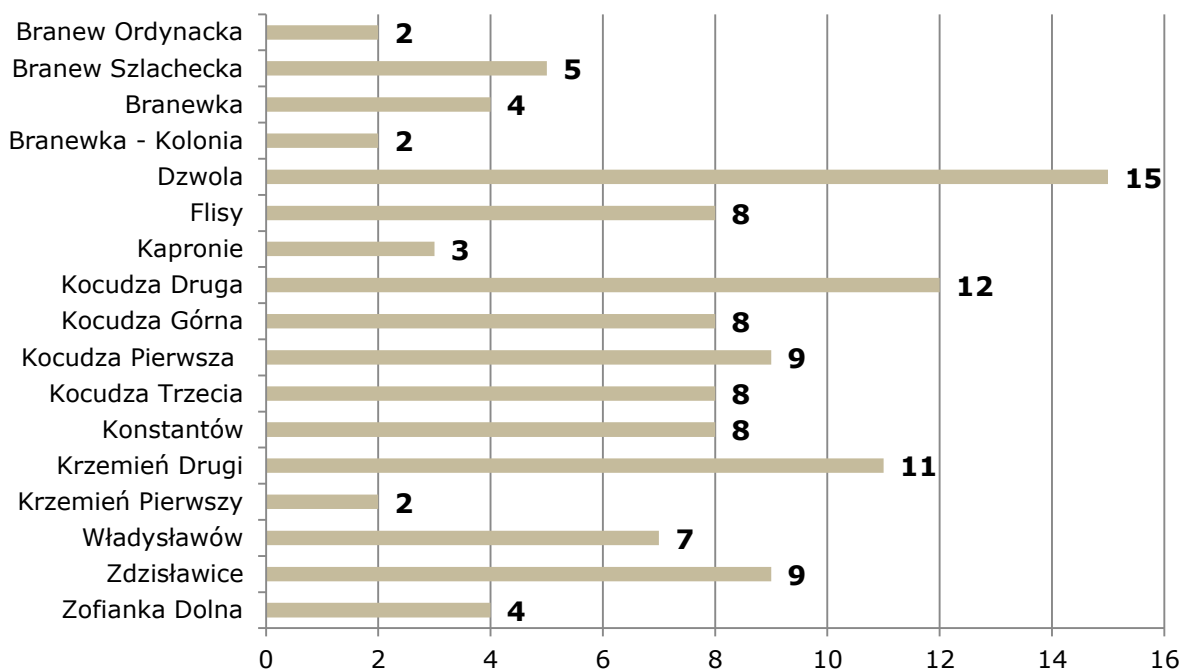

Źródło: opracowanie własne

W drugim pytaniu mieszkańcy poproszeni zostali o wskazanie jednostek pomocniczych, które cechują się największym nagromadzeniem różnego rodzaju problemów w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej. Ankietowani mogli wskazać maksymalnie 5 obszarów.

Najczęściej ankietowani wskazywali: Dzwola, Kocudza Druga, Kocudza Pierwsza, Krzemień Drugi i Zdzisławice. Po dwa głosy tylko oddano natomiast na sołectwa: Branew Ordynacka, Branewka – Kolonia i Krzemień Pierwszy.

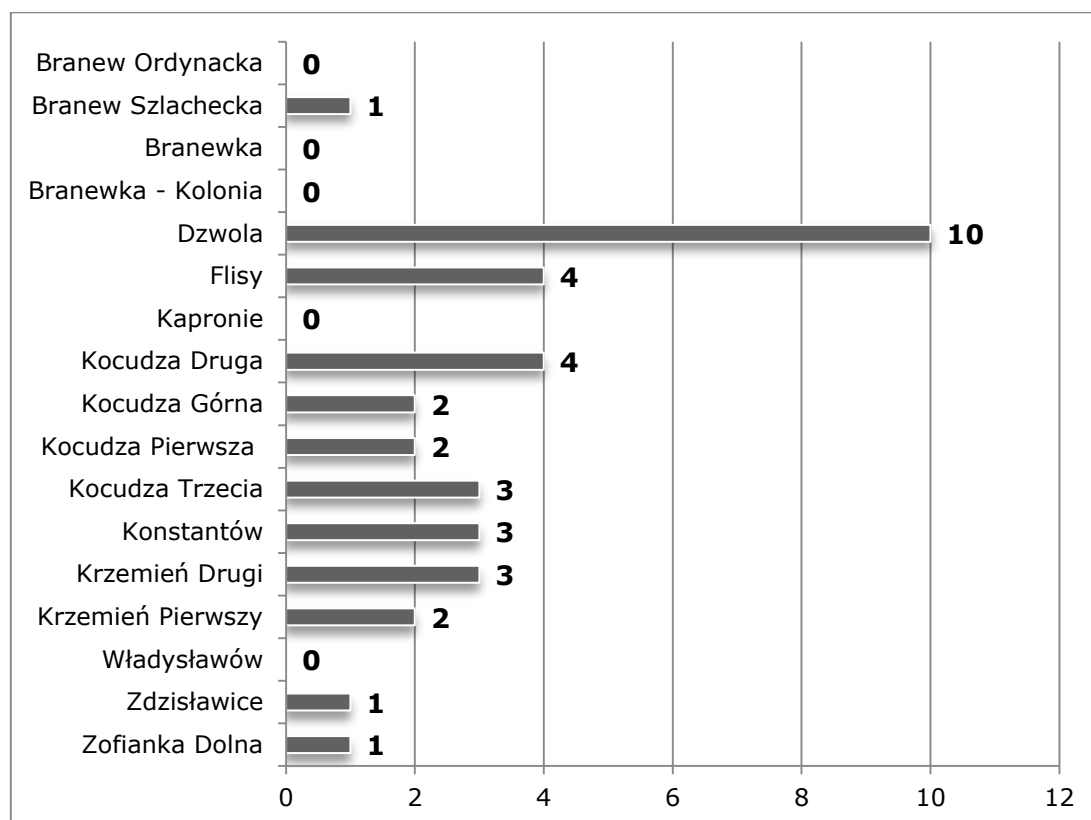
Wykres 2. Odpowiedź ankietowanych na pytanie 2. Które z obszarów Gminy Dzwola Pani/Pana zdaniem, cechują się największym nagromadzeniem różnego rodzaju problemów w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej?

Źródło: opracowanie własne

W trzecim pytaniu mieszkańcy musieli wskazać tylko jedną z wymienionych wcześniej jednostek pomocniczych, która powinna zostać poddana procesowi rewitalizacji. Najczęściej wskazane przez ankietowanych zostały: Dzwola, Flisy, Kocudza Druga, Kocudza Trzecia, Konstantów i Krzemień Drugi. Nie wskazano natomiast sołectw: Władysławów, Kapronie, Branewka – Kolonia, Branewka oraz Branew Ordynacka.

Wykres 3. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 3. Spośród obszarów wybranych w pytaniu nr 2 proszę wskazać to, które Pani/Pana zdaniem powinno zostać poddane procesowi rewitalizacji w pierwszej kolejności.

Źródło: opracowanie własne

W następnym etapie ankiety, mieszkańcy odpowiedzieli na pytania dotyczące tylko obszaru wskazanego w pytaniu poprzednim. Zatem nie wskazane w pytaniu trzecim sołectwa: Konstantów, Władysławów, Krzemień Drugi, Kapronie, Branewka – Kolonia, Branewka, Branew Ordynacka zostały wyłączone z dalszej ankietyzacji.

Odpowiedzi na pytania numer 4, 5, 6, 7 i 8 zostały zbiorczo przedstawione w podziale na sołectwa w poniższych tabelach.

Tabela 1. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w obrębie ewidencyjnym Branew Szlachecka

BRANEW SZLACHECKA						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak problemu	Niskie natężenie	Średnie natężenie	Wyższe natężenie	Wysokie natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie			1		
	Ubóstwo			1		
	Przestępczość	1				
	Alkoholizm			1		
	Przemoc w rodzinie	1				
	Bezdomność	1				
	Niepełnosprawność		1			
	Starzenie się społeczeństwa					1
	Brak dostępu do kultury			1		
	Niezaradność życiowa		1			
	Niski poziom integracji lokalnej		1			
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej			1		
Niski poziom edukacji	1					

	Niski poziom aktywności społecznej		1			
	Emigracja ludzi młodych i wykształconych				1	
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie					1
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)					1
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych					1
	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzikie wysypiska śmieci				1	
	Wysoki poziom natężenia hałasu				1	
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego		1			
	Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest			1		
Sfera przestrzenno-funkcyjna	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami					1
	Zły stan budynków mieszkalnych		1			
	Zły stan obiektów zabytkowych		1			
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów		1			
	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych					1
	Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego					1
Sfera gospodarcza	Niski poziom przedsiębiorczości			1		
	Niska jakość terenów inwestycyjnych				1	
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów		1			
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców				1	
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami			1		
	Niski poziom konkurencji			1		
	Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców				1	
Niewystarczająca liczba miejsc pracy				1		
Sfera techniczna	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej					1
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych				1	
	Brak wyposażenia w podstawowe media			1		
	Niedostateczna dostępność chodników					1
	Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych					1
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	1) Brak chodnika między Branwią a Branewką 2) Zły stan dróg gminnych nieutwardzonych					

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Dzwola

DZWOLA						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak problemu	Niskie natężenie	Średnie natężenie	Wyższe natężenie	Wysokie natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie		2	4	1	3
	Ubóstwo	1	3	5	1	
	Przestępczość	4	5		1	
	Alkoholizm		5	1	1	3
	Przemoc w rodzinie	3	4	2	1	
	Bezdomność	10				
	Niepełnosprawność	1	6	3		
	Starzenie się społeczeństwa			1	4	5
	Brak dostępu do kultury		1	3	3	3
	Niezaradność życiowa	1	3	6		
	Niski poziom integracji lokalnej			3	5	2
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej			4	4	2
	Niski poziom edukacji	1	3	3	1	2
	Niski poziom aktywności społecznej	1		1	4	4
Emigracja ludzi młodych i wykształconych			3	3	4	
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie	1	4	4		1
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)	2	1	4	2	1
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych		1	5	2	2

	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzięki wysypiska śmieci	1	2	6		1
	Wysoki poziom natężenia hałasu	2		3	3	2
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	2	3	1	4	
	Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest	1	4	4	1	
Sfera przestrzenno-funkcyjna	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami		4	1	2	3
	Zły stan budynków mieszkalnych		6	3		1
	Zły stan obiektów zabytkowych	2	5	2		1
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów	3	5	2		
	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych		3	3	1	3
	Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego	1	1	3	1	4
Sfera gospodarcza	Niski poziom przedsiębiorczości	1	1	2	2	4
	Niska jakość terenów inwestycyjnych	2	1	1	4	2
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów	2	2	5	1	
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców	1	1	4		4
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami		2	3	1	4
	Niski poziom konkurencji	1	1	3	1	4
	Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców		2	5		3
Sfera techniczna	Niewystarczająca liczba miejsc pracy	1	1	1	3	4
	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej	2	5		1	2
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych			4	2	4
	Brak wyposażenia w podstawowe media	3	4	3		
	Niedostateczna dostępność chodników		1	5	2	2
	Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych		2	4	1	3
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	1) Brak chodników i ścieżek rowerowych w kierunku Konstantów, z tego powodu występują utrudnienia w ruchu. 2) Brak zaangażowania społeczności i zainteresowania działaniami mającymi poprawić ich byt i możliwości rozwoju osobistego i społecznego 3) Poprawa terenu gminy Dzwola dla lepszego funkcjonowania mieszkańców i rozwoju gminy. 4) brak ścieżek rowerowych 5) brak ciekawych turystycznie miejsc 6) Zbyt krótkie działanie oświetlenia chodników po zmierzchu. 7) Brak miejsc i atrakcji dla młodzieży					

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Flisy

FLISY						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak problemu	Niskie natężenie	Średnie natężenie	Wyższe natężenie	Wysokie natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie					4
	Ubóstwo	1		1		2
	Przestępczość	2	1	1		
	Alkoholizm				3	1
	Przemoc w rodzinie	1	2	1		
	Bezdomność	3	1			
	Niepełnosprawność	1	3			
	Starzenie się społeczeństwa			2	1	1
	Brak dostępu do kultury					4
	Niezaradność życiowa				1	3
	Niski poziom integracji lokalnej			2		2
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej					4
	Niski poziom edukacji			1		3
	Niski poziom aktywności społecznej					4
Emigracja ludzi młodych i wykształconych				1	3	
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie	1	1		1	1
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)		1		1	2
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych		2	1		1
	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzięki wysypiska śmieci	1		1		2

	Wysoki poziom natężenia hałasu	2	2			
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	2	2			
	Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest	2	1		1	
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami			1		3
	Zły stan budynków mieszkalnych			1		3
	Zły stan obiektów zabytkowych	1				3
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów			1	1	2
	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych	1				3
	Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego	2		2		
Sfera gospodarcza	Niski poziom przedsiębiorczości			1		3
	Niska jakość terenów inwestycyjnych	1		1	1	1
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów	1		2		1
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców			1	1	2
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami			2	1	1
	Niski poziom konkurencji			2	1	1
	Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców			1	1	2
	Niewystarczająca liczba miejsc pracy			1	1	2
Sfera techniczna	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej					4
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych					4
	Brak wyposażenia w podstawowe media			1		3
	Niedostateczna dostępność chodników					4
	Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych		1			3
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	1) zły stan dróg 2) Droga, chodniki, komunikacja, promocja					

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Kocudza Pierwsza

KOCUDZA PIERWSZA						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak problemu	Niskie natężenie	Średnie natężenie	Wyższe natężenie	Wysokie natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie			1	1	
	Ubóstwo	1	1			
	Przestępczość	1		1		
	Alkoholizm			1		1
	Przemoc w rodzinie	1			1	
	Bezdomność		2			
	Niepełnosprawność			2		
	Starzenie się społeczeństwa				1	1
	Brak dostępu do kultury			1		1
	Niezaradność życiowa				2	
	Niski poziom integracji lokalnej			1		1
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej			1	1	
	Niski poziom edukacji				2	
	Niski poziom aktywności społecznej				1	1
Emigracja ludzi młodych i wykształconych					2	
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie	1		1		
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)	1				1
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych			1		1
	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzikie wysypiska śmieci			2		
	Wysoki poziom natężenia hałasu	1	1			
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	1	1			
	Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest	1		1		
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami				1	1
	Zły stan budynków mieszkalnych		2			

	Zły stan obiektów zabytkowych	1	1			
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów			1		1
	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych					2
	Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego			1		1
Sfera gospodarcza	Niski poziom przedsiębiorczości					2
	Niska jakość terenów inwestycyjnych	1			1	
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów	1				1
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców			1	1	
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami					2
	Niski poziom konkurencji					2
	Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców				1	1
Sfera techniczna	Niewystarczająca liczba miejsc pracy					2
	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej		2			
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych		1		1	
	Brak wyposażenia w podstawowe media	2				
	Niedostateczna dostępność chodników	1		1		
	Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych				1	1
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	1) Brak ścieżek rowerowych 2) Brak miejsca dla młodzieży do spędzania czasu wolnego/wieczorów.					

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Kocudza Druga

KOCUDZA DRUGA						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak problemu	Niskie natężenie	Średnie natężenie	Wyższe natężenie	Wysokie natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie		1	2	1	
	Ubóstwo	1	1	2		
	Przestępczość	2	2			
	Alkoholizm		3	1		
	Przemoc w rodzinie	1	2	1		
	Bezdomność	3	1			
	Niepełnosprawność	1	3			
	Starzenie się społeczeństwa		2	1	1	
	Brak dostępu do kultury	1	3			
	Niezaradność życiowa	1	2	1		
	Niski poziom integracji lokalnej		1	3		
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej		1	3		
	Niski poziom edukacji		2	2		
	Niski poziom aktywności społecznej		1	3		
Emigracja ludzi młodych i wykształconych			2	2		
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie		2	1	1	
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)			3	1	
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych	1	1	1	1	
	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzikie wysypiska śmieci		1	2	1	
	Wysoki poziom natężenia hałasu	1	2	1		
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego		4			
Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest		2	2			
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami		1	2	1	
	Zły stan budynków mieszkalnych		2	2		
	Zły stan obiektów zabytkowych	1	1	2		
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów	1	2		1	
	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych		2	2		
Sfera	Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego	2	1	1		
	Niski poziom przedsiębiorczości			3	1	

gospodarcza	Niska jakość terenów inwestycyjnych			3	1	
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów		2	2		
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców		1	2	1	
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami		1	3		
	Niski poziom konkurencji			4		
	Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców			3	1	
	Niewystarczająca liczba miejsc pracy			2	2	
Sfera techniczna	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej			2	1	1
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych		1	1	2	
	Brak wyposażenia w podstawowe media		2	2		
	Niedostateczna dostępność chodników			2	1	1
Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych		1	1	2		
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	1) Zły stan dróg					

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Kocudza Trzecia

KOCUDZA TRZECIA						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak problemu	Niskie natężenie	Średnie natężenie	Wyższe natężenie	Wysokie natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie	1		1		1
	Ubóstwo	1	1	1		
	Przestępczość	3				
	Alkoholizm			1		2
	Przemoc w rodzinie	1	1	1		
	Bezdomność	2	1			
	Niepełnosprawność	2		1		
	Starzenie się społeczeństwa			2		1
	Brak dostępu do kultury		1	1		1
	Niezaradność życiowa		1	1		1
	Niski poziom integracji lokalnej		1	2		
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej		1	1		1
Niski poziom edukacji				1	2	
Niski poziom aktywności społecznej	1				2	
Emigracja ludzi młodych i wykształconych			1	1	1	
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie		2	1		
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)		2			1
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych		1	1		1
	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzięki wysypiska śmieci	1		1	1	
	Wysoki poziom natężenia hałasu	2	1			
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	1	1	1		
Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest			2		1	
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami	1	1		1	
	Zły stan budynków mieszkalnych	1		1		1
	Zły stan obiektów zabytkowych		1	1	1	
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów		3			
	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych		1	1		1
Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego	1		1		1	
Sfera gospodarcza	Niski poziom przedsiębiorczości	1	1	1		
	Niska jakość terenów inwestycyjnych		1			2
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów		2	1		
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców		1			2
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami		1	1		1
	Niski poziom konkurencji		2	1		

	Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców		1	1	1	
	Niewystarczająca liczba miejsc pracy		1	1		1
Sfera techniczna	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej		1	1		1
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych	1		1		1
	Brak wyposażenia w podstawowe media	1		2		
	Niedostateczna dostępność chodników			1		2
	Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych				2	1
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	1) Place zabaw dla dzieci 2) Rolnictwo ma się dobrze w naszej gminie, moim zdaniem przedsiębiorców też jest w normie ale większej uwagi potrzebuje turystyka i ekologia . Nasza gmina to dziki zakątek (pozytywnie) dla obu powiatów i to powinno być wykorzystywane, ścieżki rowerowe oraz zimą trasy nart biegowych i agroturystyka. Szkolenia dla gospodarzy w tej dziedzinie przy kołach gospodyń i GOK.					

Źródło: opracowanie własne

Tabela 7. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Kocudza Górna

KOCUDZA GÓRNA						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak problemu	Niskie natężenie	Średnie natężenie	Wyższe natężenie	Wysokie natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie			2		
	Ubóstwo	1	1			
	Przestępczość	1			1	
	Alkoholizm		2			
	Przemoc w rodzinie	1	1			
	Bezdomność	2				
	Niepełnosprawność			1	1	
	Starzenie się społeczeństwa			1	1	
	Brak dostępu do kultury					2
	Niezaradność życiowa		2			
	Niski poziom integracji lokalnej			2		
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej		1	1		
	Niski poziom edukacji		1	1		
Niski poziom aktywności społecznej			1	1		
Emigracja ludzi młodych i wykształconych				1	1	
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie		1			1
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)	1				1
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych	1			1	
	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzięki wysypiska śmieci			1	1	
	Wysoki poziom natężenia hałasu	1		1		
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	1	1			
	Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest				1	1
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami				1	1
	Zły stan budynków mieszkalnych		1	1		
	Zły stan obiektów zabytkowych	2				
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów		1	1		
	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych				1	1
	Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego	1	1			
Sfera gospodarcza	Niski poziom przedsiębiorczości		1		1	
	Niska jakość terenów inwestycyjnych				2	
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów		1	1		
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców		1	1		
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami	1		1		
	Niski poziom konkurencji			1	1	
	Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców			1	1	
	Niewystarczająca liczba miejsc pracy			1		1
Sfera techniczna	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej					2
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych					2
	Brak wyposażenia w podstawowe media		1	1		

	Niedostateczna dostępność chodników					2
	Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych			1		1
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	1) Brak ścieżek rowerowych w kierunku Dzwola-Goraj, 2) Organizacja dla Dzieci spotkań integracyjno-kulturalnych oraz wyjazdów na basen-nauka pływania.					

Źródło: opracowanie własne

Tabela 8. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Konstantów

KONSTANTÓW						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak problemu	Niskie natężenie	Średnie natężenie	Wyższe natężenie	Wysokie natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie		1		2	
	Ubóstwo		2	1		
	Przestępczość	3				
	Alkoholizm	1	1		1	
	Przemoc w rodzinie	3				
	Bezdomność	3				
	Niepełnosprawność		3			
	Starzenie się społeczeństwa				1	2
	Brak dostępu do kultury		2	1		
	Niezaradność życiowa	1	2			
	Niski poziom integracji lokalnej				2	1
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej		3			
	Niski poziom edukacji		2	1		
	Niski poziom aktywności społecznej				2	1
Emigracja ludzi młodych i wykształconych				1	2	
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie		2	1		
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)	1	1		1	
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych	1	1		1	
	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzikie wysypiska śmieci	2				1
	Wysoki poziom natężenia hałasu	1	2			
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	2	1			
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest	1	1		1	
	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami	2	1			
	Zły stan budynków mieszkalnych		2	1		
	Zły stan obiektów zabytkowych	1	2			
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów	1	1		1	
Sfera gospodarcza	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych	1	1		1	
	Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego		3			
	Niski poziom przedsiębiorczości	1	1	1		
	Niska jakość terenów inwestycyjnych	1	1		1	
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów	2			1	
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców	2			1	
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami	2			1	
	Niski poziom konkurencji	2			1	
Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców	2				1	
Sfera techniczna	Niewystarczająca liczba miejsc pracy		2	1		
	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej		2		1	
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych	2			1	
	Brak wyposażenia w podstawowe media	1	2			
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	Niedostateczna dostępność chodników		1		1	
	Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych		3			
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	1) Brak miejsc rekreacji dla mieszkańców.					

Tabela 9. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Krzemień Pierwszy

KRZEMIĘN PIERWSZY						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak problemu	Niskie natężenie	Średnie natężenie	Wyższe natężenie	Wysokie natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie		1	1		
	Ubóstwo		2			
	Przestępczość	2				
	Alkoholizm			2		
	Przemoc w rodzinie		2			
	Bezdomność	2				
	Niepełnosprawność		2			
	Starzenie się społeczeństwa		1	1		
	Brak dostępu do kultury		1		1	
	Niezaradność życiowa		1	1		
	Niski poziom integracji lokalnej		1	1		
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej		2			
	Niski poziom edukacji	2				
	Niski poziom aktywności społecznej		1	1		
Emigracja ludzi młodych i wykształconych			1	1		
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie	1	1			
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)				1	1
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych			2		
	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzikie wysypiska śmieci		2			
	Wysoki poziom natężenia hałasu	1	1			
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	1	1			
	Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest			1	1	
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami			1	1	
	Zły stan budynków mieszkalnych		2			
	Zły stan obiektów zabytkowych	2				
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów		2			
	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych			1	1	
Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego	1		1			
Sfera gospodarcza	Niski poziom przedsiębiorczości			1	1	
	Niska jakość terenów inwestycyjnych			1	1	
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów	1		1		
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców		1		1	
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami			2		
	Niski poziom konkurencji		1	1		
	Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców			2		
Niewystarczająca liczba miejsc pracy			2			
Sfera techniczna	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej		1	1		
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych				1	1
	Brak wyposażenia w podstawowe media		1	1		
	Niedostateczna dostępność chodników					2
Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych					2	
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	1) potrzebny jest chodnik Krzemieniu 2) bardzo zaniedbane pobocza i rowy przydrożne					

Tabela 10. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Krzemień Drugi

KRZEMIEŃ DRUGI						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak problemu	Niskie natężenie	Średnie natężenie	Wyższe natężenie	Wysokie natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie				2	1
	Ubóstwo	2	1			
	Przestępczość	2	1			
	Alkoholizm	1	2			
	Przemoc w rodzinie	1	2			
	Bezdolność	2	1			
	Niepełnosprawność		3			
	Starzenie się społeczeństwa		1		2	
	Brak dostępu do kultury		3			
	Niezaradność życiowa	2	1			
	Niski poziom integracji lokalnej		1		2	
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej	2	1			
	Niski poziom edukacji	2	1			
	Niski poziom aktywności społecznej				2	1
	Emigracja ludzi młodych i wykształconych				1	2
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie		3			
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)	1	2			
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych		3			
	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzikie wysypiska śmieci	3				
	Wysoki poziom natężenia hałasu	2	1			
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	3				
	Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest		3			
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami	2	1			
	Zły stan budynków mieszkalnych	2	1			
	Zły stan obiektów zabytkowych	1	2			
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów	1	2			
	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych	1	2			
Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego	2	1				
Sfera gospodarcza	Niski poziom przedsiębiorczości	1	2			
	Niska jakość terenów inwestycyjnych	1	2			
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów	2	1			
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców	3				
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami	1	2			
	Niski poziom konkurencji	1	2			
	Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców	1	2			
Niewystarczająca liczba miejsc pracy	1	2				
Sfera techniczna	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej	1	2			
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych	1	2			
	Brak wyposażenia w podstawowe media	1	2			
	Niedostateczna dostępność chodników	2	1			
Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych	1	2				
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	-					

Tabela 11. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Zdzisławice

ZDZISŁAWICE						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak	Niskie	Średnie	Wyższe	Wysokie

		problemu	natężenie	natężenie	natężenie	natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie					1
	Ubóstwo			1		
	Przestępczość	1				
	Alkoholizm				1	
	Przemoc w rodzinie		1			
	Bezdomność	1				
	Niepełnosprawność	1				
	Starzenie się społeczeństwa					1
	Brak dostępu do kultury					1
	Niezaradność życiowa					1
	Niski poziom integracji lokalnej					1
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej				1	
	Niski poziom edukacji					1
	Niski poziom aktywności społecznej					1
Emigracja ludzi młodych i wykształconych	1					
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie			1		
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)	1				
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych		1			
	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzięki wysypiska śmieci		1			
	Wysoki poziom natężenia hałasu	1				
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	1				
	Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest			1		
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami					1
	Zły stan budynków mieszkalnych				1	
	Zły stan obiektów zabytkowych	1				
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów		1			
	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych			1		
Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego	1					
Sfera gospodarcza	Niski poziom przedsiębiorczości					1
	Niska jakość terenów inwestycyjnych		1			
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów	1				
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców					1
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami					1
	Niski poziom konkurencji					1
	Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców					1
Niewystarczająca liczba miejsc pracy					1	
Sfera techniczna	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej					1
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych					1
	Brak wyposażenia w podstawowe media			1		
	Niedostateczna dostępność chodników					1
Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych				1		
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	1) Brak chodników					

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Zofianka Dolna

ZOFIANKA DOLNA						
	Rodzaj problemu	Natężenie (skala)				
		Brak problemu	Niskie natężenie	Średnie natężenie	Wyższe natężenie	Wysokie natężenie
Sfera społeczna	Bezrobocie				1	
	Ubóstwo			1		
	Przestępczość	1				
	Alkoholizm			1		
	Przemoc w rodzinie	1				

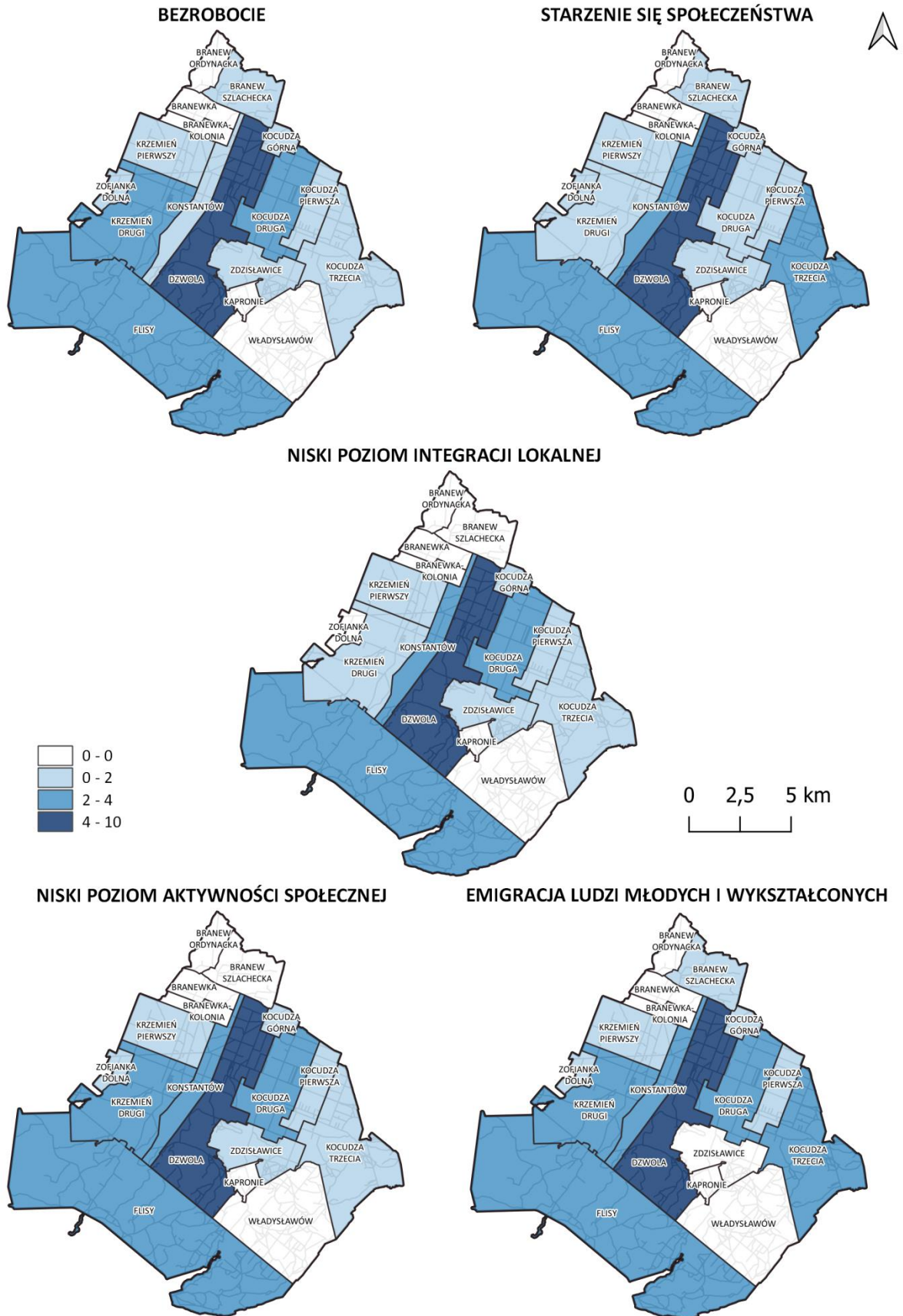
	Bezdomność	1				
	Niepełnosprawność		1			
	Starzenie się społeczeństwa			1		
	Brak dostępu do kultury			1		
	Niezaradność życiowa			1		
	Niski poziom integracji lokalnej		1			
	Uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej			1		
	Niski poziom edukacji				1	
	Niski poziom aktywności społecznej				1	
Emigracja ludzi młodych i wykształconych					1	
Sfera środowiskowa	Nieestetyczne otoczenie		1			
	Brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)			1		
	Zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych			1		
	Zanieczyszczenie gleb, w tym dzięki wysypiska śmieci			1		
	Wysoki poziom natężenia hałasu		1			
	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego		1			
	Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest		1			
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami		1			
	Zły stan budynków mieszkalnych			1		
	Zły stan obiektów zabytkowych			1		
	Duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów	1				
	Brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych			1		
Wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego		1				
Sfera gospodarcza	Niski poziom przedsiębiorczości		1			
	Niska jakość terenów inwestycyjnych				1	
	Zły wizerunek gminy w oczach inwestorów	1				
	Brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców			1		
	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami		1			
	Niski poziom konkurencji					1
	Brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców		1			
Niewystarczająca liczba miejsc pracy					1	
Sfera techniczna	Niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej		1			
	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych			1		
	Brak wyposażenia w podstawowe media			1		
	Niedostateczna dostępność chodników					1
	Niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych					1
Pytanie 8. Inne problemy wskazane przez mieszkańców	-					

Źródło: opracowanie własne

W celu graficznego zaprezentowania wyników analizy jakościowej stworzono kartogramy obrazujące problemy w danej sferze wskazane przez mieszkańców podczas ankietyzacji. Zobrazowane zjawiska to problemy społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe. które zdaniem mieszkańców cechują się największym natężeniem (skalą).

Przyjęto założenie, iż określenie średniego, wyższego i wysokiego natężenia problemu jest stanem niepokojącym, sugerującym kryzys w danym obszarze. Na kartogramach zaprezentowano zatem te problemy, co do których padło najwięcej odpowiedzi w kategoriach „średnie natężenie”, „wyższe natężenie” oraz „wysokie natężenie”, grupując je następnie dla poszczególnych sfer.

Rycina 1. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej (liczba odpowiedzi ankietowanych)

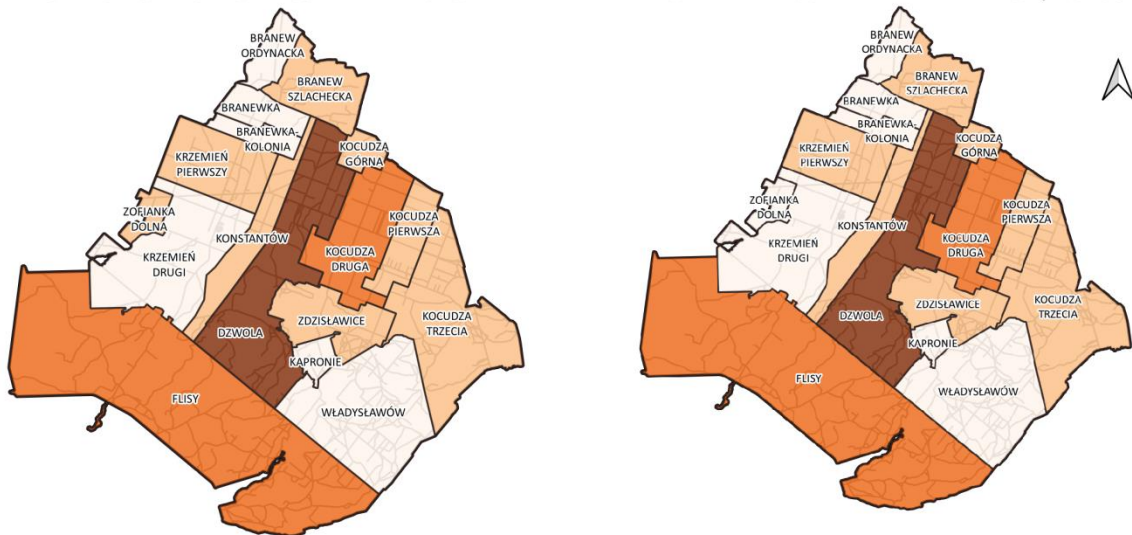

Źródło: opracowanie własne

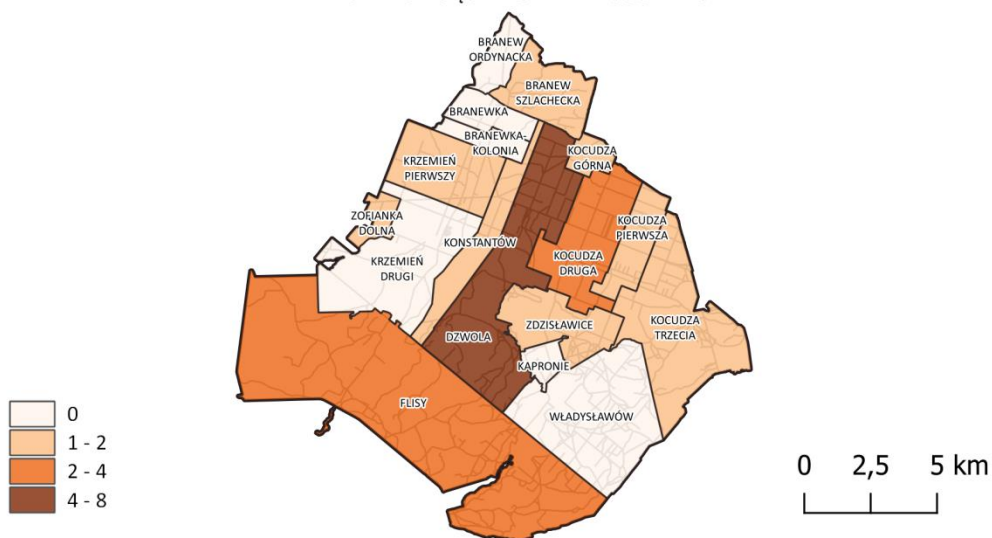
Zagadnienia społeczne były dla mieszkańców Gminy Dzwola szczególnie istotne, a problemy wynikające z tej sfery wyjątkowo odczuwalne. Dlatego też ważne było przedstawienie graficzne większej liczby wskaźników z tego obszaru. Problem bezrobocia został wskazany przez ankietowanych jako znaczący w sołectwach: Dzwola, Krzemień Drugi, Flisy oraz Kocudza Druga. Sytuacja kryzysowa dotycząca starzenia się społeczeństwa została najliczniej wskazywana w miejscowościach: Dzwola, Flisy, Kocudza Trzecia oraz Konstantów. Niski poziom integracji lokalnej wskazywany były w stopniu średnim, wyższym i wysokim w jednostkach pomocniczych: Dzwola, Kocudza Druga, Konstantów i Flisy. Ponadto problem niskiego poziomu aktywności społecznej wskazany został jako istotny w sołectwach: Dzwola, Flisy oraz Kocudza Druga, Krzemień Drugi oraz Konstantów. Znaczna emigracja młodych mieszkańców zauważalna jest natomiast w 6 wymienianych wcześniej sołectwach: Dzwola, Kocudza Druga i Flisy, Krzemień Drugi, Konstantów oraz dodatkowo w miejscowości Kocudza Trzecia. Zauważyć zatem można, iż najczęściej problemy w sferze społecznej występują w wyższym stopniu w jednostkach pomocniczych: Dzwola, Krzemień Drugi, Flisy, Kocudza Druga, Kocudza Trzecia oraz Konstantów.

Rycina 2. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej (liczba odpowiedzi ankietowanych)

NISKI POZIOM KONKURENCJI NA RYNKU LOKALNYM BRAK ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

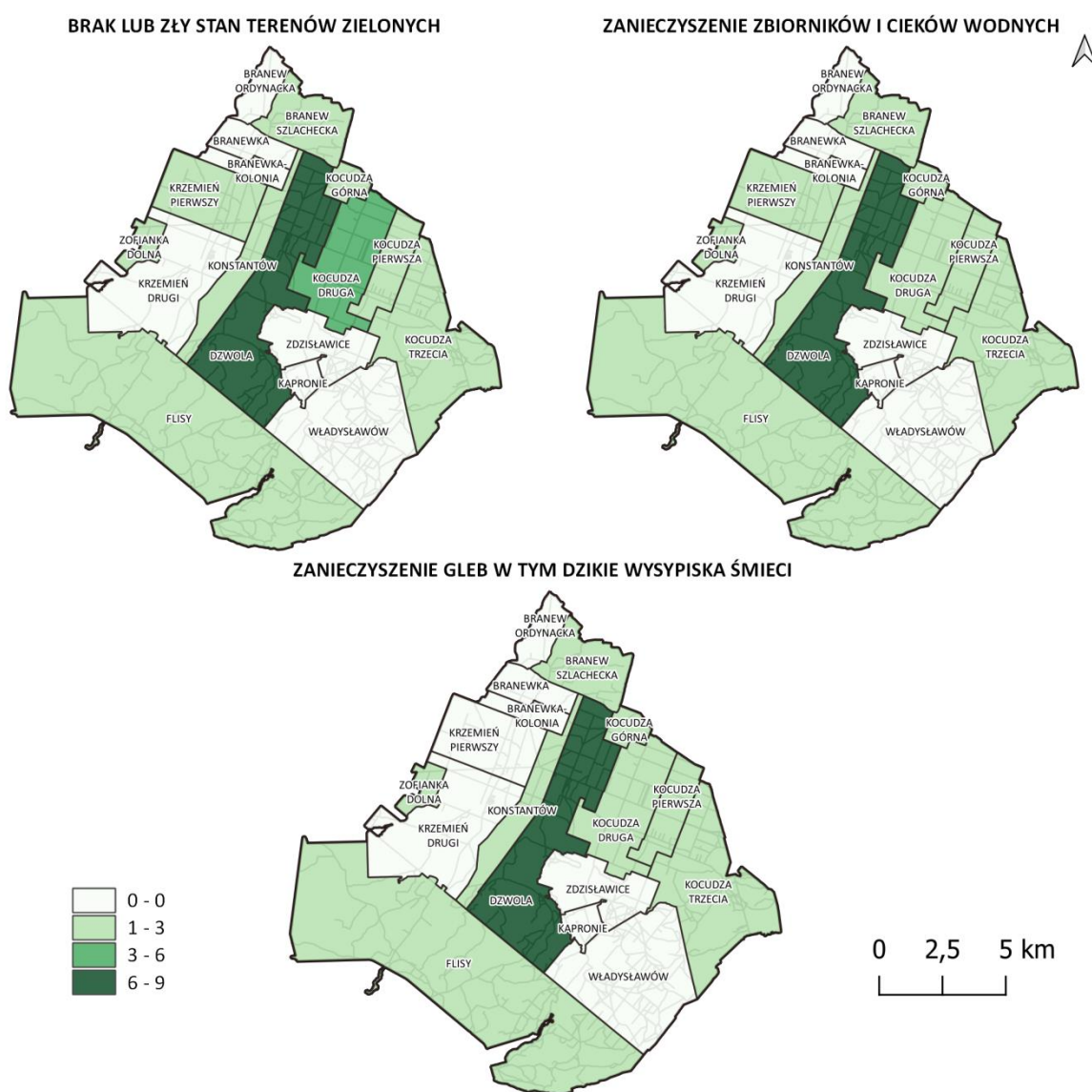
NIEWYSTARCZAJĄCA LICZBA MIEJSC PRACY

Źródło: opracowanie własne

W sferze gospodarczej za najbardziej dotkliwe dla Gminy mieszkańcy uznali problemy niskiego poziomu konkurencji na rynku lokalnym, braku źródeł finansowania dla przedsiębiorców oraz niewystarczającej liczby miejsc pracy. W przypadku każdego z problemów ankietowani wskazali największy kryzys na obszarach: Dzwola, Kocudza Druga oraz Flisy. Wpływają one wprost na poziom życia mieszkańców, a wysokie natężenie wskazanych problemów może prowadzić w konsekwencji do pogłębiania się towarzyszących problemów społecznych, takich jak ubóstwo, uzależnienie od pomocy społecznej i zjawisk patologii społecznych. Są to problemy wpływające również na rozwój gospodarczy całego obszaru Gminy, bowiem powodują, że powstaje tu mniej przedsiębiorstw, które mogłyby napędzać gospodarkę gminy i przyciągać kolejnych inwestorów.

Rycina 3. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej (liczba odpowiedzi ankietowanych)

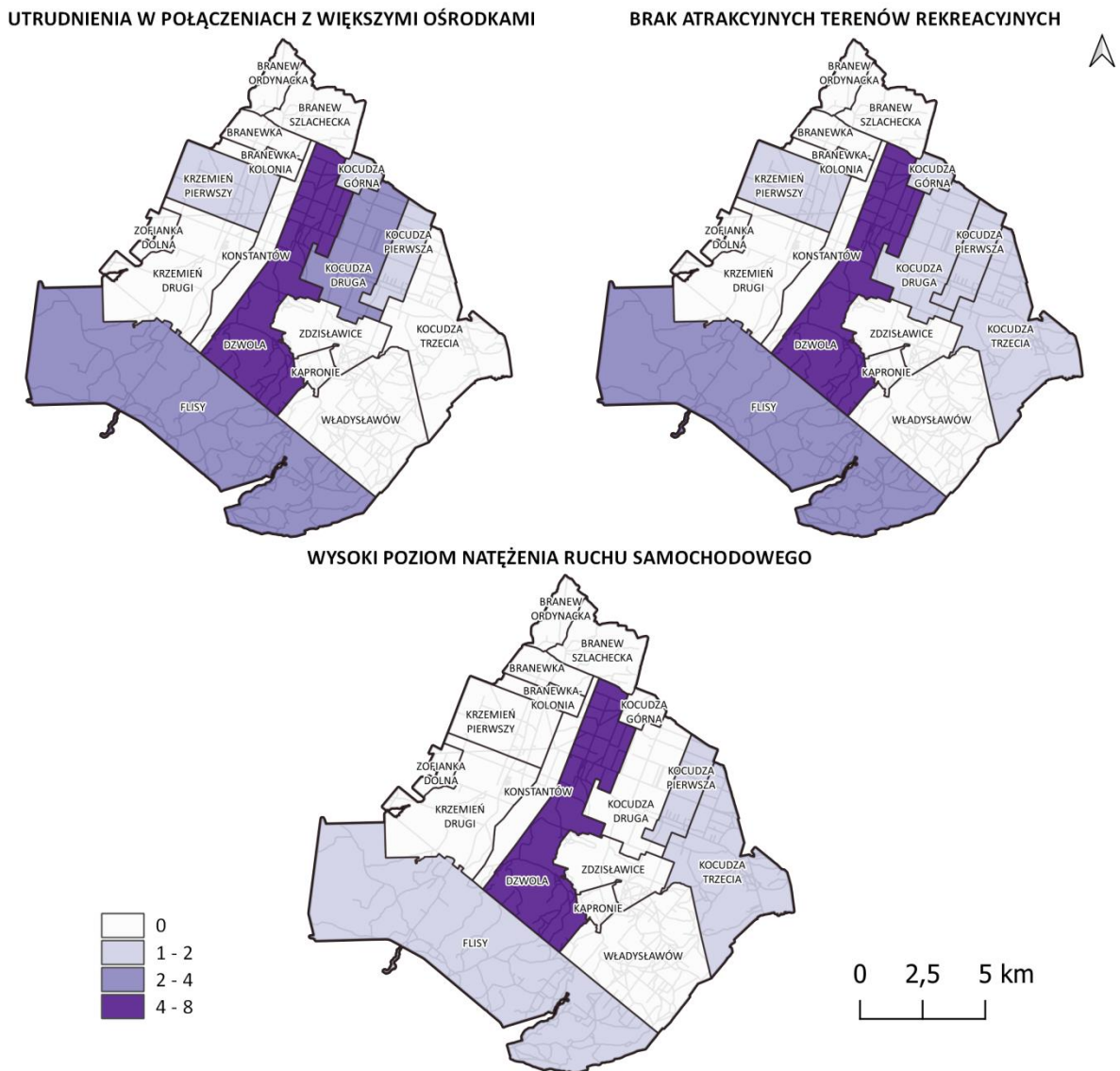

Źródło: opracowanie własne

W sferze środowiskowej za najbardziej kryzysowe dla Gminy ankietowani uznali problemy: brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.), zanieczyszczenia gleb, w tym dzikie wysypiska śmieci oraz zanieczyszczenie zbiorników wodnych. Każdy z powyżej wymienionych problemów wskazany został w stopniu powyżej „średniego natężenia” w sołectwie Dzwola. W przypadku pytania dotyczącego braku lub złego stanu terenów zielonych wskazane zostało również sołectwo Kocudza

Druga. Problemy sfery środowiskowej stanowią ważny czynnik mogący wpłynąć na zahamowanie rozwoju Gminy. Zaskakujące jest to, iż pomimo powierzchnia Gminy Dzwola w 66% objęta jest ochroną prawną mieszkańcy nadal zauważają problem z zanieczyszczeniem wód i gleb. Stan środowiska naturalnego jest czynnikiem mającym coraz bardziej istotne znaczenie dla lokalnych społeczności. Jakość środowiska determinuje np. atrakcyjność osiedleńczą obszaru, ze względu na wpływ na jakość życia mieszkańców gminy.

Rycina 4. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej (liczba odpowiedzi ankietowanych)

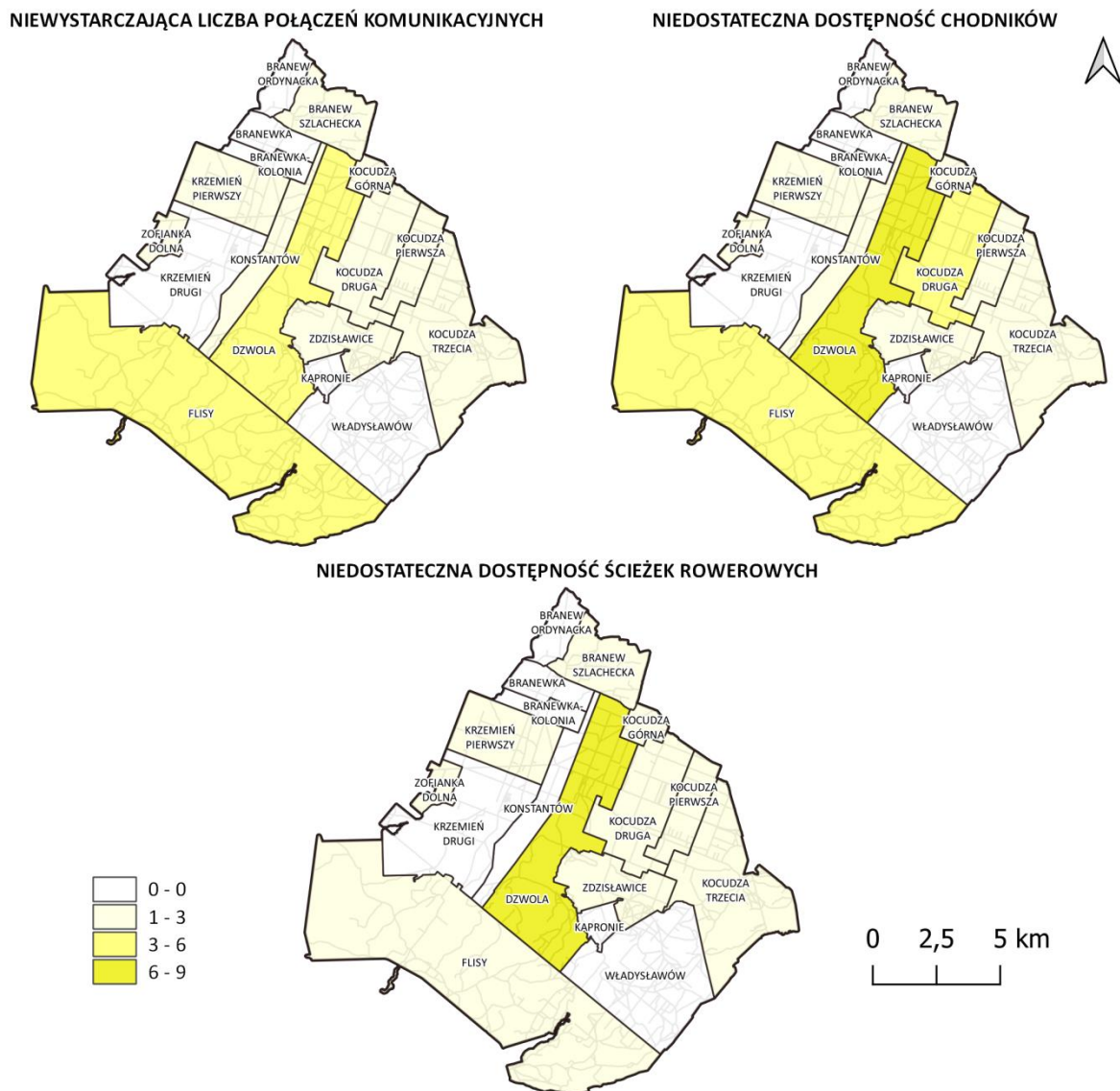

Źródło: opracowanie własne

Prezentowane powyżej kartogramy przedstawiają problemy sfery przestrzenno-funkcjonalnej, których natężenie ankietowani najczęściej wskazywali jako średnie, wyższe i wysokie. Pod względem największej liczby odpowiedzi wskazujących na średni i wysoki stopień natężenia problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wyróżnia się ponownie sołectwa Dzwola i Flisy. Są to zatem obszary, w których występuje kumulacja problemów przestrzenno-funkcjonalnych, związanych z połączeniami z większymi miastami, skutkami zwiększonego natężenia ruchu samochodowego oraz brakiem atrakcyjnych miejsc rekreacyjnych. Jednocześnie utrudnienia w połączeniach z większymi ośrodkami

oraz wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego wskazuje problem z komunikacją publiczną, której szeroka oferta pozwala rozładować ruch w godzinach szczytu transportu kołowego oraz zminimalizować grupę wykluczonych komunikacyjnie mieszkańców.

Rycina 5. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej (liczba odpowiedzi ankietowanych)

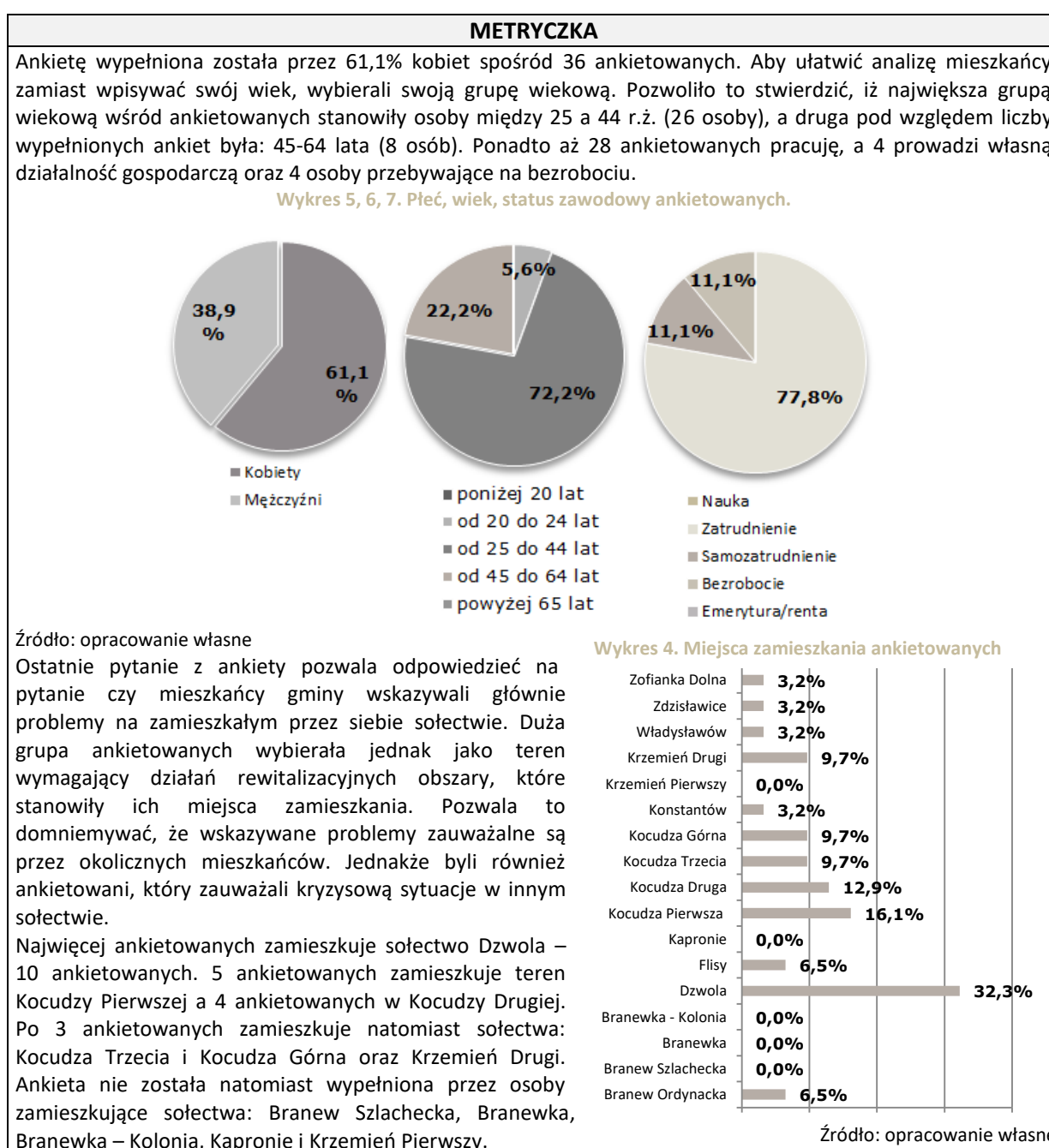
Źródło: opracowanie własne

W sferze technicznej za najbardziej dotkliwe dla Gminy mieszkańcy uznali problemy niewystarczającej liczby połączeń komunikacyjnych, niedostatecznej dostępności chodników oraz ścieżek rowerowych. Kryzysowa sytuacja została wskazana na terenie sołectwa Dzwola. Problem z ciągami pieszymi zauważalny jest również w Kocudzy Drugiej oraz Flisach a zbyt małą ofertą komunikacyjną oferują również w miejscowości Flisy. Tego rodzaju deficyty na obszarze Gminy mają znaczący wpływ na jej możliwości rozwojowe. Przekładają się one bezpośrednio na spadek poziomu atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, co pogłębiać będzie problem bezrobocia i niewystarczającej liczby miejsc pracy, ale także niższe wpływy z podatków do budżetu Gminy.

Pytanie 8 (otwarte) pozostawiało miejsce dla mieszkańców do wypowiedzenia się w zakresie innych istotnych informacji z punktu widzenia opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dzwola niezbędnych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

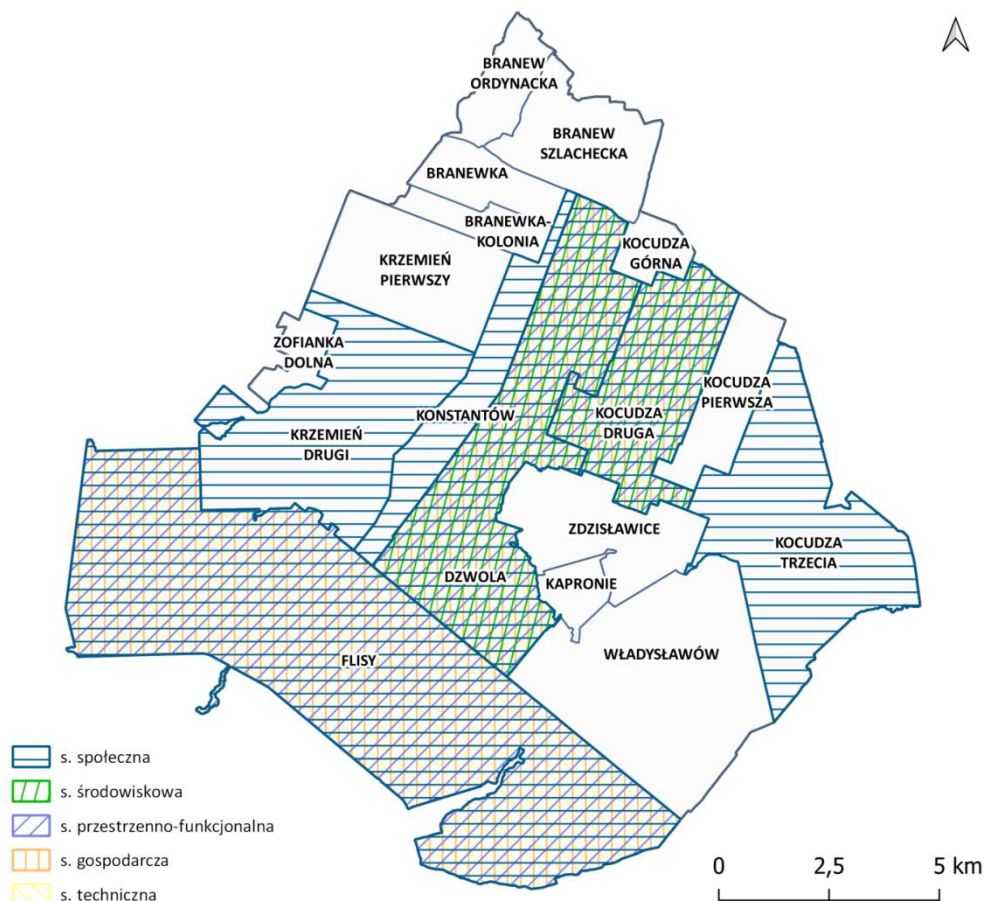
Odpowiedzi udzielone na ostatnie pytanie potwierdzają wnioski wysunięte z odpowiedzi udzielonych na pytanie czwarte, piąte, szóste i siódme. Mieszkańcy wprost wskazują potrzebę: modernizacji infrastruktury komunikacyjnej (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie uliczne), rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, utworzenia miejsc do spędzania wolnego czasu i rozwijania pasji mieszkańców, co zwiększyłoby integrację lokalną. Ankietowani zwracali również uwagę na: zaniedbane pobocza dróg, brak rozwoju infrastruktury turystycznej i promocji gminy.

Ostatnią częścią ankiety była metryczka, która pozwala scharakteryzować ankietowanych w Gminie Dzwola. Składała się ona z 4 pytań, a jej wyniki zostały przedstawione poniżej.

Przeprowadzona analiza jakościowa pozwala na wskazanie sołectw w Gminie, które ze względu na kumulację problemów w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, zdaniem mieszkańców w pierwszej kolejności należy włączyć w proces rewitalizacji.

Mapa 30. Kumulacja problemów w analizowanych 5 sferach w badaniu ankietowym

Kumulacja problemów we wszystkich analizowanych sferach, a zwłaszcza w sferze społecznej została przez mieszkańców wskazana w:

- Dzwola,
- Krzemień Drugi,
- Flisy,
- Kocudza Druga,
- Kocudza Trzecia,
- Konstantów.

Zdaniem autorów, analiza jakościowa była niezbędną dla przeprowadzenia poszerzonej diagnozy sytuacji Gminy, ponieważ pozwoliła ona na szersze spojrzenie na problemy we wszystkich analizowanych sferach, ujawniając te, które są trudne do zmierzenia przy pomocy analizy wskaźnikowej. Bardzo istotnym faktem jest, iż wybrana metodyka analizy pozwoliła na korzystanie z bardzo cennego źródła wiedzy o sytuacji Gminy – doświadczeń i wiedzy jej mieszkańców.

6. PODSUMOWANIE ANALIZ – KONCENTRACJA NEGATYWNYCH ZJAWISK

Wykonane na potrzeby stworzenia dokumentu delimitacji analizy: wielokryterialna i uzupełniająca analiza jakościowa, dały możliwość wydzielenie obszarów Gminy Dzwola, które charakteryzują się znaczną koncentracją negatywnych zjawisk w analizowanych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej).

Aby najlepiej zaprezentować graficznie zasięg negatywnych zjawisk posłużono się programem GIS do przygotowania map dla każdej ze sfer. Dzięki nałożeniu warstw prezentujących sytuację kryzysową na jedną mapę przedstawiona została największa koncentracja negatywnych zjawisk. W tym celu zsumowane zostały negatywne zjawiska z pośród wskaźników z analizy wielokryterialnej oraz jakościowej (ankietyzacja). Aby najlepiej przedstawić sytuację kryzysową w Gminie Dzwola wybrane zostały z poszczególnych sfer te sołectwa, które wykazują się sytuacją kryzysową w ponad 50% wskaźników. Wyjątek stanowi jednakże sfera społeczna ze względu na liczbę problemów ujętych w analizie wskaźników. W tej sferze na terenie sołectwa musi zostać wykazana sytuacja kryzysowa w ponad 70% wskaźników (≤ 7 wskaźników). W poniższej tabeli przedstawiono liczbę negatywnych zidentyfikowanych zjawisk w trakcie prowadzonych analiz dla poszczególnych jednostek pomocniczych. Dla lepszego zobrazowania nazwy sołectw, w których występuje sytuacja kryzysowa wskazana podczas ankietyzacji w tabeli nr 13 zostały wyboldowane.

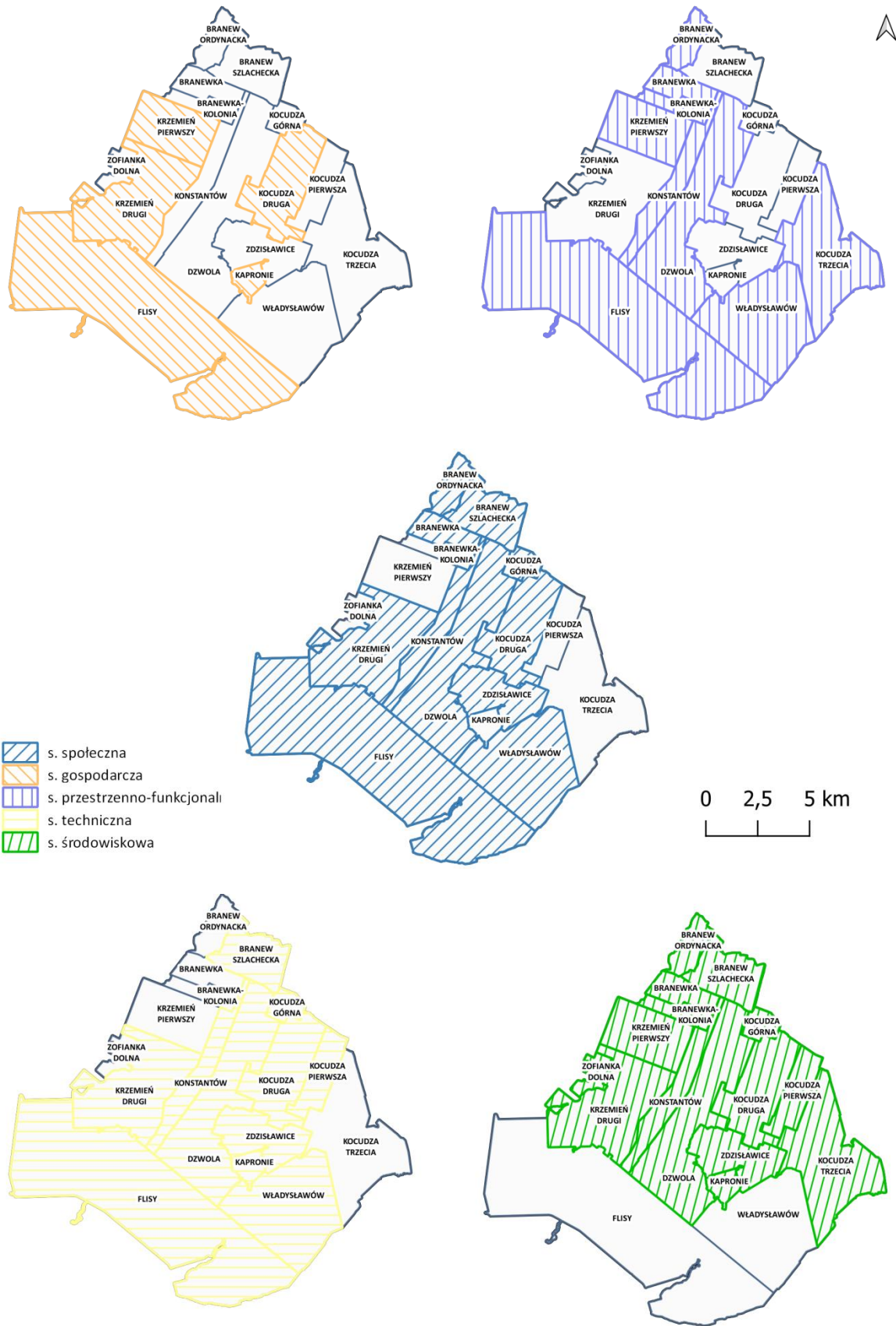
Tabela 13. Koncentracja negatywnych zjawisk w poszczególnych sferach wykazanych za pomocą analizy wskaźnikowej i jakościowej

Nazwa miejscowości	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	Sfera środowiskowa
Branew Ordynacka	7	2	2	1	2
Branew Szlachecka	7	2	1	3	2
Branewka	7	1	2	1	2
Branewka- Kolonia	6	1	3	0	2
Dzwola	7	2	4	4	2
Flisy	7	4	4	3	1
Kapronie	6	3	2	3	2
Kocudza Pierwsza	3	1	0	2	2
Kocudza Druga	9	5	1	3	3
Kocudza Trzecia	6	1	2	1	2
Kocudza Górna	7	2	0	3	2
Konstantów	10	1	4	4	2
Krzemień Pierwszy	4	4	2	1	2
Krzemień Drugi	8	3	1	2	2
Władysławów	7	2	3	2	1
Zdzisławice	7	2	0	3	2
Zofianka Dolna	5	1	0	1	2

Źródło: opracowanie własne

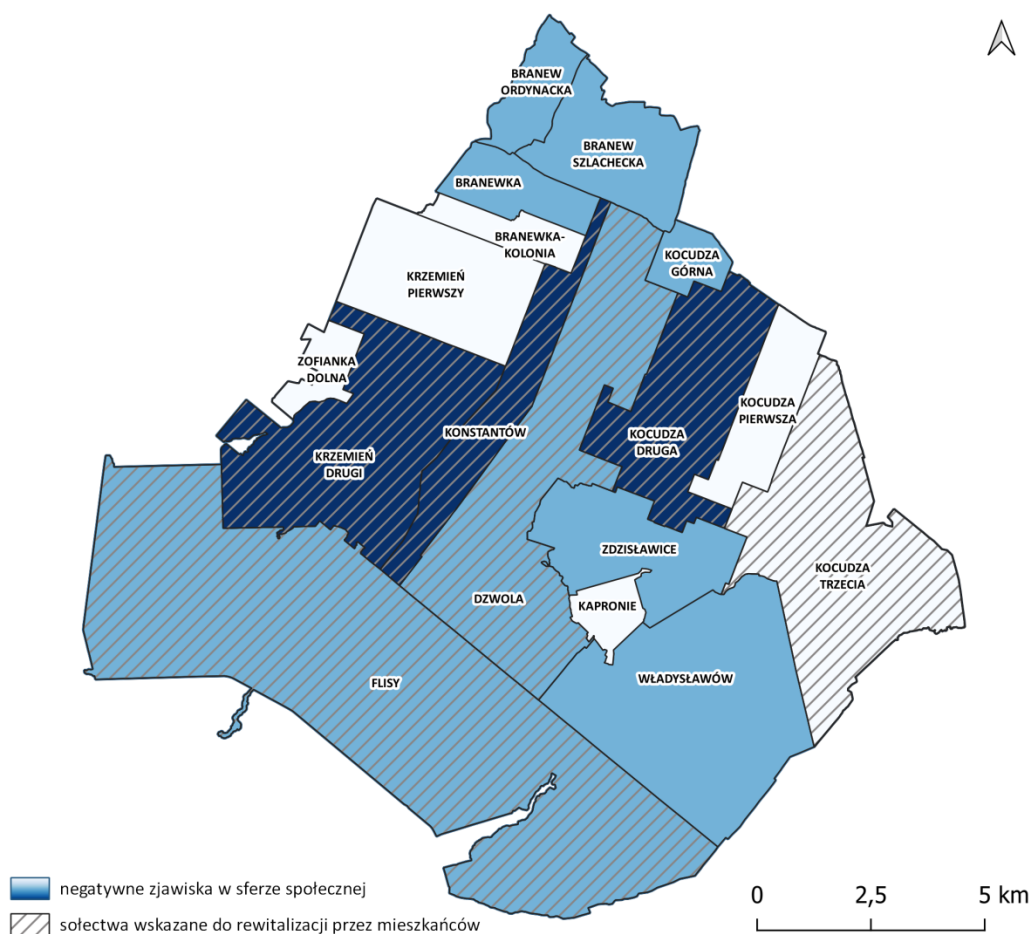
Dane w tabeli dla zobrazowania zaprezentowane zostały również w formie graficznej w postaci kartogramów. Największe natężenie negatywnych zjawisk w analizowanych sferach zaprezentowano za pomocą szrafury aby zachować czytelność.

Mapa 31. Koncentracja negatywnych zjawisk w poszczególnych sferach

Źródło: opracowanie własne

Mapa 32. Obszary największej koncentracji negatywnych zjawisk

Źródło: opracowanie własne

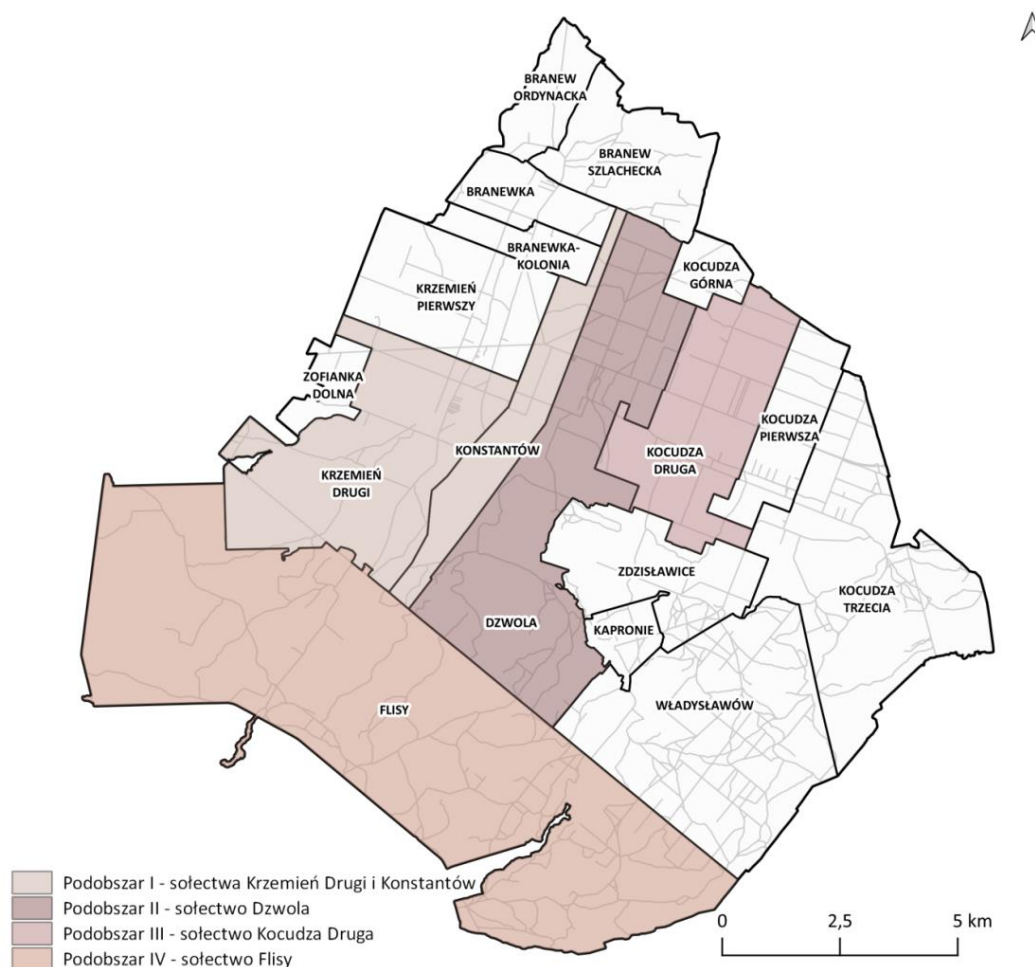
Wykonane analizy pozwoliły zdiagnozować jednostki pomocnicze, w których występuje kumulacja negatywnych zjawisk przedstawiająca stan kryzysowy. Głównymi aspektami branymi pod uwagę przy wyznaczeniu obszaru zdegradowanego są: najwyższa koncentracja negatywnych zjawisk społecznych oraz występowanie minimum jednego dodatkowego negatywnego zjawiska w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Zwrócono również uwagę na wyniki analizy jakościowej (ankieta dla mieszkańców)⁴ oraz na tereny charakteryzujące się wysoką liczbą mieszkańców ze szczególnymi potrzebami. Jednostki tworzące obszar zdegradowany na terenie Gminy Dzwola to:

- Kocudza Druga,
- Konstantów,
- Krzemień Drugi,
- Dzwola,
- Flisy.

⁴ Biorąc pod uwagę wymogi zamieszczone w rozdziale 3 Art. 9. 1. Ustawy o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777), określające reguły wyznaczenia obszaru zdegradowanego, sołectwo Kocudza Trzecia zostało odrzucone. Wskazana przez mieszkańców w procesie ankietyzacji sytuacja kryzysowa, nie została potwierdzona w analizie wskaźnikowej.

Sołectwa: Branew (Szlachecka oraz Ordynacka), Branewka, Kocudza Górna, Zdzisławice oraz Władysławów zostały wyłączone z obszaru zdegradowanego ze względu na brak ujęcia ich jako miejsc koncentracji negatywnych zjawisk w poszczególnych sferach w analizie jakościowej.

Mapa 33. Obszary największej koncentracji negatywnych zjawisk

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczony obszar zdegradowany obejmuje 5 jednostek pomocniczych Gminy Dzwola i zajmuje łącznie 11451,65 ha oraz jest zamieszkały przez 2639 osób. Obszar zdegradowany w głównej mierze posiada wspólne granice. Jednakże ze względu na dużą powierzchnię został podzielony na 4 podobszary. Jedynie podobszar I składa się z dwóch mniejszych sołectw.

Obszar zdegradowany obejmuje:

Podobszar I – sołectwa: Krzemień Drugi i Konstantów,

Podobszar II – sołectwo Dzwola,

Podobszar III – sołectwo Kocudza Druga,

Podobszar IV – sołectwo Flisy.

7. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI

W procesie delimitacji zostały zgromadzone liczne wyniki analiz, które pozwoliły wskazać tereny zdegradowane na obszarze Gminy Dzwola. Obszar ten objął 57,16% powierzchni Gminy Dzwola oraz zamieszkały jest przez 42,41% mieszkańców Gminy. Następnym etapem jest wskazanie obszaru rewitalizacji, który zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. obejmuje fragment lub całość obszaru zdegradowanego lecz nie może zajmować więcej niż 20% powierzchni gminy oraz odsetek ludności nie może przekroczyć 30% wszystkich mieszkańców gminy. Ponadto obszar rewitalizacji musi charakteryzować się znaczną koncentracją negatywnych zjawisk w co najmniej jednej ze sfer tj. gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej oraz obligatoryjnie w sferze społecznej oraz stanowić obszar o dużym potencjale rozwojowym w kontekście całej gminy.

Konkretne wymogi ustawowe dotyczące liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji, wymusiły wyznaczenie w ramach obszaru zdegradowanego obszaru rewitalizacji o znacznie mniejszej powierzchni. Po dokonaniu dogłębnych analiz obszaru, które pozwoliły na wskazanie obszarów znacząco istotnych dla miejscowej społeczności z punktu widzenia lokalnego rozwoju, wybrano 3 jednostki pomocnicze cechujące się nagromadzeniem negatywnych zjawisk:

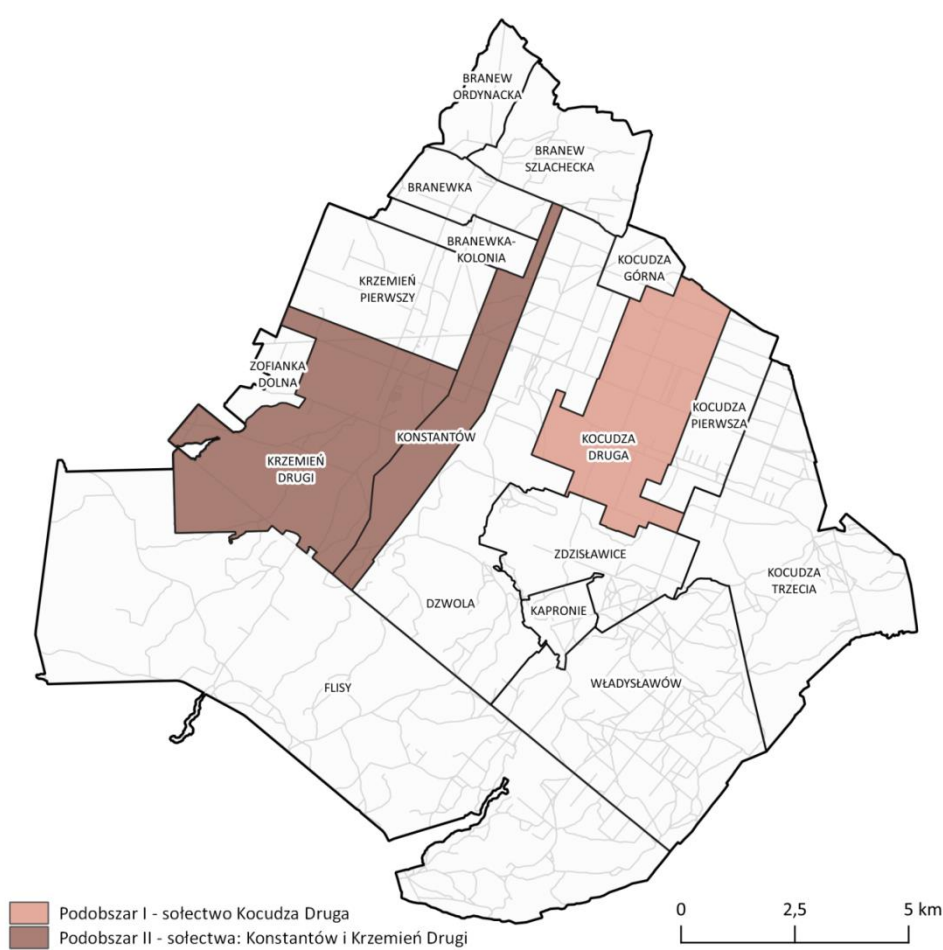
- Sołectwo Kocudza Druga,
- Sołectwo Konstantów,
- Sołectwo Krzemień Drugi.

Powyższe sołectwa włączone zostały do obszaru rewitalizacji, ponieważ podczas przeprowadzonych analiz wykazały się wyjątkowo negatywną sytuacją w sferze społecznej, która jest najistotniejsza w procesie delimitacji. Sołectwa te cechują się również dużym potencjałem rozwojowym poprzez sąsiedztwo z terenami leśnymi objętymi ochroną prawną oraz zostały wskazane podczas procesu ankietyzacji z mieszkańcami jako tereny, które wymagają najpilniejszej rewitalizacji.

Jako że, zarówno powierzchnia jak i liczba mieszkańców wybranego obszaru rewitalizacji spełnia wymogi ustawowe, włączone zostały pełne obszary sołectw o granicach wyznaczonych w drodze uchwał Rady Gminy. Dokładny przebieg granic obszaru rewitalizacji natomiast został zaprezentowany w załączniku graficznym.

Wybrany obszar rewitalizacji w Gminie Dzwola obejmuje 18,47% powierzchni Gminy (3700,26 ha) i zamieszkuje go 27,18% mieszkańców Gminy (1691 osób).

Mapa 34. Obszar rewitalizacji w Gminie Dzwola

Źródło: opracowanie własne

Obszar rewitalizacji Gminy Dzwola, ze względu na brak wspólnych granic podzielony został na dwa podobszary:

- **Podobszar I** – sołectwo Kocudza Druga,
- **Podobszar II** – sołectwa Konstantów i Krzemień Drugi.

Poniżej wyszczególniono problemy i potencjały, które charakteryzują poniższe podobszary:

Podobszar I – sołectwo Kocudza Druga
Wyznaczony podobszar I obejmujący teren jednego sołectwa zajmuje powierzchnię 1216,7 ha a zamieszkiwany jest przez 713 osób. W analizie wskaźnikowej na jego obszarze zidentyfikowano problem: <i>wysoki udział seniorów wśród mieszkańców</i>, co wskazuje na starzenie się społeczności lokalnej i sugeruje potrzebę dostosowania infrastruktury. Wynikać to może z emigracji młodych ludzi z powodu trudności w znalezieniu pracy na terenie sołectwa lub Gminy, o czym świadczy <i>wysoki poziom bezrobocia wśród osób młodych</i>. Sytuację kryzysową w sferze społecznej dodatkowo umacnia <i>wysoki udział osób pobierających zasiłki</i>. Ponadto <i>niska liczba czytelników w bibliotece oraz niski udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym</i>, co skutkować może w przyszłości problemami z integracją lokalną oraz wyedukowaniem społeczności. Negatywny wpływ na rozwój Gminy może mieć również <i>niska przedsiębiorczość mieszkańców sołectwa – niska liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw, mała liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych</i>

oraz wysoki udział wyrejestrowanych firm w ogólnej liczbie podmiotów. Wskazuje to na niską atrakcyjność sołectwa dla potencjalnych przedsiębiorców. Wszystkie wymienione czynniki wpływają również na ogólną świadomość ekologiczną mieszkańców. Brak poczucia bezpieczeństwa finansowego, brak czasu wolnego na poszerzanie wiedzy, starzenie się społeczeństwa oraz zabudowy w sołectwie pośrednio jest związana również z udziałem powierzchni wyrobów zawierających azbest w powierzchni sołectwa oraz małym zainteresowaniem odnawialnymi źródłami energii.

W procesie analizy jakościowej mieszkańcy wskazywali na najwyższe natężenie problemów społecznych: bezrobocie, starzenie się społeczeństwa oraz emigracja ludzi młodych i wykształconych. Potwierdza to zatem wyniki z analizy wskaźnikowej. Mieszkańcy zauważają ponadto problem z estetyką przestrzeni publicznych (zły stan terenów zielonych i występowanie pustostanów). Wskazano również niski standard infrastruktury komunikacyjnej (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe).

Potencjały

Potencjałem podobszaru I jest przede wszystkim sąsiedztwo zarówno z lokalnym ośrodkiem Gminy – miejscowością Dzwola, będącym jednocześnie centrum władz samorządowych, usługowym i administracyjnym. Ponadto od północnego-wschodu sąsiaduje z gminą Goraj należąca do powiatu biłgorajskiego. Przebiegające przez teren sołectwa: droga powiatowa (2825L) oraz droga krajowa (DK74) umożliwiają dostęp do terenów większej liczby osób również z dalszej części Gminy Dzwola. Atutem jest również stale rozwijająca się zabudowa mieszkaniowa oraz dostępne miejsca z infrastrukturą społeczną – Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury wraz z boiskiem wielofunkcyjnym. Ponadto na terenie sołectwa istnieje rozwinięta sieć wodociągowa. Sprawia to, iż obszar jest atrakcyjny osiedleńczo zarówno dla mieszkańców Gminy jak i z gmin sąsiednich.

Położenie tego obszaru jest ponadto potencjałem dla tworzenia nowych terenów pod zabudowę usługową, zwłaszcza w sąsiedztwie drogi krajowej DK74. Obecnie zlokalizowane są tam głównie tereny rolnicze oraz jeden komis samochodowy.

Ponadto warto zwrócić uwagę na potencjał wynikający z walorów przyrodniczych. Niewielka odległość od Lasów Janowskich, czyste powietrze oraz piękny, typowo rolniczy krajobraz zachowany dzięki braku na okolicznych terenach przemysłu uciążliwego, daje możliwość rozwoju agroturystyki, ekoturystyki oraz turystyki rowerowej i pieszej.

Podobszar II – sołectwa Konstantów i Krzemień Drugi

Obszar o powierzchni 2483,56 ha (12,4% powierzchni Gminy), zamieszkiwany jest przez 978 osób, co stanowi 15,71% wszystkich mieszkańców. Sołectwa połączone zostały jako jeden podobszar, ponieważ posiadają wspólną granicę oraz odnotowano podczas analizy wskaźnikowej wspólne problemy: *wysoka dysproporcja płci wśród społeczności lokalnej i znikoma liczba czytelników w bibliotece*. Mieszkańców tych sołectw dotyczą również problemy zmuszające do pobierania zasiłków (*długotrwała lub ciężka choroba i ubóstwo*). Dodatkowo wyższa liczba osób przypadająca na 1 budynek mieszkalny świadczy to o niższej jakości życia mieszkańców. To natomiast nie poprawia atrakcyjności sołectw wśród potencjalnych nowych mieszkańców, co potwierdza znikomy udział nowej zabudowy mieszkalnej. Rynek pracy na terenie sołectw również boryka się z wieloma problemami (*duża liczba osób młodych bezrobotnych i osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku oraz brak atrakcyjności wśród potencjalnych przedsiębiorców*). Problemy na rynku pracy mają wpływ na jakość życia mieszkańców, co za tym idzie podobnie jak w przypadku podobszaru I występuje małe zainteresowanie instalacjami OZE oraz odnotowano wyższy udział powierzchni wyrobów zawierających azbest.

Dla tych sołectw odnotowano również problemy indywidualne. W sołectwie Konstantów występują głównie problemy: *infrastrukturalne (zły stan dróg, niewielki udział osób korzystających z wodociągów, brak dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób ze specjalnymi*

potrzebami), społeczne (*wysoki udział osób pobierających zasiłki oraz wyższy udział dzieci w wieku żłobkowym*, co oddziałuje na rynek pracy i potrzeby dostosowania infrastruktury społecznej i komunikacyjnej). Brak również na terenie sołectwa Konstantów *miejsc do spędzania wolnego czasu i rekreacji*. Mieszkańcy podczas ankietyzacji zwracali szczególną uwagę na problemy: rynku pracy i sektora gospodarczego, starzenia się społeczeństwa, braku terenów rekreacyjnych skutkujący niskim zaangażowaniem i zażyłością mieszkańców, problem alkoholizmu, zanieczyszczenia zbiorników wodnych i gleb, co wpływa na zły stan terenów zielonych, zaniedbana infrastruktura (zły stan dróg i chodników, występowanie pustostanów).

Natomiast w miejscowości Krzemień Drugi występują głównie problemy związane z niską przedsiębiorczością mieszkańców (mała liczba zarejestrowanych podmiotów oraz wysoki odsetek wyrejestrowanych przedsiębiorstw). Ponadto w analizie jakościowej wskazano sytuację kryzysową dotyczącą starzenia się społeczeństwa, emigracji młodych i wykształconych osób oraz braku integracji lokalnej i aktywności społecznej.

Potencjały

Duże perspektywy zauważalne są dla podobszaru II w granicach sołectw – Krzemień Drugi oraz Konstantów. Niewątpliwym potencjałem obszaru jest lesistość – ok. 50% terenu sołectw stanowią lasy. Mają one nie tylko potencjał produkcyjny (drewno, owoce, grzyby) ale zwłaszcza potencjał pozaprodukcyjny – walory rekreacyjne i turystyczne. Obszar objęty ochroną prawną – Park Krajobrazowy Lasy Janowskie wraz z otuliną oraz obszary Natura 2000 dodatkowo podnoszą wartość przyrodniczą obszaru, co wpływa na atrakcyjność tych sołectw. Potencjałem tego obszaru jest również obiekt sportowy, wymagający modernizacji – boisko drużyny Iskra Krzemień.

Podobszar II w oczach mieszkańców to zdecydowanie zielone, spokojne tereny z zauważalną funkcją rolniczą. Sąsiednie położenie lasu i lokalnego ośrodka Gminy podnosi atrakcyjność osiedleńczą obszaru jak i daje możliwość rozwoju usług turystycznych.

Na obszarze rewitalizacji wykazano kumulację problemów w analizowanych sferach, a zwłaszcza w sferze społecznej. Został on zatem wyznaczony zgodnie z wymogami zawartymi w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Ponadto przeprowadzone analizy wskazują na potrzebę jak najszybszego wyprowadzenia podobszarów z sytuacji kryzysowej, przeprowadzony w sposób całościowy na rzecz mieszkańców Gminy Dzwola, przestrzeni i gospodarki.

SPIS MAP

Mapa 1. Udział osób w wieku 60+ w ogólnej liczbie ludności sołectwa w 2021 roku (%)	9
Mapa 2. Udział dzieci w wieku 0 - 3 lat w ogólnej liczbie ludności sołectwa w 2021 roku (%).....	10
Mapa 3. Udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólnej liczbie dzieci w wieku 3-5 lat na terenie sołectwa w 2021 roku (%)	11
Mapa 4. Wskaźnik feminizacji w 2020 roku	12
Mapa 5. Liczba osób z niepełnosprawnością na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku.....	13
Mapa 6. Liczba osób w rodzinach pobierających zasiłki z pomocy społecznej w 2020 roku na 1000 mieszkańców sołectwa	14
Mapa 7. Liczba korzystających ze świadczenia z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku	15
Mapa 8. Liczba korzystających ze świadczenia z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 mieszkańców w 2020 roku	16
Mapa 9. Liczba korzystających ze świadczenia z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców sołectwa w 2020 roku	17
Mapa 10. Udział osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w sołectwie w 2020 roku (%)	18
Mapa 11. Udział osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych w sołectwie w 2020 roku (%)	19
Mapa 12. Liczba odnotowanych przestępstw na terenie sołectwa na 1000 mieszkańców sołectwa w 2021 roku	20
Mapa 13. Udział liczby czytelników w bibliotece w 2020 w ogólnej liczbie mieszkańców sołectwa (%)	21
Mapa 14. Średnie wyniki z egzaminu VIII-klasisty z języka polskiego w podziale na sołectwa w roku szkolnym 2019/2020 (%)	22
Mapa 15. Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 ludności sołectwa w 2020 roku.....	23
Mapa 16. Zmiana liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie sołectwa w latach 2015-2020 (%)	24
Mapa 17. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie sołectwa w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2020 roku (%)	25
Mapa 18. Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie sołectwa w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2020 roku (%).....	26
Mapa 19. Udział długości dróg nieutwardzonych w długości dróg ogółem w sołectwie w 2020 roku (%).....	27
Mapa 20. Długość czynnej sieci wodociągowej (km) na km ² powierzchni sołectwa w 2020 roku	28
Mapa 21. Liczba mieszkańców przypadająca na 1 budynek mieszkalny w sołectwie w 2020 roku.....	29
Mapa 22. Liczba miejsc z infrastrukturą społeczną w tym: place zabaw, siłownie na powietrzu, zagospodarowana zielen publiczna na 1000 mieszkańców sołectwa/ obszaru w 2020 roku	30
Mapa 23. Udział liczby budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej (liczba przyłączy) w latach 2016-2020 w budynkach w sołectwie (%).....	31

Mapa 24. Udział liczby gospodarstw z instalacjami OZE w ogólnej liczbie gospodarstw w sołectwie w 2020 roku (%)	32
Mapa 25. Udział nowo oddanych do użytkowania budynków mieszkalnych w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w sołectwie w 2020 roku (%)	33
Mapa 26. Liczba budynków użyteczności publicznej niedostosowanych do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami na 1000 mieszkańców w 2020 roku.....	34
Mapa 27. Udział powierzchni wyrobów zawierających azbest w powierzchni sołectwa w 2020 roku (%).....	35
Mapa 28. Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni sołectwa w 2020 roku (%).....	36
Mapa 29. Udział powierzchni terenów zagrożonych powodzią w powierzchni sołectwa ogółem w 2020 roku (%)	37
Mapa 30. Kumulacja problemów w analizowanych 5 sferach w badaniu ankietowym.....	58
Mapa 31. Koncentracja negatywnych zjawisk w poszczególnych sferach	60
Mapa 32. Obszary największej koncentracji negatywnych zjawisk.....	61
Mapa 33. Obszary największej koncentracji negatywnych zjawisk.....	62
Mapa 34. Obszar rewitalizacji w Gminie Dzwola.....	64

SPIS TABEL

Tabela 1. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w obrębie ewidencyjnym Branew Szlachecka	40
Tabela 2. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Dzwola.....	41
Tabela 3. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Flisy	42
Tabela 4. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Kocudza Pierwsza.....	43
Tabela 5. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Kocudza Druga	44
Tabela 6. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Kocudza Trzecia.....	45
Tabela 7. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Kocudza Górna	46
Tabela 8. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Konstantów	47
Tabela 9. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Krzemień Pierwszy	48
Tabela 10. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Krzemień Drugi.....	49
Tabela 11. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Zdzisławice	49

Tabela 12. Odpowiedzi na pytanie 4,5,6,7,8. Jakiego rodzaju problemy i w jakim natężeniu (skali) występują w sołectwie Zofianka Dolna	50
Tabela 13. Koncentracja negatywnych zjawisk w poszczególnych sferach wykazanych za pomocą analizy wskaźnikowej i jakościowej.....	59

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Odpowiedź ankietowanych na pytanie 1. Czy Pani/Pana zdaniem Gmina potrzebuje programu ożywienia społeczno-gospodarczego, realizowanego w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji?	38
Wykres 2. Odpowiedź ankietowanych na pytanie 2. Które z obszarów Gminy Dzwola Pani/Pana zdaniem, cechują się największym nagromadzeniem różnego rodzaju problemów w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej?	39
Wykres 3. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 3. Spośród obszarów wybranych w pytaniu nr 2 proszę wskazać to, które Pani/Pana zdaniem powinno zostać poddane procesowi rewitalizacji w pierwszej kolejności.....	40
Wykres 4. Miejsca zamieszkania ankietowanych.....	57
Wykres 5, 6, 7. Płeć, wiek, status zawodowy ankietowanych.....	57

SPIS RYCIN

Rycina 1. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej (liczba odpowiedzi ankietowanych)	52
Rycina 2. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej (liczba odpowiedzi ankietowanych).....	53
Rycina 3. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej (liczba odpowiedzi ankietowanych).....	54
Rycina 4. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej (liczba odpowiedzi ankietowanych).....	55
Rycina 5. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej (liczba odpowiedzi ankietowanych)	56